

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Radotín pohledem letopisecké komise a její činnosti

Radotín from the perspective of the chronicler's commission and its activities

Jan Lukavský

Vedoucí práce: Mgr. Dušan Foltýn

Studijní program: Dějepis se zaměřením na vzdělávání (B D-ZSV 20)

2025

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Radotín pohledem letopisecké komise a její činnosti potvrzuji, že jsem ji vypracoval pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Prohlašuji, že jsem při její tvorbě nepoužil nástrojů umělé inteligence jiným způsobem, než je uvedeno ve vyjádření, které je součástí textu práce. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze–Radotíně dne 11. dubna 2025

Jan Lukavský

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé práce, panu Mgr. Dušanu Foltýnovi za veškeré rady a připomínky. Dále chci poděkovat archiváři radotínské letopisecké komise, panu Ing. Janu Přikrylovi, za pomoc při dohledávání materiálů v letopiseckém archivu a předsedkyni letopisecké komise, paní Ing. Ireně Farníkové, za poskytnutí informací a pomoc při získávání materiálů pro práci.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce pojednává o vývoji a činnosti letopisecké komise v Radotíně a její roli v popularizaci radotínské historie. V úvodní části stručně přibližuje historický vývoj území Radotína od pravěkého osídlení po vývoj ve 21. století. Další kapitola zkoumá historický vývoj letopisecké komise, zabývá se předchůdci této komise před rokem 1969 a poté kontinuální činností letopisců od tohoto roku do současnosti. Samostatná kapitola pojednává o dnešní struktuře letopisecké komise a jejím formálním ukotvení. Dále práce zkoumá náplň činnosti letopisecké komise a obraz radotínské historie, který členové komise předkládali a předkládají. Tato kapitola se podrobněji zabývá přednáškami, výstavami, komentovanými vycházkami, články v místních periodících, internetovou prezentací a publikační činností komise. Závěrečná kapitola popisuje spolupráci komise s místní komunitou. Bakalářská práce čerpá zejména z archivu letopisecké komise, z obecních kronik, letopiseckých dokumentů, jako jsou zápisy ze schůzí a zprávy o činnosti, dále pak z místních periodik, publikací a brožur či z vyjádření funkcionářů komise. Metodami zvolenými pro vypracování práce jsou literární rešerše dosavadního poznání problematiky, analýza konkrétních přednášek či článků, a komparace. Existence letopisecké komise v Radotíně představuje značný unikát ve srovnání s dalšími samosprávnými územími v rámci České republiky. Po svém definitivním založení na přelomu 60. a 70. let minulého století se zasloužila nejen o vedení místní kroniky, ale rovněž o popularizaci zdejší historie formou přednášek, výstav, komentovaných vycházek či častými příspěvky do místních tiskovin. Díky vlastnímu archivu se letopisecká komise stará rovněž o uchování zdejších historických dokumentů, jako jsou například fotografie a o jejich následné zpřístupňování veřejnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

Radotín, historie, regionální historie, letopisecká komise, letopisecký aktiv

ABSTRACT

This Bachelor thesis deals with the development and activities of the chronicler's commission in Radotín and its role in popularizing of the history of Radotín. In the introductory part it briefly describes the historical development of the Radotín area from prehistoric settlement to development in the 21st century. The next chapter examines the historical development of the chronicler's commission, deals with the predecessors of this commission before 1969 and then the continuous activities of the chroniclers from that year up to the present. A separate chapter discusses the current structure of the chronicler's commission and its formal aspects. Furthermore, the thesis examines the scope of the activities of the chronicler's commission and the image of Radotín history that the members of the commission presented and present. This chapter deals with lectures, exhibitions, commented walks, articles in local periodicals, the internet presentation and the publication activities of the commission in detail. The final chapter describes the cooperation of the commission with the local community. The Bachelor thesis draws mainly from the archive of the chronicler's commission, from municipal chronicles, chronicle documents, such as minutes of meetings and activity reports, as well as from local periodicals, publications and brochures, or from statements by the commission's officials. Literary research of the existing knowledge of the issue, analysis of specific lectures or articles and comparison are the methods chosen for the preparation of the thesis. The existence of the chronicler's commission in Radotín represents a significant uniqueness in comparison with other self-governing territories within the Czech Republic. After its definitive establishment at the turn of the 1960s and 1970s, it was responsible not only for keeping a local chronicle, but also for popularizing local history in the form of lectures, exhibitions, commented walks, or frequent contributions to local printed newspapers. Thanks to its own archive, the chronicler's commission also takes care of the preservation of local historical documents, such as photographs, and then makes them available to the public.

KEYWORDS

Radotín, history, regional history, chronicler's commission, chronicler's meeting

Obsah

Úvod.....	7
1. Přehled pramenů a literatury	8
2. Historie Radotína	9
2.1. Pravěk.....	9
2.2. Do 19. století.....	9
2.3. Od 19. století	10
3. Vznik a vývoj LPK.....	13
3.1. Prvotní období (do roku 1969)	13
3.2. Letopisecký aktiv (1969–1989)	14
3.3. Letopisecká komise po roce 1989	17
3.3.1. 1990–2006	17
3.3.2. Období po roce 2006.....	19
4. Struktura komise	21
5. Činnost komise	22
5.1. Přednášky.....	22
5.2. Výstavy	24
5.3. Vycházky	25
5.4. Články v místním tisku	26
5.4.1. Šemík (1990–2014).....	26
5.4.2. Noviny Prahy 16 (2003–2023) / Radotínské noviny (od 2023).....	31
5.4.3. Další tiskoviny.....	34
5.5. Internetová prezentace.....	35
5.6. Publikace a brožury	36
6. Spolupráce s komunitou	39
7. Rozbor pramenů a literatury	41
Závěr.....	44
Seznam použitých informačních zdrojů.....	47
Prameny.....	47
Kroniky	47
Periodika.....	47
Pramenné edice	48
Další prameny.....	48
Literatura	48
Regionální literatura.....	48

Odborná literatura:	49
Práce a studie	49
Neodborná literatura	49
Internetové zdroje	50
Seznam vyobrazení v obrazové příloze	51
Prohlášení o využití nástrojů umělé inteligence	53
Obrazová příloha	54

Úvod

Má bakalářská práce se zaměřuje na působení letopisecké komise v Radotíně a způsoby a pohledy, kterými historii Radotína předkládá. Hlavním cílem je popsat a analyzovat jednotlivá období existence letopisecké komise a způsoby kterými s historií Radotína letopisci pracovali a pracují. Práce se soustředí na formy práce s veřejností, na četnost této práce a na témata, která letopisci k popularizaci historie Radotína volí.

Důvodem výběru tématu je pro mě dlouholetý zájem o historii Radotína, kde žiji téměř celý život a stejně tak zájem o vývoj letopisecké komise, které jsem od roku 2021 členem. V neposlední řadě je mojí snahou upozornit na záslužnou a unikátní práci místních letopisců, kteří dokázali za více než 50 let nepřerušené existence shromáždit obdivuhodné množství materiálů a zorganizovat neméně obdivuhodné množství akcí pro veřejnost. Přihlédneme-li k faktu, že to vše členky a členové komise činili ve svém volném čase a bez nároku na honorář, je má bakalářská práce jen skromným způsobem, jak jejich nadšení a zodpovědnosti vůči historii i dalším generacím vzdát hold.

Úvod mé práce je zaměřen na stručné popsání dějin Radotína, neboť ty jsou pro práci letopisců, a tudíž i pro další stránky této práce určující. Dále přecházím k popisu vývoje letopisecké komise. Zmiňuji první zprávu o existenci komise s takovým názvem v obecní kronice Radotína z období počátku první republiky, kdy bylo hlavní náplní dobových letopisců zapisování do obecní kroniky. Pozornost věnuji vzniku letopisecké komise na přelomu 60. a 70. let minulého století, která oproti minulosti výrazně rozšířila záběr své činnosti a snažila se nejen o ucelené uchování všech informací o minulosti, ale i o vlastní bádání a tvorbu vlastních materiálů. Dále se zabývám existencí komise v době normalizace i v období po roce 1989. Následně stručně představuji dnešní letopiseckou komisi a důvody a úkoly její existence.

Následující kapitola se zabývá činností komise. Je rozdělena do šesti podkapitol, z nichž každá se zabývá jednou dlouhodobou činností komise. Rozebírám zde přednášky, výstavy a komentované vycházky, které letopisci pro veřejnost pořádali, zabývám se přispíváním letopisců články s historickou tematikou do místních periodik, způsobem, jakým letopisecká komise prezentuje svou práci na internetu a nakonec publikacemi, jejichž hlavním tématem je Radotín a na kterých se letopisci podíleli. Nakonec popisují způsoby navazování spolupráce s místní komunitou.

Součástí práce je obrazová příloha.

1. Přehled pramenů a literatury

Při tvorbě této práce jsem čerpal z vícero pramenů a regionální i odborné literatury.

Při zkoumání staršího období letopisecké komise jsem využil obecní kroniky Radotína, které jsou uloženy v archivu letopisecké komise, navíc existují i v digitální podobě, přičemž část kronik je takto zveřejněna na webových stránkách letopisecké komise. Pro zpracování etapy existence letopisecké komise po roce 1969 jsem poznatky z kronik doplnil o zápisy ze schůzí letopisecké komise, výroční zprávy komise a několik dalších bilančních dokumentů, které jsou uloženy v archivu komise.

Důležitým pramenem jsou rovněž periodika, která na území Radotína vycházela. Všechna vydání časopisu Šemík, který vycházel v letech 1990–2014, jsou uložena v archivu letopisecké komise a jsou rovněž součástí fondu Místní knihovny Radotín, Noviny Prahy 16, respektive Radotínské noviny, vycházející od roku 2003 jsou rovněž uloženy v archivu letopisecké komise, navíc jsou dostupné online na webových stránkách úřadu městské části.¹ Při popisování činnosti letopisecké komise jsem využil rovněž přednášky a další dobové dokumenty uložené v archivu letopisecké komise, či informací uveřejněných ve výše zmíněné webové prezentaci městské části či ve webové prezentaci letopisecké komise.²

Dále jsem čerpal z regionální literatury, konkrétně z Knihy o Radotínu vydané kolektivem autorů pod vedením Dagmar Broncové v roce 2011,³ z Radotínského almanachu 2000 vydaného radotínskou radnicí⁴ a z brožury 100+1 rok kroniky Radotína a letopisecké komise vydané přímo letopiseckou komisí v roce 2022.⁵

Odbornou literaturou je Radotín zmiňován spíše okrajově, přesto jsem pro tuto práci využil Umělecké památky Prahy od Dalibora Prixe,⁶ práci Zdeňky Krumphanzlové a jejích spolupracovníků Raně středověké pohřebiště v Praze-Lahovicích,⁷ studii Založil břevnovský klášter opravdu sv. Vojtěch? Od Petra Kubína,⁸ či Pražský industriál Lukáše Berana a Vladislavy Valchářové.⁹

Metodami zvolenými pro vypracování práce jsou rešerše dosavadního poznání problematiky, analýza konkrétních přednášek či článků, a komparace těchto materiálů.

Na konci práce je umístěn detailní rozbor pramenů a literatury, který je součástí závěrů této práce.

---

¹ <https://www.praha16.eu/>, cit. 10.4.2025.

² <https://www.letopisciradotin.cz/>, cit. 10.4.2025.

³ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu.

⁴ KOLEKTIV, Radotínský almanach.

⁵ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína.

⁶ PRIX, Umělecké památky Prahy.

⁷ KRUMPHANZLOVÁ, Raně středověké pohřebiště v Praze-Lahovicích.

⁸ KUBÍN, Založil břevnovský klášter opravdu sv. Vojtěch?

⁹ BERAN, Pražský industriál.

2. Historie Radotína

2.1. Pravěk

Nejstaršími doklady lidské přítomnosti na území dnešního Radotína jsou archeologické nálezy z lesa v okolí Šachetského potoka^{10 11} na severozápadním okraji městské části, pocházející z období středního paleolitu a mezolitu. Období neolitu dokumentují nálezy kultury s lineární keramikou v lokalitě ulice Prvomájová, dobu eneolitu pak pozůstatky kultury se šňůrkovou keramikou, objevené v centrální části dnešního zastavěného území, mezi západním zakončením ulic Vrážská a Věštínská.¹²

Osídlení z doby bronzové dokládá objev několika hrobů únětické kultury a řada nálezů upomínající na pobyt kultury knovízské. Krom řady jednotlivých předmětů po sobě lid této kultury zanechal žárové pohřebiště v lokalitě ulice U starého stadionu a osmdesát sídlištních objektů ve Věštínské ulici, v lokalitě zvané Mramorka.¹³ Dobu železnou dokumentuje nález žárových hrobů bylanské, halštatské a laténské kultury, které však byly porušeny při výstavbě nádraží v 60. letech 19. století, v důsledku čehož se dalším generacím zachovaly jen jednotlivé předměty, které byly předány Národnímu muzeu.¹⁴ Období římské a dobu stěhování národů reprezentují spíše jednotlivé nálezy, žárový hrob v ulici Na Betonce, či několik kosterních hrobů u nádraží. V jednom z nich byla objevena římská zlatá mince z doby císaře Constantina,¹⁵ další římská mince pak byla nalezena při úpravě svahu v ulici Nad Berounkou pod budovou základní školy.¹⁶ U nového stadionu došlo k nálezům střípků germánské sídlištní keramiky.^{17 18}

Příchod Slovanů v 6. století dokumentují především dvě rozsáhlá kosterní pohřebiště, jedno v minulosti zničené při rozšiřování kolejiště u severovýchodního okraje nádraží,¹⁹ druhé na samém severovýchodním okraji Radotína, v lokalitě Lebedov, užívané až do 11. století a prozkoumané ve druhé polovině 50. let minulého století týmem archeoložky Zdeny Krumphanzlové.²⁰

2.2. Do 19. století

Písemně je Radotín prvně zmiňován v zakládající listině Břevnovského kláštera datované k 14. lednu 993, kterou zakladatel kláštera, kníže Boleslav II., dává klášteru mimo jiné desátek „ze dvora knížecího v Radotíně“.²¹ Listina je falzem z poloviny 13. století, proto za první bezpečně historicky doloženou písemnou zmínku o Radotíně lze považovat až listinu krále

---

¹⁰ <https://www.praha16.eu/Historie-Radotina-1.html>, cit. 25.2.2025.

¹¹ PRÍX, Umělecké památky Prahy, str. 327.

¹² BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 149.

¹³ Tamtéž, str. 150.

¹⁴ Tamtéž, str. 150, 151.

¹⁵ SVOBODA, Čechy v době stěhování národů, str. 271, 272.

¹⁶ <https://www.praha16.eu/Historie-Radotina-1.html>, cit. 25.2.2025.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 151.

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ KRUMPHANZLOVÁ, Raně středověké pohřebiště v Praze-Lahovicích.

²¹ FRIEDRICH, Codex diplomaticus regni Bohemiae, str. 347–350.

Vladislava I. z roku 1158, ve které je zmíněn brod přes řeku Mži (dnes Berounku) v Radotíně a jeho vlastnictví řádem johanitů.²²

Po založení zbraslavského cisterciáckého kláštera králem Václavem II. roku 1292 se stal Radotín majetkem této instituce, což je opět zmíněno v zakládající listině kláštera.²³ O šest let později je prvně zmiňován radotínský kostel.²⁴ Po vyplenění Zbraslavi husitskými vojsky nastalo období častého střídání majitelů obce z řad drobné šlechty, které bylo ukončeno až rokem 1536, kdy se Radotín vrátil zbraslavskému klášteru. S krátkou přestávkou v období stavovského povstání, kdy byl Radotín vlastněn hrabětem Thurnem pak zbraslavský klášter Aula Regia držel zdejší území až do svého zrušení císařem Josefem II. v roce 1785.²⁵

Dle soupisu poddaných podle víry z roku 1651 žilo v Radotíně 38 obyvatel,²⁶ krátce po skončení třicetileté války je zde krom statků a chalup zmiňována rovněž existence 3 mlýnů a panské hospody.²⁷ Z roku 1684 pochází zpráva o zádušní chalupě poblíž kostela, ve které nejpozději v roce 1715 pobýval učitel, zastávající rovněž pozici školníka. Zmíněná zádušní chalupa pak potřebám výuky sloužila až do výstavby nové školní budovy roku 1874.²⁸ V roce 1781 již hovoříme o 300 obyvatelích Radotína.²⁹

2.3. Od 19. století

Zlomem v historii Radotína je rok 1862, kdy byl zahájen provoz České západní dráhy. Zdejší území získalo rychlé dopravní spojení, čehož brzy začali využívat podnikatelé. Radotínské nádraží vzniklo v dosud nezastavěné části Radotína, uprostřed polí a luk, vzdušnou čarou asi 350 metrů od Radotínského potoka, kolem kterého byla doposud většina zdejších staveb situována.³⁰ Nezastavěné parcely v okolí železniční stanice byly využity k výstavbě továren.³¹ Jako první vznikly počátkem 70. let 19. století cementárna³² a cukrovar.³³ Koncem 19. století následovala ještě vápenka³⁴, na počátku století 20. pak prádelna písku Morsano-Prager,³⁵ rozsáhlý komplex továrny na tělocvičné náčiní a pivovarské stroje Vindyš,³⁶ továrna na ventilátory Janka³⁷ a továrna Ferrovía vyrábějící lokomotivy a výhybky pro vlečky.³⁸ Nové podniky pak přibývaly i za první republiky, po ukončení provozu cukrovaru začala v jižní části

²² FRIEDRICH, Codex diplomaticus regni Bohemiae, str. 215.

²³ TADRA, Listy kláštera Zbraslavského, str. 2.

²⁴ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 12.

²⁵ Tamtéž, str. 11.

²⁶ KLÍMOVÁ, Soupis poddaných, 1651, str. 344.

²⁷ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 16, 17.

²⁸ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 88.

²⁹ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 17.

³⁰ http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4053_1, cit. 12.4.2025.

³¹ Tamtéž.

³² PRIX, Umělecké památky Prahy, str. 328.

³³ BERAN, Pražský industriál, str. 248.

³⁴ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 189.

³⁵ Tamtéž, str. 190.

³⁶ Tamtéž, str. 191.

³⁷ Tamtéž, str. 192.

³⁸ BERAN, Pražský industriál, str. 249.

³⁹ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 202.

jeho někdejšího areálu zpracovávat kámen firma Marmorea,⁴⁰ volné pozemky dále od nádraží směrem ku Praze pak využily továrna na zpracování kožešin Maxe Schenka, či smíchovský výrobce kolejových vozidel Ringhoffer, který původně plánoval do Radotína přesunout celou svou továrnu, což však po 2. světové válce nebylo realizováno.⁴¹

Nové pracovní příležitosti znamenaly výrazný nárůst počtu obyvatel i domů.⁴² V roce 1900 zde již žilo 1273 lidí, o dalších 36 let později je to již okolo 6 000 obyvatel.⁴³ Tak výrazný rozvoj život v obci značně proměnil. Zastavěné území se od Radotínského potoka rozšiřovalo všemi možnými směry⁴⁴, opakovaně musela být navýšena kapacita školy, nejprve v roce 1874 výstavbou nové patrové budovy stále ještě spíše vesnického typu,⁴⁵ v roce 1901 pak již vznikem novorenesanční patrové stavby městských parametrů, která byla dále rozšířena v roce 1931 o patro.⁴⁶ Školní budovu z roku 1874 pak v roce 1902 získala jako své sídlo radnice.⁴⁷ Vznikla řada spolků, například ochotnická divadla⁴⁸, sbor dobrovolných hasičů⁴⁹ či Sokol.⁵⁰

V 1. světové válce zemřelo 52 mužů spojených s Radotínem. Jejich památce byl po válce věnován pomník v parku na návsi, vybudovaný z veřejné sbírky.⁵¹ Rychlý rozvoj obce pokračoval i za první republiky, do Radotína byla zavedena elektřina a vodovod,⁵² byla otevřena sokolovna, měšťanská škola či evangelická modlitebna. Specifickou událostí byl pochod komunistické mládeže, který se v roce 1933 v Radotíně srazil s četníky. Výsledkem srážky bylo několik vážně zraněných účastníků. Pro událost, která se v pozdějších letech stala součástí komunistické propagandy a v Radotíně jí byl věnován i památník, se vžil název „Rudé letnice.“⁵³

V důsledku 2. světové války zemřelo minimálně 86 radotínských občanů, kteří byli buď zavražděni pro svůj původ či odbojářskou činnost, nebo padli v závěrečných květnových bojích o Radotín.⁵⁴

Poválečné období se neslo stejně jako v celém Československu ve znamení znárodnování místních podniků a statků. Na počátku 60. let vzniklo první sídliště, dnes nazývané staré, které zabralo volné parcely v jihozápadní části Radotína.⁵⁵ V téže době došlo k přesunu provozu největšího radotínského podniku – místní cementárny, díky čemuž se v roce 1966 uvolnilo místo v centrální části území a skončily neustále se vracející problémy s prašností původního podniku.⁵⁶ ⁵⁷ O využití volné plochy po zbořené cementárně se začalo brzy jednat a vznikly

⁴⁰ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 190.

⁴¹ Tamtéž, str. 193.

⁴² Tamtéž, str. 14.

⁴³ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 18, 19.

⁴⁴ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 15.

⁴⁵ Tamtéž, str. 89.

⁴⁶ Tamtéž, str. 90.

⁴⁷ SEDLÁKOVÁ, Vývoj obecné školy v Radotíně, str. 11.

⁴⁸ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 64.

⁴⁹ Tamtéž, str. 72.

⁵⁰ Tamtéž, str. 174.

⁵¹ Tamtéž, str. 18.

⁵² <https://www.letopisciradotin.cz/l/zasobovani-radotina-vodou/>, cit. 26.2.2025.

⁵³ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 18.

⁵⁴ KOLEKTIV, Radotín v odboji a revoluci, str. 35–37.

⁵⁵ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 20.

⁵⁶ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 197.

⁵⁷ GARKISCH, Příběhy pražských cementáren, str. 150.

první plány na výstavbu moderního radotínského centra sídlištního typu,⁵⁸ nicméně s výstavbou sídliště se započalo až v 80. letech a zástavba prostoru nebyla doposud dokončena.^{59 60}

V roce 1967 byl Radotín povýšen na město, od roku 1971 jej reprezentuje i vlastní znak. V rámci poslední etapy rozšiřování Prahy v roce 1974 se území Radotína stalo součástí hlavního města.⁶¹

Etapu nového rozvoje nastartovala sametová revoluce v roce 1989. Postupně byly dobudovány chybějící kanalizační, plynovodní a vodovodní sítě,⁶² dlouhodobě nevyhovující pontonový most přes řeku byl nahrazen lávkou, vzniklo nové zdravotnické středisko,⁶³ v pozdějších letech pak byla komplexně zrekonstruovaná a rozšířená knihovna,⁶⁴ areál základní školy⁶⁵ i kulturního střediska,⁶⁶ vznikla sportovní hala,⁶⁷ koupaliště biotopového typu⁶⁸ plavecký bazén⁶⁹, či proběhla modernizace radotínského nádraží.⁷⁰ Od roku 2024 pak probíhá zástavba brownfieldu po někdejší cementárně a dalších podnicích v centrální části Radotína zahrnující výstavbu bytových domů, nového náměstí a radnice.⁷¹

---

⁵⁸ <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1130615451-ceskoslovensky-filmovy-tydenik/217562262700016/>, cit. 26.2.2025.

⁵⁹ ŠOTTOVÁ, Rok 1984, str. 21.

⁶⁰ <https://www.praha16.eu/Startuje-priprava-uzemi-kde-bude-realizovan-projekt-vystavby-noveho-Centra-Radotin.html>, cit. 27.2.2025.

⁶¹ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 26.

⁶² Tamtéž, str. 213.

⁶³ Tamtéž, str. 214.

⁶⁴ KOLEKTIV, 100 let radotínské knihovny, str. 16, 17.

⁶⁵ <https://www.praha16.eu/Zakladni-skola-Praha-Radotin>, cit. 27.2.2025.

⁶⁶ <https://www.praha16.eu/2021-10-01-Kulturne-komunitni-centrum-Koruna-privitalo-prvni-navstevniky.html>, cit. 27.2.2025.

⁶⁷ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 217.

⁶⁸ <https://www.praha16.eu/Koupaci-biotop>, cit. 27.2.2025.

⁶⁹ <https://www.praha16.eu/Kryty-bazen-1>, cit. 27.2.2025.

⁷⁰ <https://www.praha16.eu/Sprava-zeleznic-slavnostne-ukoncila-stavbu-optimalizace-trati.html>, cit. 27.2.2025.

⁷¹ <https://www.praha16.eu/Startuje-priprava-uzemi-kde-bude-realizovan-projekt-vystavby-noveho-Centra-Radotin.html>, cit. 27.2.2025.

3. Vznik a vývoj LPK

3.1. Prvotní období (do roku 1969)

Počátek letopisecké komise v Radotíně leží na počátku 20. let minulého století. Na základě zákona č. 80/1920 Sb. o pamětních knihách obecních vznikla každé obci povinnost založit a vést obecní kroniku. Její zřízení a vedení měla mít na starost komise, zápisy pak měl provádět kronikář zvolený obecním zastupitelstvem.^{72 73} Doplňující nařízení vlády č. 211/1921 Sb., §7, pak přímo hovoří o tom, že letopiseckou komisi má tvořit starosta obce a další dva občané. Náplní činnosti komise pak má být dohlížení na činnost obecního kronikáře.⁷⁴ První strana Radotínem zřízené kroniky hovoří o tom, že 11. prosince 1921 obecní zastupitelstvo rozhodlo o pořízení obecní kroniky, 16. září 1922 pak byl také zvolen první kronikář. Stal se jím Josef Krček, řídicí učitel zdejší obecné školy. Doboví členové letopisecké komise v kronice jmenováni nejsou, pokud však zdejší odpovědné osoby jednaly v souladu s vládním nařízením, nechyběl v ní starosta obce Ferdinand Svoboda.⁷⁵

Další zprávy o radotínských letopiscích máme až z roku 1928. Tehdy kronika konstatuje odstoupení kronikáře Krčka kvůli odchodu do penze a odstěhování se z obce. Novým kronikářem byl v lednu 1928 zvolen ředitel měšťanské školy František Brodský. Tentokrát zápis v kronice hovoří i o zvolení členů letopisecké komise, stali se jimi Bohumil Dobiáš, František Mašek a Antonín Holý. Tehdejší starosta obce František Rys v rozporu s výše uvedeným nařízením vlády mezi členy komise jmenován není, členů komise z řad běžných občanů je o jednoho více než kolik nařízení vlády určuje.

Nově zvolený kronikář pro „nedostatek volného času“ svou funkci nevykonával, proto byl v lednu 1931 kronikářem místo něj zvolen obecní knihovník Kamil Ježek. Změnilo se rovněž složení letopisecké komise, jejími členy se stali rolník Vratislav Drchota a železniční úředník ve výslužbě Bohumil Fleissig. Členství starosty Františka Maška opět zmíněno není a lze se tudíž opět jen dohadovat, zda se pro zapisujícího kronikáře členství starosty rozumělo samo sebou, nebo bylo v Radotíně porušováno nařízení vlády.⁷⁶ Později ve 30. letech pak měli být, dle pozdějšího zápisu v kronice provedeného roku 1988, členy letopisecké komise „ing. Křepela“ a Václav Hrnčír.⁷⁷

Poslední zápis kronikáře Ježka je z roku 1936. V říjnu 1940 byl kronikářem zvolen úředník Živnostenské banky se zkušenostmi z letopisecké komise, Václav Hrnčír, ještě téhož měsíce však byly z nařízení ministerstva školství a osvěty obecní kroniky odevzdány okresním úřadům a archivovány, z tohoto období proto žádné zápisy v kronice nejsou. V únoru 1946 se kronikářem stal odborný učitel místní měšťanské školy Josef Ježek. Spolu s ním byli jmenováni i členové letopisecké komise, přičemž každý v nové komisi reprezentoval jednu stranu Národní fronty. Členem se tak stal důchodce Václav Martínek za sociální demokracii, major ve výslužbě Josef Vild z komunistické strany, odborný učitel František Rak z národně socialistické strany

---

⁷² https://www.aspi.cz/products/lawText/1/1660/1/2#pa_2, cit. 27.2.2025.

⁷³ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 1.

⁷⁴ <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/2492/1/2/narizeni-c-211-1921-sb-kterym-se-provadi-zakon-o-pametnich-knihach-obecnich/narizeni-c-211-1921-sb-kterym-se-provadi-zakon-o-pametnich-knihach-obecnich>, cit. 27.2.2025.

⁷⁵ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 21.

⁷⁶ Tamtéž, str. 23.

⁷⁷ Tamtéž, str. 253.

a odborný učitel Josef Weber z lidové strany.⁷⁸ O této komisi máme poprvé i jinou informaci, nežli je ta o ustavení. Dle zápisu v radotínské kronice provedeném v roce 1988 tito radotínští letopisci vydali tiskopis „všem podnikům, továrnám, spolkům, organizacím“, ve kterém vyzvali k dodání materiálů do kroniky. O výsledcích této akce však nejsou žádné zprávy.⁷⁹

V roce 1950 byl kronikář obce Josef Ježek odvolán z funkce. Důvod nebyl uveden, ovšem mohl souviset s tím, že kronikář byl praktikujícím katolíkem aktivním v místním farním životě (například hrál v kostele na varhany).⁸⁰ V následujících letech do kroniky nebylo zapisováno a chybějící období bylo dopsáno se značnou časovou prodlevou. Po Ježkovi žádný kronikář jmenován nebyl, Ježek však pokračoval v psaní soukromě a před svou smrtí v roce 1983 své zápisky předal MNV a letopiseckému aktivu, který bude zmíněn níže. V 70. a 80. letech se na z dnešního pohledu nepříliš uceleném a kontinuálním sepisování kroniky a doplňování informací o chybějících letech podíleli Josef Ježek, Milena Pecharová, Jaroslav Král, Věra Šottová a členové letopiseckého aktivu.⁸¹

V listu osvětové besedy Radotínské novinky, vydávaného v letech 1958 až 1963,⁸² se ve vydání z října 1961 objevuje článek s názvem *Z letopisecké komise*. Článek informuje o obnovení letopisecké komise, jejíž snahou je „*aby důležité a významné události, které se děly nebo dějí v Radotíně, nebo které se Radotína týkají, byly zachovány pro další generace.*“ Nepodepsaný příspěvek je v podstatě nepříliš konkrétně formulovanou výzvou blíže nespécifikovaným pamětníkům „*událostí, které se v Radotíně staly, aby o nich buď napsali a nebo, aby se přihlásili na MNV a domluvili se o dalším postupu.*“⁸³ Znovu se pak již žádná zpráva od „letopisecké komise“ v Radotínských novinkách neobjevila a ani v obecní kronice nebo v materiálech pozdějšího letopiseckého aktivu nebo dnešní letopisecké komise nejsou o těchto letopiscích roku 1961 podrobnější zprávy. Článek je však rámován velkým nápisem „*Přispějte do kroniky!*“, nelze tak vyloučit, že se jednalo o jakýsi, zřejmě neúspěšný pokus o obnovu vedení obecní kroniky, která nebyla vedena od konce čtyřicátých let a která bude úspěšně obnovena až koncem let 60. Nutno podotknout, že v roce 1970 byly v souvislosti se vznikem letopisecké komise vzpomenuty blíže nespécifikované komise předchozí, které měly mít „*jepičí život*“.⁸⁴ Tím mohly být myšleny letopisecké orgány doby prvorepublikové a těsně poválečné, ale i nějaké pozdější.

3.2. Letopisecký aktiv (1969–1989)

V kronice Radotína se o obnovené letopisecké komisi objevuje první zmínka v roce 1969, kdy na jejích stránkách najdeme výčet dvanácti členů této komise, který však se znalostí dalších informací zmíněných níže můžeme označit spíše za jakýsi přípravný výbor.⁸⁵ Na jiném místě kroniky pak je zmíněno, že byl někdejší kronikář Josef Ježek v roce 1969 povolán

---

⁷⁸ KOLEKTIV, *Kronika 1921–1956*, str. 67, 68.

⁷⁹ Tamtéž, str. 254.

⁸⁰ KOLEKTIV, *100+1 rok kroniky Radotína*, str. 14.

⁸¹ Tamtéž, str. 9.

⁸² BRONCOVÁ, *Kniha o Radotínu*, str. 79.

⁸³ *Radotínské novinky*, říjen 1961, str. 2.

⁸⁴ MÄNNCHEN, *Zpráva o činnosti*, 1970.

⁸⁵ KOLEKTIV, *Kronika 1921–1956*, str. 118.

do letopisecké komise, její zřízení se tak v tomto roce nepochybně minimálně připravovalo.⁸⁶ Dle Knihy o Radotíně byla letopisecká komise obnovena 5. května 1969, aktivně pak měla začít pracovat od začátku roku 1970.⁸⁷ První schůze letopisecké komise proběhla 2. března 1970 za přítomnosti dvou zástupců národního výboru a sedmi členů komise. Během této schůze si účastníci „v diskuzi ujasnili nutnost vzkríšení práce letopisecké komise“.⁸⁸

Zpráva o činnosti letopisecké komise z roku 1970 hovoří o tom, že nově založená komise měla v roce svého založení 10 členů. Mezi členy obnovené letopisecké komise nechyběl někdejší odvolaný kronikář Josef Ježek či autoři mnoha materiálů o historii Radotína Jaroslav Sojka a Josef Růžička. Předsedou letopisců byl jmenován lékárník Bohumil Männchen, správcem vznikajícího archivu byl Bedřich Holík, kterého v roce 1974 nahradil Karel Dušánek.⁸⁹ Skupina letopisců původně užívala označení „letopisecká komise“, od roku 1971 až do roku 1990 byla důsledně nazývána „letopisecký aktiv“.⁹¹

Za svůj prvořadý úkol členové letopisecké komise v roce 1970 považovali řešení stavu, ve kterém se nacházela obecní kronika, která, jak již bylo popsáno výše, nebyla řadu let vedena. Letopisci tak měli nastudovat dosavadní kroniky, postarat se o dopsání kroniky do roku 1948 a spolu s vedením místní samosprávy se dohodnout, jak bude řešeno sepsání let 1948 až 1968. Naopak vedení soudobé kroniky úkolem letopisců být nemělo, letopisci měli s nově jmenovaným obecním kronikářem pouze spolupracovat. Dále měli letopisci získávat historickou dokumentaci, ať už formou originálů či tvorby kopií dokumentů a spolupracovat na vzniku brožury o Radotínu (která však vznikla až v roce 2000). Na posledním místě seznamu úkolů se objevuje věta „*případné setkání s veřejností – mládež ve škole atd.*“, přičemž právě tento úkol bude v budoucnu tvořit jednu z hlavních činností letopisců.⁹²

V dobovém zápisu z radotínských kronik je uvedeno, že tato komise nemá za úkol suplovat práci kronikáře, ale „*shromáždit veškerou přístupnou dokumentaci o Radotínu z minulosti i současnosti.*“⁹³ Lze tak říct, že úkoly nově zorganizované letopisecké komise představovaly významný posun oproti všem předchozím letopiseckým komisím v dějinách Radotína. Činnost takto ustanovené letopisecké komise, respektive letopiseckého aktivu, již nebyla přerušena a dnešní Letopisecká komise při Radě Městské části Praha 16 na ní kontinuálně navazuje.

Činnost nově založené letopisecké komise se od počátku setkávala s řadou komplikací. Již v roce 1970 předseda letopisců Männchen identifikoval základní potřeby pro činnost komise, které měl poskytnout městský národní výbor. Jednalo se o kovovou skříň pro archiv, uvolnění finančních prostředků pro drobná vydání, poskytnutí všech dostupných materiálů o historii Radotína, jak ze strany samosprávy, tak škol, společenských organizací a dalších institucí, propagování činnosti letopisců mezi veřejností a pověření pro přístup do státních archivů. Ze strany MNV však byla letopiscům z počátku poskytnuta z výše uvedených požadavků pouze nedopsaná obecní kronika Radotína⁹⁴, teprve postupně se podpora ze strany vedení obce zvyšovala. Jen pomalu se letopiscům dařilo získávat ke spolupráci místní, což předseda

⁸⁶ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 254.

⁸⁷ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 85.

⁸⁸ RAK, Zápis ze schůze, 2.3.1970.

⁸⁹ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1970.

⁹⁰ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 4.

⁹¹ Bilancování šestatřicetileté činnosti letopisecké komise při MZ v Praze – Radotíně, 2006.

⁹² MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1970.

⁹³ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 255–258.

⁹⁴ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1970.

letopisců Männchen na veřejném zasedání národního výboru komentoval slovy „*domnívám se, že (nezájem ze strany veřejnosti je – poznámka autora) ke škodě všech občanů města, neboť jednou jim tento nezájem vyčtou vlastní děti. Znovu opakuji tuto výzvu a obracím se především na poslance, funkcionáře společenských organizací, starousedlíky, důchodce a jejich děti, aby nám pomohli zachránit, co se ještě dá.*“⁹⁵

Problémem bylo rovněž umístění schůzovní místnosti a zejména postupně se rozrůstajícího archivu. Nejprve byla do roku 1980 sídlem letopisců budova MNV, kde byl archiv uložený v jedné skříni, poté se letopisci přestěhovali do budovy základní školy. Zde už počet skříní stoupl na čtyři. Od roku 1987 bylo sídlem letopisců i archivu agitační středisko (dnešní restaurace Na Viničkách, ve kterém byl umístěn i stále obsáhlejší archiv (v této době již v „trezoru“).^{96 97 98}

Do roku 1990 prošlo letopiseckým aktivem 40 členů.⁹⁹ Postupem doby letopisci vypracovali rozvržení oblastí zájmu mezi své jednotlivé členy. V roce 1990 tak byla práce letopisců rozdělena do dvanácti oblastí – organizace a řízení, které měl na starost předseda komise a jeho zástupce, administrativa, archiv, významné radotínské osobnosti, kronika a sběr výstřižků z novin, magnetofonové nahrávky, fotografie, film, výtvarné zpracovávání materiálů, heraldika a archivy, archeologie a technické služby. Podobné rozdělení práce pak v letopisecké komisi fungovalo i v následujících letech, naposledy je však zmiňováno v roce 2010.¹⁰⁰

Vliv na činnost letopisců měl až do sametové revoluce vládnoucí komunistický režim. Mezi hlavními postavami aktivu byli nekomunisté a lidé režimu spíše nepohodlní – zakládající člen aktivu Jaroslav Sojka po nástupu komunistů k moci přišel o funkci ředitele cukrovaru, Josef Ježek pravděpodobně pro svou angažovanost v katolické církvi o post obecního kronikáře, zástupce předsedy aktivu František Rys se před rokem 1948 angažoval v obci sokolské a po roce 1989 Sokol v Radotíně obnovoval, Jiří Růžička byl v 50. letech tři a půl roku vězněn za „velezradu“ a i předseda aktivu Bohumil Männchen byl navzdory vedoucímu postavení v aktivu nestraníkem, navíc pocházel z významné radotínské podnikatelské rodiny Hamanových.¹⁰¹ Přesto byla komise jakýmsi polooficiálním orgánem zřízeným MNV a jako taková musela s vládnoucími funkcionáři komunikovat a vycházet. Témata, která letopisci volili pro svůj průzkum či veřejné prezentace určené spoluobčanům nevycházela ze soudobé komunistické ideologie, jednalo se o témata vcelku apolitická, která by bylo možné pod totožnými názvy a podobným způsobem prezentovat i v dnešních dnech. Letopisci se zabývali staršími dějinami, případně dějinami 19. století i počátku století 20., avšak bez vazeb na dějiny dělnického hnutí či komunistické strany. Například tzv. „Rudými letnicemi“, které byly v Radotíně rozsáhle připomínány nejen památníkem, ale i řadou oficiálních akcí, se letopisecký aktiv samostatnou událostí nezabýval nikdy, a i v zápisech z jednání se toto téma téměř nevyskytuje. Počátkem 90. let, v době diskuzí o zbourání zmiňovaného památníku „Rudých letnic“ letopisci na své schůzi demolici podpořili a k tématu uvedli „*domníváme se, že tento pomník byl postaven v době, kdy mocenská pozice vedoucí strany neprávem vyzdvihla*

⁹⁵ MÄNNCHEN, Zpráva letopiseckého aktivu pro veřejné zasedání NV, 1974.

⁹⁶ Bilancování šestatřicetileté činnosti letopisecké komise při MZ v Praze – Radotíně, 2006.

⁹⁷ Šemík, 1–2/2008, str. 14, 15.

⁹⁸ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1987.

⁹⁹ Projev B. Männchena u příležitosti 20 let letopisecké komise, 1990.

¹⁰⁰ <https://www.letopisciradotin.cz/o-komisi/>, cit. 14.4.2025.

¹⁰¹ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 12–16.

událost do ohromných rozměrů a nepovažujeme ji za takovou událost, která by si zasluhovala postavit pomník, což jsme celá léta prokazovali tím, že jsme ji bagatelizovali.“¹⁰² Že toto „porevoluční“ stanovisko má kontinuitu v předchozím chování letopiseckého aktivu z archivních materiálů jasně vyplývá. Dokladem spíše vlažného přístupu k ideologickým tématům je i reakce na usnesení místního MNV z roku 1977, které po aktivu vyžadovalo přípravu almanachu k 30. výročí tzv. „Vítězného února“. Schůze aktivu k tomu prohlásila, že *„nejsme dost fundovaní a schopní v tak krátké době tak významnou publikaci připravit. Jsme však ochotni, pokud to bude v našich silách, býti nápomocni, pokud nějaký užší kolektiv se bude touto akcí zabývat“*.¹⁰³ Na vydání almanachu se letopisecký aktiv nakonec podílel poskytnutím vyžádaných fotografických materiálů z archivu komise.¹⁰⁴

Že však dobová samospráva nepovažovala letopisecký aktiv za organizaci vyloženě „nepřátelskou“, je jasné jednak z toho, že umožňovala její existenci a pak i z faktu, že k 10. výročí fungování aktivu obdržela řada jeho členů „Pamětní medaili Rudých letnic“,¹⁰⁵ předseda aktivu Männchen pak byl už od roku 1978 nositelem „Čestného uznání MNV“.¹⁰⁶

V roce 1989 se pokusil letopisecký aktiv promlouvat i do ryze soudobých problémů Radotína, do oblasti životního prostředí, jehož stav letopisci tehdy označili za „velmi neutěšený“¹⁰⁷ a do oblasti výstavby sídliště v centru Radotína. K těmto tématům si v listopadu pozvali na schůzi zástupce ochranářů přírody a zástupce podniku, který se na bytové výstavbě podílel.¹⁰⁸ Komise k těmto otázkám vydala stanovisko, které je přepsáno v kronice roku 1989 a které pravděpodobně vzniklo v květnu roku 1989 jako příprava na schůzku s odpovědnými představiteli, která se však dle konstatování v kronice neuskutečnila. Stanovisko obsahuje výzvu, jejíž závěr uvádím. *„Jsme přesvědčováni, že bude-li větší zástavba, bude i více, "občanské vybavenosti". Je to nesmysl! Každé město, má-li k něčemu vypadat, musí se snažit o co nejlepší "vybavenost". To ale především záleží na správě města i jeho představitelích, aby pro to udělali maximum. Žádná další výstavba tuto situaci nezlepší! A zadarmo nám taky nikdo nic nedá! Tedy jde o odpovědnost nejen vůči současníkům, ale i budoucím generacím, aby si nekladli otázku, kdo to zavinil a kdo k tomu mlčel.*“¹⁰⁹

3.3. Letopisecká komise po roce 1989

3.3.1. 1990–2006

Po roce 1990 došlo ke změně názvu z letopiseckého aktivu na letopiseckou komisi, která se stala oficiálním poradním orgánem rady městské části. Komise se zapojila do dobových diskuzí o demolici památníku tzv. „Rudých letnic“, kterou podpořila, *„nebot“* (památník – poznámka autora) *připomíná zkrslé události a občany provokuje*,¹¹⁰ i o přejmenování ideologicky

---

¹⁰² KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 14.5.1991.

¹⁰³ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 8.11.1977.

¹⁰⁴ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 11.10.1977.

¹⁰⁵ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1980.

¹⁰⁶ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 12.

¹⁰⁷ BINHACKOVÁ, Zápis ze schůze, 7.6.1989.

¹⁰⁸ BINHACKOVÁ, Zápis ze schůze, 21.11.1989.

¹⁰⁹ MÄNNCHEN, kronika 1990, str. 18.

¹¹⁰ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 12.3.1991.

pojmenovaných ulic. Debatu na toto téma letopisci zahájili výzvou uveřejněnou v roce 1990 článkem letopisecké komise Irenou Kozákovou v časopisu Šemík, která žádala, aby občané přišli s návrhy, které ulice by se měly přejmenovat a jaká by měla být jejich nová jména. Tyto návrhy pak měly být adresovány letopisecké komisi.¹¹¹ Komise nakonec diskutovala o změně čtyř názvů, „Rudých letnic“, „Klimešova“ (pojmenovaná po politikovi KSČ), „náměstí Osvoboditelů“ a „Václava Balého“ (pojmenovaná po komunálním politikovi KSČ zavražděném nacisty za 2. světové války). Nakonec doporučila v případě ulic Rudých letnic a Klimešova úplnou změnu názvu a v případě ulice Václava Balého redukcí území, které je takto pojmenováno. Náměstí Osvoboditelů pak navrhla zachovat, vzhledem „*velkému počtu obyvatel*“ a „*administrativním potížím se změnou názvu spojeným*“, avšak pro případ, že by vedení samosprávy chtělo toto náměstí přejmenovat letopisci rovněž navrhli nový název.¹¹² Samospráva nakonec o přejmenování rozhodla přesně v souladu s doporučením letopisecké komise.

V roce 1991 ze zdravotních důvodů rezignoval na post předsedy letopisecké komise Bohumil Männchen, novým předsedou letopisců pak rada městské části jmenovala dlouholetého člena komise Františka Chaloupku.¹¹³ Ten na svou funkci pro pracovní vyčerpání rezignoval v roce 1995, kdy jej nahradil další dlouholetý letopisec, Jaroslav Sojka ml., syn stejnojmenného spoluzakladatele letopisecké komise.¹¹⁴ Počet členů letopisecké komise se v posledním desetiletí 20. století pohyboval mezi 11 a 15 členy. Zájem o letopisecké akce byl značný, přednášky pořádané obvykle v sále kulturního domu U Koruny navštěvovalo okolo 100 až 200 lidí.¹¹⁵

Novinkou se v činnosti letopisců stalo přispívání do nově založeného místního periodika – časopisu Šemík, vydávaného učitelem místního gymnázia Luďkem Sedlákem. Hlavním přispěvatelem do časopisu Šemík se stal člen letopisecké komise Miroslav Dlouhý, který zde mezi lety 1995 až 2013 publikoval 198 článků,¹¹⁶ častými autory letopiseckých článků byli rovněž kronikářka Irena Kozáková, Miloš Táborský, či mladí spolupracovníci komise a její budoucí členové Tomáš Hromádka a Štěpán Rak.¹¹⁷

Zajímavým „zrcadlem doby“ je návrh z roku 1991 vznesený návštěvníkem jedné z letopiseckých přednášek směřující k vybírání dobrovolného vstupného na letopiseckých akcích. Zápis ze schůze LPK uvádí, že někteří členové komise tento návrh podpořili s poukazem na „*vhodnost tržního chování*“, opozitním stanoviskem pak bylo, že „*naši příznivci jsou většinou důchodci a když pro ně děláme tato setkání zdarma, děláme vlastně dobrý skutek, což se u naší komise více méně předpokládá.*“¹¹⁸

Ještě v roce 1990 došlo v souvislosti se zrušením agitačního střediska v dnešní restauraci Na Viničkách ke stěhování letopisecké komise a jejího archivu do přízemní budovy mezi školami v Loučanské ulici.¹¹⁹ V souvislosti s návratem některých budov do soukromých rukou v rámci procesu restitucí zažila letopisecká komise další stěhování v roce 1992. Budova,

¹¹¹ Šemík 3/1991, str. 3.

¹¹² KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 14.5.1991.

¹¹³ KOZÁKOVÁ, Kronika 1991, str. 4.

¹¹⁴ KOZÁKOVÁ, Kronika 1995, str. 26.

¹¹⁵ KOZÁKOVÁ, kroniky.

¹¹⁶ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 18.

¹¹⁷ Šemík, 90. léta.

¹¹⁸ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 16.4.1991.

¹¹⁹ MÄNNCHEN, Kronika 1990, str. 21.

do které se přestěhovala roku 1990 sice byla v obecních rukou, o své sídlo však během restitucí přišla knihovna. Ta se přestěhovala do budovy v Loučanské ulici a letopisecká komise i se svým archivem našla nové sídlo v kancelářské budově v ulici U Starého stadionu.¹²⁰ Tuto adresu do dnešních dnů nezměnila, v roce 2008 došlo pouze ke stěhování v rámci budovy do jiných místností.¹²¹

3.3.2. Období po roce 2006

V roce 2006 odstoupil z pozice předsedy letopisecké komise Jaroslav Sojka, na jeho místo nastoupil radní Městské části Praha 16 pro oblast kultury Petr Binhack. Ten komisi vedl do roku 2018, kdy jej nahradil dlouholetý tajemník komise Miroslav Moravec. Od roku 2021 je předsedkyní komise radotínská kronikářka a bývalá vedoucí místní knihovny Irena Farníková.¹²² Ke změnám došlo rovněž ve správě archivu, dlouholetého archiváře Karla Dušánka nahradil v roce 2010 po 36 letech Jaroslav Šindelka, toho pak v roce 2021 Jan Příkryl.¹²³ Pokračovalo pořádání přednášek, jejich četnost se však snižovala. Popularitu si postupně získaly komentované vycházky.¹²⁴ Významnou událostí se v tomto období stalo vydání Knihy o Radotínu v roce 2011, odhalení pamětního kamene na místě raně středověkého pohřebiště na severovýchodním okraji Radotína v roce 2016 či podíl na vzniku naučné stezky Radotínem a jeho okolím instalované roku 2022. Po konci časopisu Šemík v roce 2014 začali postupně letopisecké články vycházet v radničním periodiku Noviny Prahy 16 (od roku 2023 Radotínské noviny). Letopisci rovněž postupně přechází na digitální technologie, od roku 2007 mají webové stránky, od roku 2013 stránku na Facebooku.¹²⁵ Počet členů se v tomto období pohyboval mezi 11 a 13.¹²⁶ Debata o budoucím zřízení trvalé expozice o historii Radotína, zahájená v roce 2008,¹²⁷ zůstává prozatím bez konkrétního výsledku.

Pokud odhlédneme od prvních letopiseckých komisí ustavovaných před rokem 1969, které se od té současné lišily jak náplní práce, tak krátkým obdobím svého trvání, současná letopisecká komise funguje kontinuálně (byť pod různými názvy) od roku 1970. Období počátku 70. let se neslo ve znamení objevování vlastních možností komise daných jak dobovou politickou atmosférou, tak charakterem komise, která byla pro své členy navzdory snaze o jistou míru profesionalitu volnočasovou aktivitou. Zatímco politické podmínky se pádem autoritativního režimu v roce 1989 změnily k lepšímu, druhý základní rys komise zůstává. Po celou dobu trvání komise byl pro její členy důležitý vliv samosprávy, na jejímž souhlasu činnost komise závisí. V tomto ohledu poskytovaly všechny samosprávy (tedy i ty před rokem 1989) komisi poměrně značnou svobodu, jejich podpora činnosti komise však (zejména před rokem 1989) hodně kolísala a v případě nutnosti neustálého stěhování sídla komise dokonce (patrně nechtíc) samosprávy tuto práci letopiscům do jisté míry komplikovaly. Navzdory všem těmto nedostatkům se postupně podařilo letopiscům vybudovat jak rozsáhlý archiv, tak poměrně stabilní členskou základnu, která se sice z přirozených příčin v čase proměňuje, ale zároveň umožňuje předávání znalostí a zkušeností. Počet členů komise je dlouhodobě stabilní a ačkoli

¹²⁰ KOZÁKOVÁ, Kronika 1992, str. 21.

¹²¹ Šemík, 1–2/2008, str. 14, 15.

¹²² KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 3.

¹²³ Tamtéž, str. 4.

¹²⁴ FARNÍKOVÁ, Kronika 2016, 2017, str. 19, 17.

¹²⁵ Sdělení předsedkyně letopisecké komise Ireny Farníkové.

¹²⁶ GRUBEROVÁ, FARNÍKOVÁ, Kroniky 2006–2022.

¹²⁷ RAK, Zápis ze schůze, 12.2.2008.

se komise po celou dobu své existence potýká s vyšším věkovým průměrem, nikdy komisi nehrozil ani vzdáleně zánik pro nedostatečný zájem členů, vždy se našli dobrovolníci, kteří v činnosti komise pokračovali a rozvíjeli jí. Rovněž se komisi podařilo vybudovat tradici komunikace s veřejností, zejména ve formě přednášek či (v posledních letech) vycházek a komunikace přes nová média.

4. Struktura komise

Současná právní úprava obcím nenařizuje zřizování letopiseckých komisí, zákon č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí sice předpokládá povinné vedení obecních kronik, v souvislosti s nimi však, na rozdíl od prvorepublikového zákona upravujícího stejnou problematiku, o potřebě zřízení letopisecké komise nehovoří.¹²⁸ Zřízení letopisecké komise je tak dobrovolné a plně v režii samosprávy. Dle informací z roku 2022 v České republice pracuje 42 letopiseckých komisí, jedná se tady o instituci zcela ojedinělou.¹²⁹

Současná letopisecká komise v Radotíně existuje na základě § 101 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze jako komise Rady Městské části Praha 16, tedy je iniciativním a poradním orgánem. Komisí na stejném formálním základě zřídila rada městské části ve volebním období 2022–2026 jedenáct a komise letopisecká je jednou z nich. Složení letopisecké komise je upravováno usneseními rady městské části a každý člen je do komise oficiálně jmenován na dobu určitou, tedy do konce volebního období,¹³⁰ dlouholetá praxe je však taková, že většina letopisců je do komise jmenována opakovaně.¹³¹

Ve volebním období 2022–2026 má radotínská letopisecká komise 13 členů, kontakt s radou městské části pak zprostředkovává tajemník komise vybíraný z řad zaměstnanců úřadu. Předsedkyní komise je Irena Farníková, zastupitelka MČ Praha 16, kronikářka obce a bývalá dlouholetá vedoucí Místní knihovny Radotín, která poprvé stanula v čele komise v roce 2021. Většina členů komise je jmenována z řad občanů, současná komise má rovněž 2 členy nominované politickými stranami. Členem komise je také archivář, jmenovaný rovněž radou MČ, který má na starost letopisecký archiv. Nejstaršímu členovi komise je 79, nejmladšímu 22.

Činnost komise v současné době sestává zejména z pořádání přednášek či vycházek pro veřejnost, členové letopisecké komise se rovněž střídají v sepisování článků pro radnici zřizované Radotínské noviny, ve kterých seznamují veřejnost s historií městské části. Další důležitou činností komise je shromažďování archivního materiálu, zejména historických fotografií a pohlednic, případně dalších dokumentů. Podobné materiály komise nejčastěji získává od soukromých osob, a to ve formě daru, případně je komisi umožněno vytvoření kopie daného materiálu. Řadu svých materiálů komise zveřejňuje na svém webu a facebookovém profilu, audiovizuální materiály pak na YouTube.

Komise sídlí na adrese U Starého stadionu 1379/13, kde se nachází zasedací místnost a archiv. Členové komise se zde schází každé druhé úterý v měsíci, případně podle potřeby. Každé druhé úterý v měsíci od 17 do 18 hodin je v sídle letopisecké komise přítomen archivář, který zodpovídá případné dotazy ze strany veřejnosti.¹³²

---

¹²⁸ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-132>, cit. 27.2.2025.

¹²⁹ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 32.

¹³⁰ <https://www.praha16.eu/Komise-letopisecka-1>, cit. 27.2.2025.

¹³¹ Zápisy ze schůzí.

¹³² <https://www.letopisciradotin.cz/>, cit. 6.4.2025.

5. Činnost komise

5.1. Přednášky

Obnovená letopisecká komise (oficiálně letopisecký aktiv) už počátkem 70. let rozšířila portfolio své činnosti o přednášky pro veřejnost. První přednášku letopisci uspořádali v listopadu 1971 pod názvem *Z historie Radotína*.¹³³ Další přednášky brzy následovaly, za normalizace se věnovaly Josefu Macháčkovi, nejstarším radotínským domům, rozvoji Radotína ve 2. polovině 19. století či mlýnům na Radotínském potoce. V 90. letech pak letopisci referovali o obchodech a službách před zestátněním, miléniu Břevnovského kláštera a s ním souvisejících dohadách o nejstarší zprávě o Radotínu, událostech první i druhé světové války, kultuře, starých mapách či vývoji Radotína v 19. století.¹³⁴ Po roce 2000 přestala postupně být přednášková činnost natolik intenzivní jako v minulosti, přesto řada přednáškových večerů rovněž proběhla. Tematicky se jednalo o přednášky zaměřené na staré pohlednice z 20. století,¹³⁵ radotínské lomy,¹³⁶ pomístní jména,¹³⁷ pravěké dějiny Radotína,¹³⁸ radotínské školství,¹³⁹ či vývoj Radotína v různých historických etapách.

Ještě na počátku 21. století bylo běžné uspořádání dvou přednáškových večerů během roku. V roce 2005 letopisci uspořádali přednášku o výročí konce druhé světové války. K té je v kronice poznámka *„tentokrát výsledek akce nesplnil očekávání pro velmi malou účast, přestože byla věnována reklamě daleko větší publicita (rozhlas, upozornění ve školách, Noviny Prahy 16). Pouze poprvé nebyly osobně předávány pozvánky.“*¹⁴⁰ V následujících letech pořádaných přednášek ubylo, proběhla obvykle jedna ročně, v letech 2018, 2021 a 2024 neproběhla žádná.¹⁴¹

Přednášky obvykle vedli členové letopisecké komise, častými přednášejícími byli v době normalizace bývalý kronikář a učitel Josef Ježek, na přelomu tisíciletí pak lékař Miroslav Dlouhý či geodet František Rys. V pozdějším období pak přednášky často připravuje geolog a paleontolog Štěpán Rak či bývalá kronikářka Andrea Gruberová. V některých případech přednášku vedl externista, v roce 2015 historik Pavel Žáček hovořil o závěru druhé světové války v Radotíně,¹⁴² o čtyři roky později zpracoval publicista Filip Vojtášek nálety hloubkařů na Radotín a okolí za druhé světové války.¹⁴³ Rok 2022 přinesl hned dvě přednášky externistů, o sv. Ludmile hovořil historik Jakub Izdný, o Josefu Macháčkovi historik Karel Sklenář.¹⁴⁴

Častým místem přednášek letopisecké komise je kulturní středisko Koruna na náměstí Osvooboditelů. Starší materiály se zmiňují o přednáškách věnovaných konkrétnímu publiku, například *„občanskému výboru“*, požárníkům, základní škole, či nově zvoleným zastupitelům

---

¹³³ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 3.

¹³⁴ Přehled o setkáních s veřejností, 2006.

¹³⁵ GRUBEROVÁ, Kronika 2001, str. 17.

¹³⁶ GRUBEROVÁ, Kronika 2002, str. 19.

¹³⁷ GRUBEROVÁ, Kronika 2005, str. 17.

¹³⁸ GRUBEROVÁ, Kronika 2007, str. 32.

¹³⁹ GRUBEROVÁ, Kronika 2008, str. 28.

¹⁴⁰ GRUBEROVÁ, Kronika 2005, str. 17.

¹⁴¹ FARNÍKOVÁ, Kronika 2018, 2021, 2024, zápisy ze schůzí.

¹⁴² <https://www.praha16.eu/Ohlednuti-70-let-zpet.html>, cit. 30.3.2025.

¹⁴³ FARNÍKOVÁ, Kronika 2020, str. 23.

¹⁴⁴ FARNÍKOVÁ, Kronika 2022, str. 16.

v roce 1991.^{145 146} Část těchto specializovaných přednášek probíhala ve škole, případně v domě mládeže, kde sídlil Pionýr a SSM.^{147 148}

Předkládám stručný popis jedné z prvních přednášek Josefa Ježka s názvem „Rok 1848 a Josef Macháček“ z roku 1972. Text přednášky se zachoval v archivu letopisecké komise, její přepis obsahuje téměř 10 normostran textu. Úvodní část přednášky uvádí posluchače do dobového kontextu. Zmiňuje nástup císaře Ferdinanda V., rozvoj železnice i vypuknutí revoluce v roce 1848 v Paříži a poté ve Vídni. Následně se Ježkova pozornost obrací k dění v Praze, zmiňuje Palackého dopis do Frankfurtu, pořádání Slovanského sjezdu i vypuknutí Svatodušních bouří. Revoluční dění v Habsburské monarchii následně Ježek popisuje až do nástupu císaře Františka Josefa I.

Poté přesouvá pozornost k Josefu Macháčkovi, kdy cituje nápis na pamětní desce z domu č.p. 6 v Radotíně. Následně cituje dalšího člena letopisecké komise, Jaroslava Sojku, (o kterém hovoří jako o „panu řediteli Sojkovi“, neboť Sojka byl do odvolání v roce 1948 ředitelem cukrovaru v Kloboukách¹⁴⁹), který upozornil na dvě chyby v textu pamětní desky. Pamětní deska uvádí, že se Macháček narodil přímo v domě č. p. 6 v roce 1818, Josef Ježek spolu s Jaroslavem Sojkou však uvádí, že dům č. p. 6 s pamětní deskou na fasádě byl přistaven až později k původnímu stavení a že je chybné i datum narození – Macháček se měl narodit 31. prosince 1817. V případě Macháčkova narození se však dopustili chyby doboví letopisci. Přednáška Josefa Ježka jako zdroj informace o narození uvádí třebotovskou matriku, ta však naopak dokazuje, že správný údaj obsahuje pamětní deska.¹⁵⁰ Informace, že domnělá oprava Macháčkova data narození je chybná, byla diskutována například už na schůzi letopisců v roce 1997 v rámci příprav další přednášky o Josefu Macháčkovi („údaje o jiném čtení (data – poznámka autora) (...) nemají písemný podklad a nebudou nadále používány“¹⁵¹), navzdory tomu se Ježkova a Sojkova chyba objevuje i v Knize o Radotínu z roku 2011.¹⁵²

Josef Ježek dále stručně popisuje rodinu Josefa Macháčka a poté se přesouvá k jeho politické činnosti, zejména popisuje Macháčkovo zapojení do vedení ozbrojené jednotky místních vesničanů v roce 1848 a pokus o cestu na pomoc revoluční Praze. Právě tento moment je zásadní součástí většiny souhrnných letopiseckých děl o historii Radotína. V Knize o Radotínu z roku 2011 najdeme formulaci „*stojaté vody se prolomily až s revolučním rokem 1848. Do čela ozbrojeného lidu z Radotína a okolí se postavil radotínský rodák Josef Macháček, sedlák, revolucionář, později průmyslník a poslanec zemského i říšského sněmu a také starosta Radotína*“.¹⁵³ Podobné věty, krom zmínky o Macháčkově starostování, která je chybná, (v čele obce byl Macháčkův otec a bratr)¹⁵⁴ najdeme i v Radotínském almanachu z roku 2000¹⁵⁵ či na oficiálním webu městské části.¹⁵⁶

---

¹⁴⁵ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti 1976.

¹⁴⁶ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 16.4.1991.

¹⁴⁷ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1974.

¹⁴⁸ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti 1978.

¹⁴⁹ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína, str. 13.

¹⁵⁰ <https://ebadatelna.soapraha.cz/d/10821/25#>, cit. 30.3.2025.

¹⁵¹ GRUBEROVÁ, Zápis ze schůze, 14.10.1997.

¹⁵² BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 160.

¹⁵³ Tamtéž, str. 12.

¹⁵⁴ <https://www.praha16.eu/Prehled-predstavitelu-obce.html>, cit. 31.3.2025.

¹⁵⁵ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 17, 18.

¹⁵⁶ <https://www.praha16.eu/Historie-Radotina-1.html>, cit. 31.3.2025.

Ve zbývající části přednášky Josef Ježek popisuje následné Macháčkovy výsledky a krátké věznění, naopak pozdější Macháčkovu politickou a podnikatelskou kariéru¹⁵⁷ přednáška nezmiňuje, možným důvodem je, že se Macháček z obce odstěhoval do Králova Dvora.¹⁵⁸

Věta „, *Uchovejme si i my vzpomínku na Josefa Macháčka – otce četné rodiny, hospodáře, vlastence, politika a dobrého člověka*“ pak přednášku zakončuje.¹⁵⁹

Specifickou akcí letopisecké komise bylo promítání amatérského sestřihu filmů a videí natočených v minulosti na území Radotína. Poprvé byl sestřih promítán na akci k 101. výročí obecní kroniky v místní knihovně,¹⁶⁰ rozšířené verze sestřihu byly poté promítány během tří samostatných akcí pro veřejnost v průběhu roku 2023 ve spolupráci s Kulturně-komunitním centrem Koruna.^{161 162 163} Návštěvnost těchto akcí byla velká, v případě prvního promítání nebyli všichni zájemci z kapacitních důvodů puštěni do sálu.¹⁶⁴

5.2. Výstavy

První výstavy pořádané letopisci se uskutečnily v roce 1972 v rámci dvou přednáškových večerů v kulturním středisku. Část historických materiálů byla rovněž bez dalších podrobností vystavována v lékárně, kde působil předseda letopiseckého aktivu Bohumil Männchen.¹⁶⁵ Dlouhodobou praxí pak bylo vystavování menšího množství starých fotografií, písemných dokumentů či artefaktů v rámci přednášek, obvykle na několika panelech či stolech v zadní části sálu, například v roce 1983 se v této souvislosti hovoří o „*tradiční výstavce*“.^{166 167} Kupříkladu v roce 1986 takto proběhla v rámci přednášky „Radotín – od vsi k městu“ výstava s názvem „Radotín v nejstarších fotografiích“. Výstava obsahovala 60 fotografií z archivu letopisecké komise, byla opatřena doprovodnými texty a zpřístupněna byla hodinu před zahájením přednášky.¹⁶⁸ V roce 1994 pak byla v rámci přednášky o Radotíně za 1. světové války instalována na dvou stolech výstava dobových novin a korespondence.¹⁶⁹ Častou součástí těchto výstav byl model stavu Radotína okolo roku 1800 s prvními 36 stavbami, který byl vyroben ve spolupráci s „Vysokou architektonickou školou“ v roce 1975.^{170 171 172}

Samostatné výstavy byly za normalizace uspořádány u příležitosti 30. a 40. výročí konce 2. světové války. V roce 1975 byly takto vystaveny fotografie pořízené od roku 1945, vystavena

---

¹⁵⁷ URBAN, Česká společnost 1848–1918. Praha: Svoboda, 1982. str. 680, 160.

¹⁵⁸ Světozor. 16/1870, roč. 4, str. 123–125.

¹⁵⁹ JEŽEK, přednáška, archiv LPK

¹⁶⁰ <https://www.praha16.eu/2022-11-18-Historie-radotinske-kroniky-se-pise-uz-101-let.html>, cit. 4.4.2025.

¹⁶¹ FARNÍKOVÁ, Zápis ze schůze, 14.2.2023.

¹⁶² <https://www.praha16.eu/Na-caj-do-Koruny.html>, cit. 4.4.2025.

¹⁶³ <https://www.praha16.eu/2023-09-20-Promitani-s-letopisci.html>, cit. 4.4.2025.

¹⁶⁴ FARNÍKOVÁ, Zápis ze schůze, 14.2.2023.

¹⁶⁵ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti LA za rok 1972.

¹⁶⁶ BINHACKOVÁ, Zápis ze schůze, 15.5.1986.

¹⁶⁷ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1983.

¹⁶⁸ BINHACKOVÁ, KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 18.9.1986.

¹⁶⁹ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 13.9.1994.

¹⁷⁰ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 19.2.1974.

¹⁷¹ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 21.1.1975.

¹⁷² MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1974.

byla rovněž výše zmíněná maketa historického Radotína.^{173 174} Několik výstav bylo uspořádáno také v období po sametové revoluci, například v roce 1997 k 110. výročí Sokola,¹⁷⁵ v roce 2004 s názvem Procházka minulostí Radotína ve spolupráci s fotografkou Irenou Helmovou, roku 2018 k 100. výročí založení Československa,¹⁷⁶ či naposledy v roce 2022 k 101 letům od první zprávy o radotínské letopisecké komisi.¹⁷⁷

5.3. Vycházky

První komentovaná vycházka s letopiseckou komisí byla uspořádána dříve nežli první přednáška. Konala se 16. června 1971, tedy několik měsíců před první přednáškou v tomto roce, další informace o této vycházce však nejsou známe. Praxe letopiseckých vycházek poté zřejmě ustala.¹⁷⁸

Za historicky první vycházku pořádanou letopiseckou komisí je v obecní kronice označena akce z roku 2008. Vycházku vedl dlouholetý archivář komise Karel Dušánek a nesla název Po stopách zaniklé drážky.¹⁷⁹ V následujících letech proběhlo dalších minimálně dvanáct vycházek. Jejich nejčastějším tématem jsou zkameněliny v okolí Radotína, geolog a paleontolog Štěpán Rak uspořádal první takovou letopiseckou vycházku v roce 2011.¹⁸⁰ Dvě vycházky uspořádal letopisec Jiří Bárta pod názvem Za třemi pomníčky,¹⁸¹ stejný počet vycházek věnovali letopisci prohlídce radotínského hřbitova¹⁸² a obecně historické vycházce po Radotíně.¹⁸³ V roce 2009 byla uspořádána vycházka s názvem Za chotečskými zvony a mlýny na Radotínském potoce,¹⁸⁴ roku 2012 pak vycházka po Třebotově, která zahrnovala prohlídku tamní tvrze s muzeem nočníků a prohlídku tamního židovského hřbitova.¹⁸⁵

Vycházka Štěpána Raka pod názvem Zkamenělý Radotín se opakovaně setkala s velkým zájmem veřejnosti, v letech 2016 a 2017 se jí dle informace v obecní kronice zúčastnilo přibližně 107, respektive 190 zájemců.¹⁸⁶ Dle shrnujícího článku Štěpána Raka na webu letopisecké komise o vycházce z roku 2016 a článku na radničním webu z následujícího roku vycházka zahrnovala tři cíle, Ortocerový lůmek, Černou rokli a skalní útvary s názvem Sudy.^{187 188} Součástí vycházky byl pro řadu účastníků vlastní nálezný trilobit, což okomentoval

---

¹⁷³ HOLEČKOVÁ, Zázpis ze schůze, 21.1.1975.

¹⁷⁴ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1975.

¹⁷⁵ KOZÁKOVÁ, Zázpis ze schůze, 9.9.1997.

¹⁷⁶ <https://www.praha16.eu/Oslavy-stolete-republiky-zahajil-koncert-a-vernissaz-vystavy.html>, cit. 5.4.2025.

¹⁷⁷ <https://www.praha16.eu/2022-11-18-Historie-radotinske-kroniky-se-pise-uz-101-let.html>, cit. 5.4.2025.

¹⁷⁸ RAK, Zázpis ze schůze, 14.6.1971.

¹⁷⁹ <https://www.letopisciradotin.cz/l/po-stopach-zanikle-drazky/>, cit. 31.3.2025.

¹⁸⁰ GRUBEROVÁ, Kronika 2011, str. 33.

¹⁸¹ <https://www.letopisciradotin.cz/l/za-tremi-pomnickymi/>, cit. 31.3.2025.

¹⁸² FARNÍKOVÁ, Zázpis ze schůze, 12.11.2024.

¹⁸³ FARNÍKOVÁ, Zázpis ze schůze, 13.6.2023.

¹⁸⁴ GRUBEROVÁ, Kronika 2009, str. 28.

¹⁸⁵ <https://www.letopisciradotin.cz/l/letopisci-na-nocnicich/>, cit. 31.3.2025.

¹⁸⁶ FARNÍKOVÁ, Kronika 2016, 2017, str. 19, 17.

¹⁸⁷ <https://www.letopisciradotin.cz/l/geologicka-exkurze/>, cit. 31.3.2025.

¹⁸⁸ <https://www.praha16.eu/Vyprava-za-zkamenelinami.html>, cit. 31.3.2025.

letopisec Rak slovy „*pocit, který se vás zmocní poté, co rozklepnete vápenec a jste úplně prvním člověkem na světě, který trilobita uvnitř vidí po čtyř stech milionech let – je opravdu úžasný.*“¹⁸⁹

V rámci dvou vycházek Za třemi pomníčky Jiří Bárta seznámil účastníky se třemi drobnými památníky v lesích okolo Radotína. Ty jsou věnované německému vojákovvi Josefu Wunschheimovi von Lilienthall, který se v roce 1943 zastřelil na vrchu Klapice nad Radotínem, vojínu Rudé armády Suchoguzovovi, který v roce 1945 nepřežil pád ze skály do Černé rokle a místnímu občanovi Václavu Hoškovi zemřelému na lesní cestě mezi Radotínem a Černošicemi v lokalitě Staňkovka v roce 1945 v důsledku mrtvice.¹⁹⁰ Poprvé se v roce 2013 této vycházky zúčastnilo pouhých šest osob včetně lektora (navzdory tomu však o vycházce vyšel článek na oficiálním webu městské části)¹⁹¹, při opakování vycházky v roce 2015 již bylo účastníků 24.¹⁹² V dalších letech se zvažovalo opakování této vycházky,¹⁹³ k čemuž však do uzávěrky této práce nedošlo.

Vycházka po radotínském hřbitově se uskutečnila na jaře a na podzim roku 2024, přičemž v obou případech její historickou část vedli letopisci Andrea Gruberová, Jan Příkryl a Jan Lukavský (autor této práce), část zaměřenou na původ náhrobních kamenů pak vedl Štěpán Rak. Vycházek se zúčastnilo okolo 70, respektive 50 zájemců.¹⁹⁴

5.4. Články v místním tisku

5.4.1. Šemík (1990–2014)

Přibližovat radotínskou historii prostřednictvím článků v místním periodiku započala letopisecká komise především v souvislosti se vznikem časopisu Šemík v roce 1990. Časopis Šemík byl koncipován jako měsíčník, který začal původně vycházet z iniciativy místního Občanského fóra, jeho šéfredaktorem a vydavatelem byl od počátku Luděk Sedlák.^{195 196}

První letopisecký článek se v Šemíku objevil v jeho třetím čísle, napsala jej členka komise Irena Kozáková s titulem „O Radotínském potoku a mlýnech“. Článek vycházel ze stejnojmenné přednášky, se kterou Irena Kozáková vystoupila v dubnu a říjnu roku 1989 v sále kulturního centra Koruna a poté v klubu školství v paláci Savarin v Praze v březnu roku 1990.¹⁹⁷ Shrnutí historie mlýnů na Radotínském potoce v Šemíku vycházelo na pokračování a mělo celkem 7 dílů.¹⁹⁸ V pátém vydání časopisu Šemík pak vyšel první jednorázový článek s názvem „O radotínském přívozu“, jehož autorem byl soudobý předseda letopisecké komise Bohumil Männchen.¹⁹⁹

¹⁸⁹ <https://www.praha16.eu/Vyprava-za-zkamenelinami.html>, cit. 31.3.2025.

¹⁹⁰ <https://www.letopisciradotin.cz/l/za-tremi-pomnicky/>, cit. 31.3.2025.

¹⁹¹ <https://www.praha16.eu/Kudy-se-slo-Za-pomnicky.html>, cit. 31.3.2025.

¹⁹² <https://www.letopisciradotin.cz/l/za-tremi-pomnicky/>, cit. 31.3.2025.

¹⁹³ FARNÍKOVÁ, Zázpis ze schůze 8.3.2022.

¹⁹⁴ FARNÍKOVÁ, Zázpisy ze schůzí 11.6.2024 a 12.11.2024.

¹⁹⁵ MÄNNCHEN, Kronika 1990, str. 5.

¹⁹⁶ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 79.

¹⁹⁷ Šemík, 3/1990, str. 12.

¹⁹⁸ Tamtéž, 9/1990, str. 12.

¹⁹⁹ Šemík, 5/1990, str. 9.

Ještě v roce 1990 začala na stránkách měsíčníku probíhat polemika na téma nejstarší zmínky o Radotíně. Vypukla v souvislosti s blížícím se výročím 1000 let od založení Břevnovského kláštera.²⁰⁰ Na základě falza zakládající listiny tohoto kláštera, ve které je zmiňován Radotín, byl tento rok v minulosti považován za letopočet první písemné zmínky o Radotínu. Zmiňoval jej tak ve svém úvodu radotínské kroniky první kronikář Josef Krček²⁰¹ i jeden z jeho nástupců, Josef Ježek.²⁰² Milénium hodlali letopisci připomenout oslavou či almanachem, což bylo projednáváno i na radě MNV v březnu roku 1990.²⁰³ V 7. čísle časopisu Šemík v reakci na plánování oslav uveřejnila historička Zdeňka Hledíková článek s názvem „Nejstarší zpráva o Radotínu“, ve kterém na základě historických důkazů vysvětluje, proč nemůže být falzum ze 13. století datované do roku 993 považováno za validní první písemnou zprávu. Svůj příspěvek končí konstatováním „považovat totiž zmínku o Radotínu v *“Boleslavově listině“ pro břevnovský klášter za doklad existence vsi nebo dokonce dvora v 10. století je asi tak hodnověrné, jako věřit v jeho existenci za knížete Křesomysla, kdy k Radotínu uháněl Horymír na svém Šemíku. Tuto pověst zapsal až v 16. století kronikář Václav Hájek z Libočan.*“²⁰⁴

Na článek prof. Hledíkové reagovala letopisecká komise v následujícím čísle časopisu kolektivním článkem s názvem „Kdy vznikl Radotín?“ V úvodu letopisci píší „Vždycky jsme se snažili k naší dobrovolné práci přistupovat objektivně a seriózně, ačkoliv jsme v této oblasti laiky. Odborníci se však ke spolupráci nepřihlásili. Vycházeli jsme z dostupných pramenů, zdravého *“selského“* rozumu, a jistě bychom se nechtěli vědomě dopouštět nepravd, nebo si hrát na advokáty tvrzení, které nelze doložit. Určitě nepatříme mezi ty, o nichž se v článku píše: „...že Radotín není tak starý, jak by někteří rádi viděli“.“ Pokračují odkazem na tradici („Odedávna se spojoval Radotín se založením prvního benediktinského kláštera v Čechách (v Břevnově) Boleslavem II. v roce 993“).²⁰⁵ Dále se letopisci pouští do poněkud sporného výkladu, kdy z existence falza listiny vzniklého ve 13. století vyvozují dřívější existenci originální listiny „která se nedochovala“. Svou odpověď pak kolektiv letopisců zakončuje sdělením, že se Radotín „přes všechny její (prof. Hledíkové – poznámka autora) *pochyby hodlá zúčastnit oslav 1000 let založení Břevnovského kláštera.*“²⁰⁶

Na tento letopisecký článek pak prof. Hledíková reagovala dalším článkem s názvem „Ještě k nejstarší zprávě o Radotínu“, ve kterém rozporuje několik letopiseckých tvrzení a v závěru případné pojetí oslav coby oslav milénia Radotína přirovnala rukopisům Královédvorskému a Zelenohorskému.²⁰⁷ Na tento příspěvek již letopisci nereagovali, neboť ukončení článku považovali za „*naprosto nevhodné*“²⁰⁸, proto jím diskuze na toto téma na stránkách Šemíku ustala. Milénium Břevnovského kláštera nakonec místní zastupitelstvo s odkazem na články prof. Hledíkové odmítlo oficiálně slavit²⁰⁹ (k oficiálním oslavám naopak došlo například v nedaleké vesnici Ořech, která je rovněž zmiňována ve falzu datovaném do roku 993. O historii

²⁰⁰ KOLEKTIV, Encyklopedie českých klášterů, str. 596.

²⁰¹ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 5.

²⁰² Tamtéž, str. 87.

²⁰³ MÄNNCHEN, Kronika 1990, str. 5.

²⁰⁴ Šemík, 7/1990, str. 6–7

²⁰⁵ Za první benediktinský klášter v Čechách bývá obvykle označován ženský klášter při bazilice sv. Jiří na Pražském hradě, jehož založení bývá kladeno do 70. let 10. století, což ve své pozdější odpovědi na stránkách Šemíka zmínila i prof. Hledíková. (Šemík, 2/1991, str. 2).

²⁰⁶ Šemík, 1/1991, str. 6–7

²⁰⁷ Šemík, 2/1991, str. 2.

²⁰⁸ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 12.3.1991.

²⁰⁹ KOZÁKOVÁ, Kronika 1993, str. 4.

obce Ořech vydal tamní starosta Vladimír Glaser spolu s Janem Šimonem Fialou u příležitosti domnělého výročí v roce 1993 publikaci²¹⁰ a rok 993 označuje obec za rok první písemné zmínky o sobě i v roce 2025 na své oficiální internetové prezentaci²¹¹).

Letopisecká komise Radotín v roce 1993 uspořádala pouze přednášku Ireny Kozákové a Jaroslava Sojky ml. s názvem Týká se tisíc let trvání Břevnovského kláštera i Radotína? a nechala otisknout stejnojmenný článek v Šemíku.²¹² Tento článek již pracuje s informacemi prof. Hledíkové a rok 993 označuje za nejstarší datum, „s kterým se ve starých listinách Radotín spojuje.“²¹³ Ještě jednou pak problematiku letopisci na stránkách Šemíku otevřeli v listopadu roku 1993, kdy zmínili vydání výše vzpomínané knihy Vladimíra Glasera a Jana Šimona Fialy o Ořechu a ocitovali z ní pasáž, která falzum Boleslavovy listiny neoznačuje za falzum, nýbrž za opis a tvrdí, že pro označení listiny za falzum není dostatek podkladů. Někteří členové letopisecké komise se tak zřejmě nehodlali plně vzdát souvislosti Břevnovského milénia s Radotínem ani v této době.²¹⁴ Pro úplnost je třeba dodat, že rok 993 byl v roce 2013 zpochybněn studií prof. Kubína i ve vztahu k založení samotného Břevnovského kláštera.²¹⁵ Aktéři dobového sporu na stránkách časopisu Šemík vycházeli ze stavu dobového poznání, které od 90. let prošlo dalším vývojem.

Zatím naposledy se letopisecká komise v tisku vrátila k roku 993 v roce 2023 krátkým článkem v Radotínských novinách. Ten pod názvem „Uplynulo už tisíc let od první zmínky o Radotínu?“ pracuje se spíše legendistickou informací o tom, že „v roce 993 patřil Radotín k nejstarším knížecím dvorcům a sloužil jako lovecké středisko“ a chybně označuje klášter za nejstarší klášter na českém území, následně však správně upozorňuje i na fakt, že je listina knížete Boleslava II. falzem.²¹⁶

Letopisci ve svých článcích na stránkách časopisu Šemík reagovali i na další dobová aktuální témata. V roce 1992 v souvislosti s přejmenováním tří radotínských ulic připomněli osobnost Josefa Macháčka,²¹⁷ kterému byla nově věnována ulice poblíž škol, nesoucí v období socialismu jméno funkcionáře KSČ Václava Klimeše.²¹⁸ Článek Ireny Kozákové zmiňoval základní údaje o životě tohoto politika, podnikatele a radotínského rodáka a zmiňoval i v roce 1992 již zašlou pamětní desku, která byla Macháčkovi v roce 1898 odhalena na č.p. 6.²¹⁹

V roce 1993 pak bylo v rámci rekonstrukce radotínského kostela sv. Petra a Pavla sneseno z věže pouzdro z roku 1881 obsahující dobové pamětní listiny, doplňované dalšími materiály při dalších rekonstrukcích v letech 1925 a 1949. Dle článku Ireny Kozákové v Šemíku se třetího otevření pouzdra v roce 1993 zúčastnilo kromě faráře a starosty osm členů letopisecké komise.

---

²¹⁰ GLASER, FIALA, Ořech.

²¹¹ <https://www.obecorech.cz/o%2Dobci/d-44838/p1=203>, cit. 27.3.2025.

²¹² KOZÁKOVÁ, Kronika 1993, str. 4

²¹³ Šemík 2/1993, str. 12.

²¹⁴ Šemík, 11/1993, str. 4.

²¹⁵ KUBÍN, Založil břevnovský klášter opravdu sv. Vojtěch?, str. 27–40.

²¹⁶ Radotínské noviny, 11/2023, str. 5.

²¹⁷ Šemík, 1/1992, str. 4.

²¹⁸ <https://www.praha16.eu/Radotinsky-ulicnik.html>, cit. 27.3.2025.

²¹⁹ Šemík, 1/1992, str. 4.

Článek následně popisuje, co bylo v pouzdře nalezeno a přidává informaci o tom, které soudobé dokumenty byly do bání kostela spolu s dokumenty historickými vloženy zpět.²²⁰

V pozdějších letech již letopisecké články v Šemíku na aktuální radotínské události příliš nereagovaly, jedním z mála takových příspěvků je článek o staviteli Josefu Kočím, který vznikl v souvislosti s pojmenováním nově vzniklé ulice na jeho počest v roce 2003.²²¹ Naopak velmi častým námětem letopiseckých příspěvků byla nejrůznější výročí. Členové letopisecké komise takto zpracovali sérii článků ke 110. výročí radotínského Sokola, článek k výročí odhalení pamětní desky Josefa Macháčka, k výročí vzniku jedné z budov radotínské základní školy, vzniku sportovního klubu, obce baráčníků, expozitury při radotínském kostele, gymnázia nebo evangelického kostela.²²²

Nejstaršímu období dějin je věnován článek Miroslava Dlouhého o archeologických nálezech na území Radotína.²²³ Období středověku pak řeší výše vzpomínané články o první písemné zprávě o Radotínu či pojednání o výrobě papíru v Hadrovém mlýně, která je připomínána k roku 1499.²²⁴ Témata z novověkých dějin Radotína letopisci zpracovali například článkem o zpusošení Radotína za třicetileté války,²²⁵ o soupisu obyvatel Radotína z roku 1651,²²⁶ či o morové ráně z roku 1713.²²⁷ Dějiny 19. století řešili letopisci v článku o porodních bábách,²²⁸ o zdejších obchodech,²²⁹ či o epidemii ve škole.²³⁰ Období 1. světové války zpracoval letopisec Miroslav Dlouhý pětidílným seriálem z roku 1998,²³¹ či zpracováním vzpomínek Františka Ejema z této doby.²³² K období 1. republiky se váže článek o 28. říjnu roku 1918 v Radotíně²³³ či o volbách v tomto období²³⁴

Značnou pozornost věnovali členové letopisecké komise událostem 2. světové války a květnových dnů roku 1945. První článek byl tomuto tématu pod názvem Květen 1945 v Radotíně věnován v dubnovém čísle časopisu v roce 1991. Jeho autorem je šéfredaktor Šemíka Luděk Sedlák, avšak v úvodu článku je zmíněno, že informace byly čerpány z materiálů letopisecké komise, z brožury Radotín v odboji a revoluci vydanou místní samosprávou v roce 1946 a z kroniky sepsané Josefem Růžičkou, dlouholetým členem letopiseckého aktivu. Květnu roku 1945 tehdy časopis Šemík věnoval 4 strany formátu A4. V roce 1999 sepsal pro Šemík o Radotíně za 2. světové války seriál osmi článků letopisec Miroslav Dlouhý, další osmidílný seriál pak věnoval podobné problematice v letech 2009–2010. Dalším souvisejícím tématům věnoval samostatné články, čtenáři měsíčníku si tak mohli přečíst o činnosti

---

²²⁰ Šemík, 5/1993, str. 12–13.

²²¹ Tamtéž, 8/2003, str. 17.

²²² Tamtéž, 1990–2013.

²²³ Tamtéž, 1/2002, str. 11, 12.

²²⁴ Tamtéž, 9/1999, str. 11, 12.

²²⁵ Tamtéž, 11/1996, str. 19.

²²⁶ Tamtéž, 7/1996, str. 9.

²²⁷ Tamtéž, 11/1995, str. 7.

²²⁸ Tamtéž, 12/1997, str. 17, 18.

²²⁹ Tamtéž, 10/2011, str. 22, 23.

²³⁰ Tamtéž, 3/1997, str. 5.

²³¹ Tamtéž, ročník 1998.

²³² Tamtéž, 10/2004, str. 16.

²³³ Tamtéž, 10/2001, str. 16.

²³⁴ Tamtéž, 5/2006, str. 7.

Národního souručenství v Radotíně,²³⁵ o osudech zavražděných radotínských Židů,²³⁶ či o činnosti místního sportovního klubu za protektorátu.²³⁷

Opakovaně, obvykle v dubnovém či květnovém čísle, bylo zpracovááno téma průběhu květnové revoluce v Radotíně. Pokud nepočítáme výše zmíněné seriály Miroslava Dlouhého, průběh květnové revoluce byl na stránkách Šemíku popsán celkem osmkrát, a to nejčastěji v kombinaci shrnutí průběhu revoluce a vzpomínek pamětníků.²³⁸ Pravidelný fotoseriál *Vzpomínky na starý Radotín*, který bude podrobněji zmíněn níže, věnoval fotografiím z květnové revoluce dva své díly.²³⁹

Letopisci se na stránkách Šemíka nevyhýbali ani tématům z poválečné historie. Opakovaně se v jejich příspěvcích objevovala problematika událostí tzv. „Rudých letnic“, tedy komunistického průvodu z dubna roku 1930, který se v Radotíně srazil s četníky, přičemž výsledkem této srážky bylo několik zraněných účastníků. V období komunismu byla tato událost předmětem propagandy a v Radotíně jí byl věnován památník.²⁴⁰ Časopis Šemík téma *Rudých letnic* otevřel už v roce 1990, následovalo množství příspěvků na toto téma od řady místních, přičemž letopisecká komise do této diskuze nezasahovala, pouze podpořila demolici památníku ve zprávě pro Radu MČ.²⁴¹ Památník *Rudých letnic* byl zbořen v roce 1992²⁴² a po jeho odstranění na dané téma v následujících letech několik letopiseckých článků vyšlo, například zásluhou letopisce Tomáše Hromádky.²⁴³

Dalšími zpracovanými tématy z období komunismu pak na stránkách Šemíku byl článek o honu na „amerického brouka“ v 50. letech minulého století²⁴⁴, o místním rodákovi Josefu Nebeském, za protektorátu vedoucím představiteli Národního souručenství, který byl komunisty poslán do vězení²⁴⁵, o filmu *Olovený chléb* z roku 1954, který v souladu s dobovou propagandou líčí průběh výše zmíněných událostí „Rudých letnic“ a jehož některé scény se natáčely v Radotíně²⁴⁶, či o soše Rudoarmějce na dnešním náměstí Osvoboditelů²⁴⁷. V pozdějších letech pravidelná rubrika „Vzpomínky na starý Radotín“ zveřejnila fotografie z oslav 1. májů²⁴⁸ a komunistických slavností v 50. letech.²⁴⁹ Období sametové revoluce a období porevoluční ještě letopisci na stránkách Šemíku nereflektovali.

Letopisecké příspěvky do časopisu Šemík byly věnované rovněž významným radotínským osobnostem 19. a první poloviny 20. století (politik a podnikatel Josef Macháček, činovník řady spolků František Ejem, dlouholetý řídící učitel Václav Schmidt, obchodník Bohumil Haman)

---

²³⁵ Šemík, 7/1999, str. 13.

²³⁶ Tamtéž, 10/2011, str. 23.

²³⁷ Tamtéž, 7/2002, str. 9.

²³⁸ Šemík, 1990–2013.

²³⁹ Tamtéž, 9/2005, 5/2008.

²⁴⁰ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 18.

²⁴¹ KOZÁKOVÁ, Zápis ze schůze, 12.3.1991.

²⁴² KOZÁKOVÁ, Kronika, 1992.

²⁴³ Šemík, 6/2000, str. 6–8.

²⁴⁴ Tamtéž, 2/2000, str. 17.

²⁴⁵ Tamtéž, 2/2003, str. 13.

²⁴⁶ Tamtéž, 8/2005.

²⁴⁷ Tamtéž, 5/2008.

²⁴⁸ Tamtéž, 4/2009.

²⁴⁹ Tamtéž, 5/2012.

či stavbám (kostel, staré grunty a chalupy, továrny, mlýny, nádraží). Letopisec Štěpán Rak do časopisu Šemík přispíval články na téma geologie a paleontologie.

Pozornost stránky periodika věnovaly i letopisecké komisi samé. V roce 2000 vyšel v časopisu článek k výročí letopisecké komise.²⁵⁰ Rok 2008 přinesl stěhování letopiseckého archivu, které v Šemíku inspirovalo vznik článku prezentujícího jeho archivní sbírku.²⁵¹ Letopisecká komise se rovněž snažila podávat informace o svých významných členech, často u příležitosti jejich životních jubileí či jejich úmrtí. V Šemíku takto vyšly například články o Josefu Ježkovi²⁵² či Miroslavu Dlouhém.²⁵³

Výše již byla několikrát vzpomenua fotorubrika „Vzpomínky na starý Radotín“. Poprvé se v Šemíku objevila v listopadovém čísle roku 2004 a obsahovala fotografie z archivu letopisecké komise.²⁵⁴ Dohromady se objevila celkem ve 35 číslech, poslední vyšla v posledním vydání časopisu v lednu 2014.²⁵⁵

5.4.2. Noviny Prahy 16 (2003–2023) / Radotínské noviny (od 2023)

Noviny Prahy 16, od roku 2023 vycházející pod názvem Radotínské noviny, vznikly v roce 2003 jako informační zpravodaj pro území Radotína, Zbraslavi, Velké Chuchle, Lipenců a Lochkova. V souvislosti se změnou názvu v roce 2023 se změnila rovněž působnost novin, které se staly čistě radotínským periodikem. Jedná se o tiskovinu vydávanou Úřadem Městské části Praha 16, šéfredaktorem novin byl od jejich vzniku do roku 2019 nejprve zástupce starostky a od roku 2006 starosta Karel Hanzlík,²⁵⁶ po roce 2019 pak vydávání novin vede redaktor Petr Buček, který není v žádné volené funkci.²⁵⁷ Součástí redakční rady novin je od roku 2025 i zástupkyně letopisecké komise, její předsedkyně Irena Farníková.^{258 259}

Zřejmě vzhledem k ustálené pozici letopiseckých příspěvků v časopisu Šemík se historie Radotína v podání členů letopisecké komise dostávala na stránky těchto novin jen pomalu. Prvním příspěvkem člena LPK do novin byl v září roku 2004 starší článek Miroslava Dlouhého z roku 1997, převzatý ze Šemíka, o radotínském kině.²⁶⁰ Praxe přejímání starších článků se však v dalších vydáních radničního periodika příliš neopakovala. V dubnu roku 2005 věnovaly Noviny Prahy 16 velkorysý prostor dvou stran formátu A4 připomínce konce války, text však přejaly ze starších publikací a letopisecká komise posloužila pouze jako zdroj fotografického materiálu.²⁶¹ Ještě o jednu stranu rozsáhlejší prostor pak byl věnován 70. výročí konce druhé světové války v roce 2015, letopisecká komise opět dodala fotografie, redakční článek pak byl zpracován *podle přednášek Letopisecké komise Radotín a kroniky Zbraslavi*.²⁶²

---

²⁵⁰ Šemík, 5/2000, str. 14, 15.

²⁵¹ Tamtéž, 1–2/2008, str. 14, 15.

²⁵² Šemík, 1/1996, str. 14.

²⁵³ Tamtéž, 2/1998, str. 6.

²⁵⁴ Tamtéž, 11/2004, str. 18.

²⁵⁵ Tamtéž, 1/2014, str. 28.

²⁵⁶ Noviny Prahy 16, 1/2019, str. 9.

²⁵⁷ <https://www.praha16.eu/O-Novinach>, cit. 29.3.2025.

²⁵⁸ <https://www.praha16.eu/Noviny-Prahy-16-Redakce>, cit. 31.3.2025.

²⁵⁹ Písemné vyjádření Ireny Farníkové, 30.3.2025.

²⁶⁰ Noviny Prahy 16, 9/2004, str. 4.

²⁶¹ Tamtéž, 4/2005, str. 3,4.

²⁶² Tamtéž, 5/2015, str. 3–5.

V roce 2008 se v *Novinách Prahy 16* začaly objevovat krátké články člena letopisecké komise Štěpána Raka věnující se Radotínu v jednotlivých pravěkých etapách, v témže roce pak další letopisec, Tomáš Hromádka, čtenářům periodika představil radotínský znak.

Postupem času se letopisecká komise na stránky *Novin Prahy 16* dostávala častěji, například díky vzniku letopisecké expozice o Radotínu ve věži německého partnerského města Burglengenfeldu v roce 2014,²⁶³ díky instalaci informačních tabulí o historii Radotína na nově upravený břeh řeky Berounky v roce 2015²⁶⁴ či díky instalaci památníku připomínajícího slovanské pohřebiště na severovýchodním okraji Radotína o rok později.²⁶⁵

V roce 2019 vydaly *Noviny Prahy 16* dva rozhovory se dvěma členy letopisecké komise, geologem a paleontologem Štěpánem Rakem a radotínským archivářem Jaroslavem Šindelkou.²⁶⁶ ²⁶⁷ Definitivně si letopisecké články získaly v novinách své místo v roce 2022, kdy začal vycházet článek sepsaný členem letopisecké komise v každém vydání novin. První příspěvek z této série vyšel v květnu 2022, do dubnového čísla roku 2025 zatím vyšlo v novinách 31 takovýchto článků, v pěti vydáních byl článek člena letopisecké komise nahrazen krátkým redakčním článkem souvisejícím s radotínskou historií, či přetiskem staršího materiálu. Tyto články pak jsou zpravidla doplňovány fotografiemi z archivu letopisecké komise.

V některých případech reagují příspěvky členů letopisecké komise na nejrůznější výročí, krom již zmíněného konce války tomu tak bylo v případě stého výročí založení knihovny,²⁶⁸ 160. výročí příjezdu vlaku do Radotína,²⁶⁹ 150 let továrny Janka,²⁷⁰ 100 let od vzniku místní evangelické církve,²⁷¹ 100 let od zavedení elektřiny,²⁷² či 35 let od sametové revoluce.²⁷³ Předmětem zájmu letopisců jsou také osobnosti radotínské historie, například statkář a okresní starosta Otakar Nebeský,²⁷⁴ manželé Vykoukovi, kteří za 2. světové války pomáhali parašutistům a zaplatili za to životem,²⁷⁵ jeden ze zakládajících členů letopisecké komise, Jaroslav Sojka,²⁷⁶ či řídící učitel Václav Schmidt²⁷⁷. Na stránkách radotínského periodika se objevily rovněž články o slovanském pohřebišti u Lahovic,²⁷⁸ o divadelnictví,²⁷⁹ koupání v Berounce²⁸⁰ či nepravděpodobný seriál o radotínských padlých během 1. světové války.²⁸¹

Noviny Prahy 16 pak zejména v minulosti věnovaly prostor referování o některých letopiseckých akcích, například o vycházce ke třem drobným pomníkům v lesích okolo

---

²⁶³ *Noviny Prahy 16*, 5/2014, str. 1, 3.

²⁶⁴ *Tamtéž*, 12/2015, str. 1, 4.

²⁶⁵ *Tamtéž*, 10/2016, str. 1, 3.

²⁶⁶ *Tamtéž*, 5/2019, str. 4.

²⁶⁷ *Tamtéž*, 9/2019, str. 4.

²⁶⁸ *Tamtéž*, 9/2021, str. 9.

²⁶⁹ *Tamtéž*, 7/2022, str. 4.

²⁷⁰ *Tamtéž*, 10/2022, str. 5.

²⁷¹ *Tamtéž*, 1/2024, str. 5.

²⁷² *Tamtéž*, 9/2024, str. 5.

²⁷³ *Tamtéž*, 11/2024, str. 5.

²⁷⁴ *Tamtéž*, 5/2022, str. 5.

²⁷⁵ *Tamtéž*, 8/2022, str. 5.

²⁷⁶ *Tamtéž*, 1/2023, str. 9.

²⁷⁷ *Tamtéž*, 3/2023, str. 10.

²⁷⁸ *Tamtéž*, 10/2023, str. 5.

²⁷⁹ *Tamtéž*, 12/2024, str. 5.

²⁸⁰ *Tamtéž*, 7/2023, str. 5.

²⁸¹ *Tamtéž*, 2/2023, 8/2023, 3/2024, str. 4, str. 5. str. 5.

Radotína,²⁸² geologických vycházkách Štěpána Raka, či o křtu *Knihy o Radotínu* v roce 2011.²⁸³ Na stránkách novin se objevily i texty propagující činnost letopisecké komise jako takové. V roce 2009 tiskovina informovala o letopiseckém projektu, jehož cílem byla fotografická dokumentace všech domů v Radotíně.²⁸⁴ O deset let později bylo, krom již zmíněného rozhovoru s tehdejším archivářem komise Jaroslavem Šindelkou, redakčním článkem připomenuto 50. výročí letopisecké komise.²⁸⁵

V tomto kontextu může překvapit další článek ve stejných novinách, tentokrát z roku 2022, který však navzdory pouhým třem letům, které jej dělily od předchozí připomínky 50 let letopisců již nese název „Letopisci píšou historii Radotína už 101 let.“²⁸⁶ Důvodem je rozdílný přístup ke starším dějinám letopisecké komise, kdy v minulosti docházelo zejména k upozorňování na kontinuální činnost komise od roku 1969, v roce 2022 však letopisci upozornili na vznik pamětní knihy obce Radotína v roce 1921 a s ní související tehdejší zákonem daný vznik letopisecké komise, jejíž činnost však byla od činnosti komise založené roku 1969 dosti odlišná.

V *Novinách Prahy 16* vyšla rovněž vzpomínka na zesulé letopisce Františka Rysa²⁸⁷, Miroslava Dlouhého²⁸⁸ a Petra Binhacka²⁸⁹, či informace o rezignaci Karla Dušánka na pozici radotínského archiváře.²⁹⁰ Zatím naposledy byla letopisecká komise na stránkách radničního periodika představena koncem roku 2023, kdy letopisci ve svém pravidelném příspěvku informovali o svých aktivitách za uplynulý rok.²⁹¹

Od roku 2004 do roku 2005 a pak znovu od roku 2008 do roku 2019 byla součástí *Novin Prahy 16* pravidelná rubrika *Objektiv času*, která zveřejňovala staré fotografie. V případě fotografií z Radotína materiály obvykle pocházely z archivu letopisecké komise a v některých případech byli letopisci i autory doprovodného textu, proto tuto rubriku do své práce zařazují. Fotografie byly obvykle tematicky zaměřené na jednu oblast, takto například vyšel *Objektiv času* věnovaný hostincům, školám, roku 1945, různým sportům, cementárně či divadlu. V souvislosti s vydáním *Knihy o Radotínu* v roce 2011 následujících několik *Objektivů* vycházelo z kapitol této knihy, například z kapitoly o mlýnech. Jeden z *Objektivů* byl věnován rovněž letopisecké komisi, objevilo se v něm sedm fotografií dokumentujících činnost letopisců (nejstarší zobrazující první přednášku z roku 1971), textem tyto fotografie doplnil tehdejší předseda letopisců Petr Binhack a členka komise Andrea Gruberová.²⁹²

V roce 2008 probíhal na zdejší škole projekt *Krajina za školou*, v rámci něhož vyhledali žáci místní základní školy v archivu letopisecké komise historické radotínské fotografie, ke kterým následně fotografovali současný stav daného místa. Výsledek jejich práce pak byl v rámci rubriky *Objektiv času* prezentován v *Novinách Prahy 16*. Součástí rubriky bylo také několik

---

²⁸² *Noviny Prahy 16*, 5/2015, str. 6.

²⁸³ *Tamtéž*, 3/2011, str. 1.

²⁸⁴ *Tamtéž*, 6/2009, str. 4.

²⁸⁵ *Tamtéž*, 9/2019, str. 4.

²⁸⁶ *Tamtéž*, 11/2022, str. 5.

²⁸⁷ *Tamtéž*, 2/2010, str. 4.

²⁸⁸ *Tamtéž*, 4/2014, str. 4.

²⁸⁹ *Tamtéž*, 8/2020, str. 3.

²⁹⁰ *Tamtéž*, 2/2015, str. 4.

²⁹¹ *Tamtéž*, 12/2023, str. 5.

²⁹² *Tamtéž*, 11/2009, str. 3.

seriálů, které byly zaměřeny na ochotnické divadlo, staré grunty a chalupy, fotografie z doby normalizace či naposledy seriál Radotínské vily, vilky, domy a domečky.

5.4.3. Další tiskoviny

V Radotíně v minulosti vycházela i další periodika. V letech 1958 až 1963 byly vydávány Radotínské novinky,²⁹³ na jejichž stránkách se objevila na další poznatky nenavazující informace o obnovení letopisecké komise z roku 1961, kterou jsem již zmínil v podkapitole Prvotní období (do roku 1969).²⁹⁴

V období let 1979 až 1981, tedy již v době existence letopiseckého aktivu, vycházel Radotínský zpravodaj.²⁹⁵ S jeho vznikem se zřejmě počítalo delší dobu, například ve zprávě o činnosti letopiseckého aktivu za rok 1972 předseda letopiseckého aktivu Männchen uvádí, že jsou letopisci připraveni se v případě vzniku periodika podílet na příspěvcích,²⁹⁶ ve zprávě o činnosti z následujícího roku však stojí, že „*spolupráce s redakční radou radotínských novin není, neboť nevycházejí*“.²⁹⁷ Roku 1976 pak zpráva uvádí, že „*pro zamýšlený časopis byl zpracován cyklus feuilletonů*“.²⁹⁸ Konečné založení Radotínského zpravodaje v roce 1979 letopisci uvítali, byť s komentářem, že „*jeho současný obsah i grafická úprava nejsou ideální*“. Jeden z členů aktivu byl členem redakční rady měsíčníku a letopisci počítali s dodáváním příspěvku do každého čísla.²⁹⁹

Zápisy ze schůzí letopiseckého aktivu naznačují, že od května 1979 do jara roku 1980 příspěvky do Radotínského zpravodaje dodával letopisec Josef Ježek a týkaly se obecně historie Radotína.^{300 301} Na jeho příspěvky pak dle dohody na schůzi aktivu měl navázat letopisec a heraldik Karel Liška s článkem o radotínském znaku, avšak zda tento článek skutečně vyšel není z dostupných zdrojů jasné.³⁰² V říjnu roku 1980 projevila tajemnice MNV Věra Šottová zájem o vznik článku, kterým by se na stránkách Radotínského zpravodaje představil letopisecký aktiv.³⁰³ Vzhledem k tomu, že periodikum brzy poté zaniklo však k sepsání či uveřejnění takového článku zřejmě nikdy nedošlo. Naposledy je vydání Radotínského zpravodaje vzpomenu v materiálech komise v lednu 1981, kdy mělo být členům letopiseckého aktivu na schůzi rozdáno jeho prosincové vydání, téma prosincového letopiseckého článku však zmínka neobsahuje.³⁰⁴

Již v září roku 1979 člen redakční rady zpravodaje a letopisec Hás na schůzi letopisců vyzýval, aby se do činnosti zpravodaje zapojilo více společenských organizací, z čehož lze usoudit, že již krátce po založení měl měsíčník problém s naplněním svých stránek. Občané zároveň žádali, aby bylo vydáváno více čísel zpravodaje, ten se tak zřejmě nacházel v nezáviděníhodné

---

²⁹³ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 79.

²⁹⁴ Radotínské novinky, říjen 1961, str. 2.

²⁹⁵ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 79.

²⁹⁶ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1972.

²⁹⁷ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1973.

²⁹⁸ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1976.

²⁹⁹ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1979.

³⁰⁰ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 17.5.1979.

³⁰¹ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 24.1.1980.

³⁰² HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 21.2.1980.

³⁰³ SKŘIVÁNKOVÁ, Zápis ze schůze, 16.10.1980.

³⁰⁴ SKŘIVÁNKOVÁ, Zápis ze schůze, 22.1.1981.

pozici, kdy na jednu stranu panoval požadavek intenzivního vydávání a na stranu druhou nebyl pro vydávání dostatek textových materiálů.³⁰⁵ V roce 1980 se zpravodaj na několik měsíců odmlčel kvůli obtížím s tiskem.³⁰⁶ Ve zprávě o činnosti letopiseckého aktivu za I. pololetí roku 1981 je již zmíněn zánik Radotínského zpravodaje.³⁰⁷ Navzdory počátečnímu „přesvědčení, že noviny se stanou páteří kroniky současnosti“³⁰⁸, byla jejich existence velmi krátká a až do roku 1990 se nepodařilo zřídit žádnou náhradu. Žádný z výtisků Radotínského zpravodaje se v archivu letopisecké komise nezachoval.³⁰⁹

5.5. Internetová prezentace

Historii Radotína a svou práci letopisecká komise prezentuje i prostřednictvím nových médií. Od roku 2007 má letopisecká komise webové stránky, v roce 2013 zřídila facebookovou stránku,³¹⁰ v roce 2022 také kanál na YouTube.³¹¹

Webové stránky obsahují stručné informace o Radotínu a jeho historii a o letopisecké komisi, včetně jmen jednotlivých členů komise a kontaktu na ně. Uvedena je rovněž adresa letopisecké komise a čas, kdy je v sídle komise pravidelně přítomen archivář. V sekci „Články“ je k přečtení 47 textů, po roce 2022 se jedná o texty, které byly publikované i v Novinách Prahy 16, respektive Radotínských novinách. Ze staršího období jsou zde k dispozici tři přepsané přednášky, či články o proběhlých akcích. Sekce „Staré fotografie“ obsahuje vybrané fotografie z archivu letopisecké komise publikované přes internetové album rajce.net. Zveřejněné fotografie jsou rozdělené do šesti kategorií dle stáří, nejstarší jsou z let 1890 až 1910, nejmladší z let 2000 až 2020. Webová prezentace letopisců obsahuje rovněž některé digitalizované dokumenty, zejména obecní kroniky z let 1921 až 1967 a poté všechny kroniky od roku 1981. Dále web poskytuje 13 brožur, například „Průvodce ku geologické exkursi do údolí radotínského a do přídolí“ z věstníku Státního geologického ústavu Československé republiky vydaného roku 1928, publikaci „Radotín v odboji a revoluci z roku 1946“, publikace o povodních, výročních sboru dobrovolných hasičů a místní knihovny, či „Radotínský almanach“ z roku 2000 a brožuru „100 + 1 rok radotínské kroniky a letopisecké komise“ z roku 2022. Web obsahuje rovněž odkaz na internetový katalog významných radotínských osobností minulosti či na mapu vodních mlýnů a restaurací a hospod v Radotíně a okolí.³¹²

Na facebookové stránce letopisecká komise sdílí články ze svého webu, pozvánky na akce, fotografie z akcí, či různé informace o dění v Radotíně souvisejícím s historií (v roce 2024 například letopisci na Facebooku informovali o návštěvě prezidenta Petra Pavla na konferenci konané v jedné z místních firem a informovali o dalších návštěvách hlavy státu v minulosti,³¹³

³⁰⁵ HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 20.9.1979.

³⁰⁶ SKŘIVÁNKOVÁ, Zápis ze schůze, 16.10.1980.

³⁰⁷ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1981.

³⁰⁸ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1979.

³⁰⁹ Písemné sdělení archiváře Jana Přikryla, 3.4.2025.

³¹⁰ Písemné sdělení předsedkyně letopisecké komise Ireny Farníkové.

³¹¹ FARNÍKOVÁ, Zápis ze schůze, 12.7.2022.

³¹² <https://www.letopisciradotin.cz/>, cit. 2.4.2025.

³¹³

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=842259794608673&id=100064739796706&rddid=EciViyw2VNhaLkK3, cit. 2.4.2025.

či o úmrtí hudebníka a disidenta Pavla Zajíčka, který v Radotíně v minulosti žil³¹⁴). K 2. dubnu roku 2025 měla letopisecká stránka na Facebooku 607 sledujících.³¹⁵

Kanál na YouTube zřízený letopiseckou komisí obsahuje v současnosti sedm videí, například dvě varianty sestřihu filmových a televizních záběrů natáčených v Radotíně z roku 2023. K 2. dubnu roku 2025 měl letopisecký kanál na YouTube 44 odběratelů a jím prezentovaná videa měla 3155 zhlédnutí.³¹⁶

Informace o letopisecké komisi poskytuje rovněž oficiální web Městské části Praha 16. Letopiseckou komisí prezentuje jako jednu z komisí Rady a informuje o personálním složení této komise.³¹⁷

5.6. Publikace a brožury

Poprvé je možnost vzniku publikace o Radotíně zmiňována již ve zprávě o činnosti a nástinu plánu práce nově založeného letopiseckého aktivu v roce 1970, kdy byla mezi úkoly aktivu jmenována „*spolupráce na propagační brožūrce o Radotínu*“,³¹⁸ k jejímuž vzniku však nedošlo. Znovu letopisecká komise hovořila o možnosti publikace o Radotínu před původně plánovanými oslavami 1000 let od první zmínky o Radotínu ve falzu Boleslavovy listiny datované do roku 993. Například ve zprávě o činnosti letopiseckého aktivu za rok 1989 stojí, že bylo aktivu „*neoficiálně sděleno, že (...) má připravit almanach*.“³¹⁹ K tomu však nakonec nedošlo, což Irena Kozáková za letopiseckou komisí vysvětlila v roce 1993 na stránkách časopisu Šemík takto: „*I naše obec připravovala již několik let předem důstojné oslavy a zamýšlela (...) v jejich rámci vydat knihu o Radotínu od dob jeho osídlení v dobách prehistorických, jak dokládají vykopávky, do dnešních dnů. Od tohoto úmyslu rozhodující činitele odvrátily články paní Dr. Zdeňky Hledíkové, Csc. (...), z kterých vyplývá, že zmíněná listina je falzem vyhotoveným v polovině 13. století*.“³²⁰

Publikace věnovaná Radotínu tak vznikla až v roce 2000 pod názvem Radotínský almanach 2000. Práce na almanachu probíhaly v roce vydání, do práce na něm se zapojilo sedm dobových členů komise.^{321 322 323} Radotínský almanach je tvořen 71 stranami, obsahuje 19 kapitol a řadu černobílých vyobrazení. Jednotlivé kapitoly s historickou tematikou pojednávají o geologické minulosti, historii Radotína, představitelích obce, čestných občanech, známých osobnostech, památkách a církvích, mlýnech, dopravě, průmyslu, školách, kultuře, pohostinství, obci

---

314

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=795876315913688&id=100064739796706&rclid=wcVZz3FJQ3AItnxv, cit. 2.4.2025.

³¹⁵ https://www.facebook.com/letopisciradotin/?ref=embed_page, cit. 2.4.2025.

³¹⁶ <https://www.youtube.com/@letopiseckakomiseradotin/videos>, cit. 2.4.2025.

³¹⁷ <https://www.praha16.eu/Komise-letopisecka-1>, cit. 2.4.2025.

³¹⁸ MÁNNCHEN, Zpráva o činnosti a nástin plánu práce, 1970.

³¹⁹ MÁNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1989.

³²⁰ Šemík, 11/1993, str. 4.

³²¹ KOLEKTIV, Radotínský almanach.

³²² SOJKA, Zpráva o činnosti 2000.

³²³ Seznam členů LPK k roku 2000.

baráček, dobrovolných hasičích, sportu, zdravotnictví a rozvoji po roce 1990. Almanach byl vydán v počtu 3 000 výtisků.³²⁴

Nejzásadnějším publikačním počinem v historii letopisecké komise bylo vydání *Knihy o Radotíně* v roce 2011. Tomu předcházelo několik let příprav, o kterých nalezneme informaci již ve zprávě o činnosti komise za rok 2007.³²⁵ Na počátku roku 2010 bylo o plánovaném díle hovořeno jako o „novém Radotínském almanachu“³²⁶, zápisy z dalších schůzí však již v tomto smyslu hovoří důsledně o publikaci či knize. V přípravách publikace byla kromě letopisecké role důležitá i role starosty Hanzlíka, který letopisce přípravou publikace za vedení městské části pověřil a sám se stal součástí autorského týmu.³²⁷ Na jaře téhož roku došlo k předběžnému rozdělení témat mezi jednotlivé letopisce, které bylo v následujících měsících průběžně doplňováno.³²⁸ Pro přípravu knihy byla navázána spolupráce s nakladatelstvím MILPO Media a budoucí editorkou knihy Dagmar Broncovou.³²⁹ Veřejně byly přípravy monografie oznámeny v roce 2010 v *Novinách Prahy 16*, ve kterých se dobový předseda letopisecké komise Binhack obrací na veřejnost s prosbou o zapůjčení případných historických dokumentů v domácích archivech. Občané, kteří by tímto způsobem přispěli do *Knihy o Radotíně* měli být odměněni výtiskem zdarma.³³⁰

V průběhu příprav textů vyvstala ze strany vydavatele obava, že se pojetí jednotlivých kapitol příliš blíží v minulosti vydanému Radotínskému almanachu a texty je tudíž třeba odlehčit a oživit, na čemž autoři pracovali ve druhé polovině roku 2010.³³¹ Závěrečná korektura knihy proběhla v únoru roku 2011³³², křest *Knihy o Radotíně* pak proběhl 3. března 2011 v sále kulturního střediska Koruna za účasti předsedkyně poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové, senátora Václava Grulichy, starosty Karla Hanzlíka, kytaristy a radotínského občana Štěpána Raka a zástupců nakladatele. Křest knihy provázela rovněž letopisci zorganizovaná výstava historických fotografií v témže sále.^{333 334} *Knihy o Radotíně* obsahuje 231 stran a 14 kapitol s řadou černobílých i barevných vyobrazení. Mezi autory monografie je sedm tehdejších členů letopisecké komise. Tematicky se kapitoly zaměřují na historii Radotína, medailonky nejstarších stavení od č.p. 1 do č.p. 36, činnost církví, vývoj dopravy, kulturu, školství, lékařství, mlýny, obchod, přírodní bohatství, sport, průmysl a období po roce 1990. Archeologii spolu s informacemi o několika významných osobnostech a dalších tématech do sebe absorbovala kapitola „Střípky“.³³⁵

K výročí založení obecní kroniky a první zprávy o činnosti letopisecké komise v Radotíně letopisci vydali v roce 2022 stručnou informační brožuru s názvem *100+1 rok kroniky Radotína a letopisecké komise*. Brožura obsahuje 34 stran a je rozdělena do devíti oddílů, ve kterých je nastíněn vývoj letopisecké komise od období první republiky či vývoj zápisů do obecní kroniky. Představeno je devět významných členů letopisecké komise z minulosti či několik informací

³²⁴ KOLEKTIV, *Radotínský almanach*.

³²⁵ BINHACK, zpráva o činnosti, 2007.

³²⁶ BINHACK, Zápis ze schůze 12.1.2010.

³²⁷ BINHACK, Zápis ze schůze 9.2.2010 a 14.4.2010.

³²⁸ BINHACK, Zápis ze schůze 9.3.2010.

³²⁹ BINHACK, Zápis ze schůze 9.3.2010 a 14.4.2010.

³³⁰ *Noviny Prahy 16*, 3/2010, str. 4.

³³¹ BINHACK, Zápis ze schůze 14.9.2010.

³³² BINHACK, Zápis ze schůze, 8.2.2011.

³³³ BINHACK, Zápis ze schůze, 8.3.2011.

³³⁴ <https://www.praha16.eu/Kmotri-a-kmotricka-pripili-krizice.html>, cit. 3.4.2025.

³³⁵ BRONCOVÁ, *Knihy o Radotíně*, str. 225.

z historie Radotína.³³⁶ Publikace byla představena 9. listopadu 2022 v Místní knihovně Radotín, u příležitosti výročí proběhla v knihovně rovněž výstava zaměřená na činnost letopisecké komise.³³⁷

---

³³⁶ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína.

³³⁷ <https://www.praha16.eu/2022-11-18-Historie-radotinske-kroniky-se-pise-uz-101-let.html>, cit. 3.4.2025.

6. Spolupráce s komunitou

Dlouhodobou snahou letopisecké komise je zapojení veřejnosti do letopiseckých aktivit, a to jak zapojení pasivní, tedy například formou návštěvnosti letopiseckých akcí, tak zapojení aktivní, tedy přímá pomoc letopisecké komisi například ve formě předání historických dokumentů. Zatímco pasivní angažovanost ze strany veřejnosti dlouhodobě probíhá, zájem o aktivní účast na letopisecké práci je dlouhodobě malý.

První známou výzvou ke spolupráci ze strany letopisecké komise byl tiskopis „Všem podnikům, továrnám, spolkům, organizacím“ vydaný po druhé světové válce, kterým letopisci vyzývali k dodání materiálů do kroniky.³³⁸ Jaká byla odezva ze strany veřejnosti není známo, stejně jako v případě výzvy z roku 1961³³⁹, kdy není známo nic ani o „letopisecké komisi“, která byla pod touto výzvou podepsána. Znovu se o spolupráci s místními letopisecká komise pokusila po svém ustavení v roce 1969 vydáním další „Výzvy k občanům“, která byla dodávána i ve formě letáků do schránek.³⁴⁰ Ohlas ze strany veřejnosti však byl zřejmě malý, o čemž svědčí konstatování z roku 1972 o doplňování archivu („*pomoc ze strany veřejnosti byla nepatrná*“) i o získávání nových spolupracovníků („*přes veškerou snahu o získání aktivních spolupracovníků nestalo se tak ani z řad dospělých ani ze SSM*“).³⁴¹

Roku 1974 se aktiv pokoušel navázat spolupráci s místní základní školou, díky níž se schůze letopisců zúčastnili dva žáci a jejich vyučující. Letopisci plánovali mladé spolupracovníky pověřit nahráváním vzpomínek starších obyvatel Radotína,³⁴² avšak výskyt dalších informací o této spolupráci v následujících měsících a letech je zcela minimální, spolupráce tak zřejmě nedošla kýženého výsledku. V roce 1978 se podařilo navázat spolupráci s místním gymnáziem, v rámci které pět doporučených studentů docházelo na schůze letopiseckého aktivu. Po maturitě dva z nich ve spolupráci s aktivem pokračovali, nestali se však členy, místo toho byli v materiálech komise označováni za „aktivisty“ či „mládežníky“^{343 344} a členy aktivu se stali až po dokončení vysokoškolských studií v roce 1983.³⁴⁵

Nejrůznější výzvy a poptávky po materiálech letopisecká komise uveřejňovala i v dalších letech, často prostřednictvím Novin Prahy 16. Například v roce 2010 takto letopisci žádali veřejnost o pomoc při přípravách Knihy o Radotínu³⁴⁶, či v roce 2023 v rámci článku o radotínské firmě Foto-Fon, kdy byla na konci článku zveřejněna výzva: „*zdvořile prosíme pamětníky, kteří by měli i jen nepřímou vzpomínku na továrnu Foto-Fon, aby kontaktovali Letopiseckou komisi na letopisciradotin@seznam.cz či prostřednictvím redakce Novin Prahy 16. Předem děkujeme!*“³⁴⁷ Reakce na podobné výzvy bývají spíše ojedinělé. Určitou výjimkou je rozpoznávání starých fotografií, o které je mezi veřejností naopak tradičně velký zájem. V minulosti byla součástí časopisu Šemík pravidelná rubrika, kde byly uveřejňovány fotografie starého Radotína z archivu letopisecké komise, které měli čtenáři periodika do příštího vydání

³³⁸ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 254.

³³⁹ Radotínské novinky, říjen 1961, str. 2.

³⁴⁰ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti 1970.

³⁴¹ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1972.

³⁴² HOLEČKOVÁ, Zápis ze schůze, 22.1.1974.

³⁴³ MÄNNCHEN, Zápis o činnosti, 1978.

³⁴⁴ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1981.

³⁴⁵ MÄNNCHEN, Zpráva o činnosti, 1973.

³⁴⁶ Noviny Prahy 16, 3/2010, str. 4.

³⁴⁷ Tamtéž, 2/2023, str. 5.

rozpoznat.³⁴⁸ Rovněž v Radotínských novinách se podobná výzva již objevila, jednalo se o fotografii učitelského sboru zdejší měšťanské školy pořízenou fotografem Vilémem Hecklem. Letopisci žádali o identifikaci jednotlivých učitelů, o dva měsíce později zveřejnili v Radotínských novinách poděkování i s nově získanými jmény fotografovaných osob – s pomocí pamětníků se povedlo identifikovat 11 ze 13 vyučujících.^{349 350}

S veřejností letopisecká komise komunikuje rovněž prostřednictvím veřejné facebookové skupiny Radotín na starých fotografiích, kterou spravují členové komise Irena Farníková a Jiří Bárta. Skupina byla zřízena v roce 2019, má téměř 2000 členů a slouží k setkávání se s „*fotografiemi, dokumenty nebo se zajímavými událostmi z minulosti Radotína*“. Prostřednictvím této skupiny jsou často pokládány dotazy letopisecké komisi ze strany veřejnosti.³⁵¹ Dotazy na letopiseckou komisi, připomínky k její práci či různá doplnění jsou dále nejčastěji veřejností předkládány prostřednictvím mailu či facebookové stránky letopisecké komise. Například v roce 2023 letopisecká komise zodpověděla devět dotazů příšlých prostřednictvím mailové schránky a obdržela dvě informace či materiály k historii Radotína. V roce 2024 komise zodpověděla 14 dotazů a přijala osm informací či materiálů.³⁵²

Zejména ve 21. století se letopisecká komise podílela i na organizování několika akcí, které přesahují rámec její běžné činnosti. V roce 2008 se jednalo o projekt „Na pořádný film do pořádného bijáku!“, který proběhl z popudu dobového předsedy komise Binhacka. Jeho cílem bylo zpopularizovat radotínské kino, jehož návštěvnost v té době stagnovala, a připomenout období 60. let.³⁵³ Hlavním bodem programu v radotínském kině bylo 10. září 2008 promítání filmu *Ostre sledované vlaky*, před začátkem filmu byl promítán dobový filmový týdeník o studentských protestech z roku 1967 a o přestávce krátký letopisecký sestřih z filmů, které se natáčely v Radotíně. Vstupné na akci bylo stanoveno na 40 Kč pro dospělé a 20 Kč pro seniory a děti, každý návštěvník získal zdarma zmrzlinu eskymo a DVD „Dolní Poberouní“ vytvořené členem komise Miloslavem Pátkem. Součástí akce byl rovněž den otevřených dveří v zákulisí kina.^{354 355} Na akci bylo prodáno 105 lístků.³⁵⁶ V reakci na akci vznikl následující rok Radotínský filmový klub, u jehož zrodu rovněž stála letopisecká komise.³⁵⁷ Do podobné kategorie lze zařadit i happening, v rámci kterého zorganizovali členové letopisecké komise příjezd muže převlečeného za Horymíra jako připomínku pověsti o Horymírovi, který měl dle Jiráskových Starých pověstí českých při útěku z Vyšehradu domů do Neumětel utíkat přes Radotín.³⁵⁸ Akce poprvé proběhla v roce 2008, od roku 2012 je (již bez účasti letopisecké komise) opakována každoročně.^{359 360 361}

³⁴⁸ př. Šemík 6–7/2013, str. 23.

³⁴⁹ Radotínské noviny, 6/2024, str. 12.

³⁵⁰ Tamtéž, 8/2024, str. 12.

³⁵¹ <https://www.facebook.com/groups/321876618675501/about>, cit. 4.4.2025.

³⁵² PŘÍKRYL, přehled aktivit LPK ve volebním období 2022–2026 – pošta.

³⁵³ RAK, Zápis ze schůze 12.2.2008.

³⁵⁴ BINHACK, Zápis ze schůze 9.9.2008.

³⁵⁵ Noviny Prahy 16, 10/2008, str. 4.

³⁵⁶ BINHACK, Zápis ze schůze, 14.10.2008.

³⁵⁷ Noviny Prahy 16, 11/2009, str. 4.

³⁵⁸ JIRÁSEK, Staré pověsti české, str. 81.

³⁵⁹ Tamtéž, 3/2009, str. 7.

³⁶⁰ GRUBEROVÁ, Kronika 2012, str. 47.

³⁶¹ <https://www.praha16.eu/Do-Radotina-opet-zavita-Horymir.html>, cit. 4.4.2025.

7. Rozbor pramenů a literatury

Letopisecké komisi Radotín a její činnosti doposud rozsáhlejší práce věnována nebyla. Informace o její činnosti lze ve starším období čerpat v podstatě pouze z obecních kronik, které jsou blíže rozebrány níže, v pozdějším období i z dalších dokumentů produkovaných letopiseckou komisí, jako jsou zápisy ze schůzí komise, či články a přednášky, které jsou podrobněji popsány v kapitole „Činnost komise“.

Rovněž Radotín a jeho historický vývoj byl doposud odborně popisován pouze sporadicky. Informace o Radotínu nacházíme v odborných monografiích popisujících jiné téma, které se dílčím způsobem Radotína dotýká. Jisté podrobnější informace tak poskytují Umělecké památky Prahy³⁶², obsahující však chyby v adresách některých popisovaných objektů. Informace o pravěkém a raně středověkém vývoji lidského osídlení na území Radotína lze čerpat například z Pravěké Prahy Michala Lutovského a Lubora Smejtky,³⁶³ z publikace Čechy v době stěhování národů od Bedřicha Svobody³⁶⁴, či z práce Zdeňky Krumphanzlové týkající se raně středověkého pohřebiště na východním okraji Radotína³⁶⁵, doklady o rozvoji průmyslu v Radotíně 19. století pak v Pražském industriálu, který se věnuje dvěma nejvýznamnějším místním podnikům, cementárně a Jance.³⁶⁶

Hlouběji se historií Radotína a okrajově i zdejší letopiseckou komisí zabývají regionální tištěné prameny, na jejichž vzniku se mnohdy členové zdejší letopisecké komise přímo podíleli. Zřejmě nejrozsáhlejším tištěným pramenem tohoto typu je Kniha o Radotínu vydaná roku 2011 nakladatelstvím Milpo Media a obsahující 231 stran. Editorkou knihy byla Dagmar Broncová-Klicperová, mezi třinácti členy kolektivu autorů najdeme jak sedm členů radotínské letopisecké komise, tak místního starostu, jeho 1. zástupce a tajemníka místního úřadu.³⁶⁷ Jednotlivá témata a kapitoly byly členům autorského kolektivu přidělovány na základě jejich zájmu, v některých případech i na základě jejich odbornosti. Pod kapitolou o historii Radotína je podepsaná editorka knihy a vystudovaná knihovnice Broncová-Klicperová spolu s vystudovaným učitelem dějepisu a zeměpisu Tomášem Hromádkou. Pod kapitolou „Pojďme za kulturou“, která mimo jiné pojednává o historii místní obecní kroniky a dotýká se rovněž vývoje činnosti místních letopisců, je podepsána Irena Farníková, dobová vedoucí Místní knihovny Radotín, členka místního zastupitelstva a pozdější kronikářka a předsedkyně letopisecké komise. Kupříkladu kapitola „V nové době“ věnovaná vývoji Radotína po roce 1989 byla sepsána dlouholetými místními vysoce postavenými komunálními politiky Petrem Binhackem, Karlem Hanzlíkem a tajemníkem místního úřadu Pavlem Jiráskem. Zejména styl posledně zmíněné kapitoly je výrazně hodnotící a nezachovává si přílišný odstup, naopak obsahuje formulace jako „v době, kdy tato kniha spatří světlo světa, jsou v Radotíně všechny předpoklady k tomu, aby jeho stavební rozvoj dále úspěšně pokračoval. Komunální volby v druhé polovině roku 2010, kdy zde opět vyhrála ODS, potvrdily, že občané Radotína práci radnice oceňují a věří v další kontinuální rozvoj.“³⁶⁸ S vědomím osobní angažovanosti autorů je třeba ke Knize o Radotínu přistupovat. Další zátěží publikace jsou faktické chyby, obvykle zřejmě vzniklé opsáním informace ze staršího dokumentu vypracovaného jiným letopiscem bez dalšího ověření.

³⁶² PRIX, Umělecké památky Prahy.

³⁶³ LUTOVSKÝ, SMEJTEK, Pravěká Praha.

³⁶⁴ SVOBODA, Čechy v době stěhování národů.

³⁶⁵ KRUMPHANZLOVÁ, Raně středověké pohřebiště v Praze-Lahovicích.

³⁶⁶ BERAN, VALCHÁŘOVÁ, Pražský industriál.

³⁶⁷ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 225.

³⁶⁸ Tamtéž, str. 218.

Příkladem je chybně uvedené datum narození Otokara Nebeského na straně 159^{369 370}, či chybně uvedené datum narození Josefa Macháčka na straně 160^{371 372}. Kniha obsahuje seznam použité literatury a pramenů, ten však není sestaven příliš přehledně a obsahuje pouze základní údaje.³⁷³

Výrazně útlejší variantou zpracování historie Radotína je Radotínský almanach vydaný roku 2000 úřadem městské části Praha Radotín. Mezi jeho autory je uvedeno 29 jmen, mezi kterými opět najdeme nejčastěji členy místní letopisecké komise, komunální politiky a zaměstnance úřadu. Radotínský almanach popisuje Radotín z různých úhlů pohledu na 71 stranách a seznam použité literatury a pramenů neobsahuje. Letopisecká komise je v almanachu zmíněna pouze ve schématu místního úřadu jako komise rady místního zastupitelstva³⁷⁴ a v úvodním slovu, kde je zmíněno, že členy redakční rady almanachu jsou zejména členové letopisecké komise.³⁷⁵

Podrobnější informace o radotínské letopisecké komisi lze čerpat z brožury 100+1 rok kroniky Radotína a letopisecké komise, která byla členy místní letopisecké komise sepsána a za podpory radnice vydána v roce 2022. Na více než třech desítkách stran nalezneme zejména základní popis historie letopisecké komise, informace o vedení kroniky a o významných letopiscích. Na začátku většiny kapitol je uveden autor kapitoly (tj. člen letopisecké komise). Cílem brožury však očividně bylo spíše zpopularizovat práci letopisců nežli důsledně a odborně zpracovat téma letopisecké komise, o čemž svědčí mimo jiné velmi stručný seznam zdrojů obsahující pouze tři zcela obecně formulované položky.³⁷⁶

Mezi regionálními tištěnými prameny nalezneme i starší materiály z doby, kdy letopisecká komise ještě nebyla aktivní. Tato práce využila informační brožuru Radotín v odboji a revoluci, vydaný místním národním výborem k 1. výročí konce 2. světové války v roce 1946. Brožura poměrně korektním a objektivním jazykem informuje o dění na války a obsahuje seznamy obětí z řad místních.³⁷⁷

Důležitý zdroj pro tuto práci představují obecní kroniky. Jak již bylo popsáno v kapitole „Vznik a vývoj letopisecké komise v Radotíně“, intenzita zápisů do kroniky i jejich kvalita byla v čase značně proměnlivá. Nejstarší dvě pamětní knihy obce Radotín pojednávají o období let 1921 až 1956, respektive 1956 až 1967. V psaní kroniky se vystřídal množství kronikářů, přičemž přínos jednotlivých kronikářů do kroniky od sebe nelze vždy spolehlivě oddělit. V období první republiky nový kronikář svůj nástup do funkce hlásil v textu na počátku svého zápisu a následně kontinuálně pokračoval. Tento přehledný přístup byl přerušen 2. světovou válkou, kdy kronika nebyla sepisována, a před kronikářem Josefem Ježkem jmenovaným v roce 1945 stál úkol nejen sepisovat soudobé události, ale rovněž doplnit události předcházející. Do kroniky stihl zapsat jen několik obecných informací, v roce 1950 byl odvolán a funkce kronikáře zůstala neobsazena.^{378 379} Situaci se v roce 1969 rozhodla řešit nově ustavovaná letopisecká komise,

³⁶⁹ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 159.

³⁷⁰ <https://ebadatelna.soapraha.cz/d/11374/50#>.

³⁷¹ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, str. 160.

³⁷² <https://ebadatelna.soapraha.cz/d/10821/25#>.

³⁷³ BRONCOVÁ, Kniha o Radotínu, 224.

³⁷⁴ KOLEKTIV, Radotínský almanach, str. 68–69.

³⁷⁵ Tamtéž, str. 4.

³⁷⁶ KOLEKTIV, 100+1 rok kroniky Radotína.

³⁷⁷ Radotín v odboji a revoluci 1939–1945. MNV Radotín, 1946.

³⁷⁸ JEŽEK, Návrh II. dílu kroniky, str. 147.

³⁷⁹ KOLEKTIV, Kronika 1921–1956, str. 254.

kteřá pověřila Ježka dopsáním kroniky.³⁸⁰ Kronikář Ježek si po celou dobu, kdy byl odvolán z funkce, vedl vlastní zápisky a na jejich základě pak byl do kroniky učiněn zpětný zápis chybějících let. Období do roku 1949 do kroniky zpětně zapsal přímo Josef Ježek, období do roku 1967 pak bylo na základě Ježkových zápisů a dalších podkladů letopisců v roce 1987 zapsáno rukou učitelky Mileny Pecharové.³⁸¹ Kronika byla po roce 1945 vedena v souladu s dobovou politickou atmosférou, propagandisticky či ideologicky pojatá však není. Na rozdíl od prvorepublikových kronik věnuje značnou pozornost i celostátním událostem, jako jsou sjezdy KSČ. U každého roku je v úvodu uvedeno, o kolikátý rok, které pětiletky šlo. Jako jisté vymezení se proti vlivu komunistů lze vnímat několik slov arcibiskupa Berana, která nechal kronikář Ježek arcibiskupa vepsat do úvodu své části kroniky při Beranově generální vizitaci Radotína v roce 1947.³⁸² Jedná se o jediný zápis, který kdy do radotínské kroniky zapsal někdo jiný než kronikář či alespoň člen letopisecké komise. Jak již bylo řečeno výše, Josef Ježek byl aktivní věřící katolík a dlouhá léta hrál v místním kostele na varhany.³⁸³

V letech 1971 až 1981 měl kroniku na starost Jaroslav Král, který stručně zaznamenal rovněž události let 1945 až 1968.³⁸⁴ V roce 1981 pak byla jmenována kronikářkou tajemnice MNV Věra Šottová. V období let 1968 až 1983 pak zároveň paralelně pokračoval ve svých zápiscích někdejší kronikář Josef Ježek, který své materiály před smrtí v roce 1984 předal archivu letopiseckého aktivu.

Kronika Jaroslava Krále je vedena v souladu se státní ideologií, některé Královy zápisky pak lze označit jako ideologicky zbarvené, zejména, pokud jde o úvod pojednávající z celostátní perspektivy o období komunistického převratu roku 1948. Stejně tak zápisky Věry Šottové svým pojetím plně odpovídají období svého vzniku. Specifickými kronikami Radotína jsou ty z let 1989 a 1990, které sepsal dlouholetý předseda místního letopiseckého aktivu, nestraník Bohumil Männchen. Tyto zápisky jsou vedeny na rozdíl od předchozích i následujících kronik heslovitě a připomínají spíše podklady pro budoucí sepsání kroniky než skutečnou kroniku. Rovněž jsou intenzivně prokládány dobovým subjektivním pozorováním dění ze strany kronikáře, značně kritickým k období pozdní normalizace i celkově ke komunistickému režimu.

Roku 1991 převzala vedení místní kroniky Irena Kozáková. Ta začala kroniku sepsávat na počítači. Události začala popisovat obvykle neutrálním jazykem, její kronika je přehledná a pečlivě strukturovaná do podkapitol. Irena Kozáková byla členkou místní vládnoucí ODS.³⁸⁵ Styl psaní místní kroniky zůstal velmi podobný i v případě dalších dvou kronikářek, Andrey Gruberové a Ireny Farníkové. Andrea Gruberová jako kronikářka nebyla nijak aktivní v místní komunální politice, Irena Farníková je členkou ODS a od roku 2007 členkou místního zastupitelstva.³⁸⁶

---

³⁸⁰ KOLEKTIV, *Kronika 1921–1956*, str. 254–255.

³⁸¹ Tamtéž, 257–258

³⁸² Tamtéž, str. 66

³⁸³ KOZÁKOVÁ, *Kronika 1991*, str. 31.

³⁸⁴ KRÁL, *Kronika 1945–1968, Sedmdesátá léta*.

³⁸⁵ KOZÁKOVÁ, *Kronika 1991*, str. 9.

³⁸⁶ <https://www.ods.cz/profil/4008-irena-farnikova/clanek/23420-predstaveni-kandidata-cislo-8>, cit. 13.4.2025.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo popsat a analyzovat jednotlivá období existence letopisecké komise a dále způsoby, kterými s historií Radotína letopisci pracovali, tedy jaké volili způsoby prezentace regionálních historických témat veřejnosti, jak tato prezentace vypadala a která témata letopisecká komise veřejnosti předkládala. V první kapitole se zabývám souhrnem historie území Radotína. Popisuji ho jako území bohaté na archeologické nálezy, z nichž nejstarší pocházejí z období středního paleolitu a mezolitu. Následně zmiňuji zásadní skutečnosti z období středověku a novověku. Připomínám první středověké listiny, v nichž se Radotín objevuje, či období, kdy byl Radotín součástí panství Zbraslavského kláštera. Vyzdvihuji zásadní zlom, který pro do té doby zemědělský a nepříliš významný Radotín znamenalo 19. století, respektive zavedení železnice v roce 1862 a s ním související vznik řady průmyslových podniků, například cementárny. Poté stručně popisuji vývoj ve 20. století a dosavadní vývoj ve století 21., během kterého Radotín opět změnil svou tvář a díky postupnému přesunu továren mimo svou centrální část se místo průmyslového centra stává rezidenční lokalitou.

V další kapitole zkoumám vývoj letopisecké komise. Popisuji prvotní období činnosti komisí s takovým názvem, které se v Radotíně objevují od počátku 20. let minulého století a jejichž jedinou náplní měla být pomoc kronikáři při sepisování obecní kroniky. O činnosti těchto komisí je jen velmi málo informací, víme však, že byly poměrně personálně nestálé. Důležitým obdobím pro vývoj radotínské letopisecké komise je přelom 60. a 70. let minulého století, kdy se podařilo ustavit nový letopisecký orgán, jehož úkoly již byly podstatně velkorysejší nežli v minulosti. Pro tyto letopisce už obecní kronika představovala jen jedno z témat. Začali se zabývat komplexně dějinami Radotína a popularizací jeho historie mezi radotínskou veřejností, zejména ve formě pořádání přednášek. Záhy po ustavení tento orgán změnil svůj název a až do roku 1990 byl nazýván letopiseckým aktivem, poté je opět znám jako letopisecká komise.

Navzdory tomu, že se letopisecký aktiv rozvíjel v podmínkách autoritativního komunistického Československa, byla letopisecká činnost ovlivněná komunistickou ideologií jen minimálně. Snahou letopisců v tomto období bylo předkládat dějiny nezaujatě a objektivně. Ideologická témata, jako například události tzv. „Rudých letnic“ letopisci ve svých veřejných aktivitách v podstatě ignorovali a soustředili se na zpracovávání takových témat, jako je pravěké a středověké osídlení území obce, rozvoj v 19. století, školství či mlýny na Radotínském potoce. Tomuto přístupu odpovídalo i složení aktivu, jehož členy byli nepochybně i komunisté, nejaktivnější představitelé aktivu jako jeho předseda Männchen, jeho zástupce Rys, badatelé Sojka a Růžička či někdejší kronikář Ježek však byli nekomunisty. V samém závěru komunistické vlády, v roce 1989, se letopisci pokusili promlouvat i do aktuálních komunálních témat, jakými byly problémy se znečištěním životního prostředí či plány na rozšiřování sídlištní výstavby v centru Radotína. Tyto problémy nakonec byly vyřešeny v podstatě v souladu s představami letopiseckého aktivu, avšak spíše v důsledku změny režimu i personálního obsazení zdejší radnice.

Po roce 1989 letopisci navázali na svou dosavadní činnost, kterou ještě rozšířili o další aktivity, například ve formě pravidelného přispívání do místních periodik, které se podařilo nejen založit, ale i dlouhodobě udržovat. Byla zachována kontinuita pořádání přednášek a občasných výstav, ke kterým se postupně začaly přidávat i komentované vycházky či prezentace historie Radotína přes nejrůznější nová média. Témata, která letopisecká komise pro zpracovávání

volila, zůstala podobná jako v minulosti, případně se postupně rozšířila o prezentování dějin 20. století a zejména jeho druhé poloviny, či v posledních přibližně 20 letech o geologická a paleontologická témata. Počátkem 90. let se letopisecká komise podílela na přejmenování některých ideologicky pojmenovaných ulic, podpořila rovněž demolici památníku „Rudých letnic“.

Na kapitolu o historii letopisecké komise navazuje popis dnešní struktury a fungování tohoto orgánu Rady Městské části Praha 16. Letopiseckou komisí představuje jako značný unikát v rámci celé České republiky, na jejímž území se dle údajů z roku 2022 nachází pouhých 42 letopiseckých komisí. Jako iniciační a poradní orgán rady městské části je letopisecká komise zřizována dle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, a to vždy na jedno volební období. Ve volebním období 2022–2026 má komise 13 členů, přičemž na podobných hodnotách je počet členů komise ustálen po většinu let její existence po roce 1969.

V následující kapitole popisují základní formy činnosti letopisecké komise, tedy pořádání přednášek, výstav a komentovaných vycházek, tvorbu příspěvků do místních periodik, internetovou prezentaci a publikační činnost. Rozsah témat letopiseckých přednášek je značně široký. Některé přednášky byly pojaty obecněji a zpracovávaly komplexní historii Radotína, či jeho vývoj v konkrétních historických etapách, ať už rámovaných stoletím či významnou historickou událostí, jako byla první či druhá světová válka. Další přednášky se pak zaměřovaly na konkrétní témata, například na osobnost politika a podnikatele Josefa Macháčka, školství, kulturu, sport, či obchodní činnost. Po většinu doby existence letopisecké komise bylo běžné pořádání i několika veřejností hojně navštívených přednášek ročně, v posledních letech dochází k částečnému útlumu, jak z hlediska počtu přednášek, tak z hlediska návštěvnosti.

Do 90. let minulého století letopisci v rámci svých přednášek instalovali do přednáškového sálu historické fotografie či jiné předměty, díky čemuž bylo pořádání malých výstav, časově omezených na trvání přednášky, poměrně časté. Tato praxe již neprobíhá, v posledních letech však letopisecká komise uspořádala několik samostatných výstav zaměřených například na výročí vzniku Československa a dobové dění v Radotíně či na vlastní činnost letopisecké komise.

Pořadat komentované vycházky po Radotíně začala komise ve větší míře až po roce 2008. Tematicky se vycházky věnovaly například někdejší cementárenské vlečce vedoucí přes Radotín, mlýnům na Radotínském potoce, drobným pomníkům v okolních lesích, osobnostem pohřbeným na místním hřbitově či paleontologii, přičemž zejména posledně zmíněné téma budí masový zájem veřejnosti, návštěvnost takto zaměřených vycházek opakovaně přesáhla 100 účastníků.

Velkou pozornost věnují letopiseckému přispívání do časopisu Šemík a později do Novin Prahy 16, respektive Radotínských novin. Historické články sepsané členy komise představují pro většinu místních dlouhodobě nejčastější a nejpravidelnější kontakt s letopiseckou komisí. V časopisu Šemík, vycházejícím v letech 1990–2014 obvykle v měsíčních či dvouměsíčních intervalech, vycházelo zpravidla hned několik letopiseckých článků v jednom vydání. Jejich zaměření bylo velmi různorodé, věnovaly se místním významným osobnostem, stavbám, výročím či ohlasům událostí celostátních, zejména v období neklidného 20. století. Obsáhleji se věnují polemice, která na počátku 90. let na stránkách Šemíku vypukla mezi letopiseckou komisí a historičkou prof. Zdenkou Hledíkovou. Tématem polemiky bylo milénium Břevnovského kláštera, jehož zakládající listina, která je obecně považována

za falzum, byla v minulosti opakovaně považována za první historickou zmínku o Radotínu. V reakci na články prof. Hledíkové Radotín upustil od oslav svého milénia původně plánovaných na rok 1993.

Noviny Prahy 16, v roce 2023 přejmenované na Radotínské noviny, vychází od roku 2003. Tradice letopiseckého publikování je v tomto periodiku mladší, zřejmě vzhledem k ustálené pozici, kterou měly články členů letopisecké komise v časopisu Šemík, se podobné články do Novin Prahy 16 dostávaly jen pomalu. Postupně se však začaly objevovat i zde, od roku 2022 pak mají v novinách pravidelný prostor každý měsíc. Stejně jako v případě Šemíku, i v případě těchto novin jsou témata otiskovaných letopiseckých článků velmi široká. Věnují se významným osobnostem minulosti, podnikům, obětem 1. a 2. světové války, či různým výročím.

Zabývám se rovněž internetovou prezentací letopisecké komise. Tuto možnost letopisci využili vytvořením obsáhlých webových stránek, na kterých zveřejnili i část svého archivu, například historické fotografie, články, několik přednášek či kroniky Radotína. Letopisecká komise je aktivní rovněž na sociální síti Facebook. Nepomím ani vydání tří publikací, Radotínského almanachu 2000, Knihy o Radotínu a brožury s názvem 100+1 rok kroniky Radotína a letopisecké komise, na jejichž vzniku se letopisci zásadním způsobem podíleli. Zejména dvě prvně zmíněné publikace představují navzdory některým svým nedostatkům a obsaženým nepřesnostem hlavní ucelený zdroj informací o minulosti Radotína.

V poslední kapitole popisují úskalí spolupráce letopisecké komise s veřejností. Ta je v případě přímého zapojení do aktivit komise či poskytování cenných historických materiálů spíše výjimečná (byť rozhodně ne neexistující), probíhá však ve formě získávání informací od pamětníků. Příkladem je spolupráce s veřejností při dataci či lokalizování některých historických fotografií, případně při odhalení totožnosti osob na takových fotografiích. Letopisecká komise pak rovněž zodpovídá dotazy občanů týkající se radotínských historie, či se podílí na místním kulturním a komunitním životě.

Mým přáním je, aby tato práce alespoň drobně přispěla k dalšímu zviditelnění záslužné činnosti členek a členů letopisecké komise a uvědomění si významu letopisců nejen pro zkoumání minulosti Radotína, ale i obecně pro utváření vazeb mezi lidmi a pro podporu zájmu o své okolí.

Seznam použitých informačních zdrojů

Prameny

Kroniky

FARNÍKOVÁ, Irena. *Kronika obce Radotín, 2016– Kronika obce Radotín, 2022*. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

GRUBEROVÁ, Andrea. *Kronika obce Radotín, 1999– Kronika obce Radotín, 2015*. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

JEŽEK, Josef. *Návrh II. dílu radotínské kroniky*. 1950–1983. Archiv LPK Radotín.

KOZÁKOVÁ, Irena. *Kronika obce Radotín, 1991– Kronika obce Radotín, 1998*. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

KRÁL, Jaroslav. *Kronika 1945–1968*. 1945–1968. Archiv LPK Radotín.

KRÁL, Jaroslav. *Sedmdesátá léta*. 1971–1981. Archiv LPK Radotín.

KRČEK, Josef; JEŽEK, Kamil; JEŽEK, Josef a PECHAROVÁ, Milena. *Pamětní kniha obce Radotína*. 1921–1956. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

MÄNNCHEN, Bohumil. *Radotínská kronika, rok 1989, Radotínská kronika, rok 1990*. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

PECHAROVÁ, Milena a JEŽEK, Josef. *Pamětní kniha obce Radotína, II. díl*. 1956–1967. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

ŠOTTOVÁ, Věra. *Rok 1981–Rok 1988*. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.letopisciradotin.cz/kronikyr/>.

Periodika

Noviny Prahy 16. 2003–2023. Praha: ÚMČ Praha 16, 2003–2023. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.praha16.eu/>.

Radotínské noviny. 2003–2023. Praha: ÚMČ Praha 16, 2023–. Archiv LPK Radotín, dostupné také z <https://www.praha16.eu/>.

Radotínské novinky. 1961. Praha: Osvětová beseda Radotín, 1961. Archiv LPK Radotín.

Světozor. 1870, roč. 4, č. 16. 1870, dostupné také z <https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=SvetozorII/4.1870/16/123.png>.

Šemík: Radotínský informační zpravodaj. 1990–2014. Praha: Luděk Sedlák, 1990–2014. Fond Místní knihovny Radotín, archiv LPK Radotín.

Pramenné edice

FRIEDRICH, Gustav (ed.). *Codex diplomaticus regni Bohemiae I.* 1906. Dostupné také z <https://archive.org/details/zprvy01unkngoog>.

KLÍMOVÁ, Helena (ed.). *Soupis poddaných podle víry z roku 1651: Berounsko.* 2., dopl. vyd. Praha: Národní archiv, 2007. ISBN 978-80-86712-44-4.

TADRA, Ferdinand (ed.). *Listy kláštera Zbraslavského.* Historický archiv. V Praze: Česká akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1904. Dostupné také z <http://krameriusndk.nkp.cz/search/handle/uuid:1261f390-fab5-11e2-9923-005056827e52>.

Další prameny

Bilancování šestatřicetileté činnosti letopisecké komise při MZ v Praze – Radotíně. 2006. Archiv LPK Radotín.

JEŽEK, Josef. Přednáška Rok 1848 a Josef Macháček, 1972. Archiv LPK Radotín.

MÄNNCHEN, Bohumil; CHALOUPKA, František; SOJKA, Jaroslav a BINHACK, Petr. *Zprávy o činnosti letopiseckého aktivu/letopisecké komise.* 1970–2007. Archiv LPK Radotín.

Projev B. Männchena u příležitosti 20 let letopisecké komise, 1990. Archiv LPK Radotín.

Přehled o setkáních s veřejností. 2006. Archiv LPK Radotín.

PŘÍKRYL, přehled aktivit LPK ve volebním období 2022-2026 – pošta. 2024. Archiv LPK Radotín.

RAK, František; HOLEČKOVÁ, Anna; SKŘIVÁNKOVÁ, Věra; BINHACKOVÁ, Libuše; KOZÁKOVÁ, Irena et al. *Zápisy ze schůzí letopiseckého aktivu/letopisecké komise.* 1970–2024. Archiv LPK Radotín.

Seznam členů LPK k roku 2000. Archiv LPK Radotín.

Literatura

Regionální literatura

BRONCOVÁ, Dagmar (ed.). *Kniha o Radotínu. Knihy o Praze.* Praha: Milpo media, 2011. ISBN 978-80-87040-20-1.

GARKISCH, Miloš. *Příběhy pražských cementáren.* [Mokrá-Horákov]: Českomoravský cement – Závod Králův Dvůr-Radotín, 2011. ISBN 978-80-260-0492-9.

GLASER, Vladimír a FIALA, Jan Šimon. *Ořech.* Praha: Bílý slon, 1993. ISBN 80-901291-5-3.

KOLEKTIV AUTORŮ. *100 let radotínské knihovny.* Praha: Místní knihovna Radotín, 2021.

KOLEKTIV AUTORŮ. 100+1 rok kroniky Radotína a letopisecké komise. Praha: Městská část Praha 16, 2022. <https://www.letopisciradotin.cz/eknihovna/>.

KOLEKTIV AUTORŮ. Radotínský almanach 2000. Praha: Městská část Praha-Radotín, 2000.

KOLEKTIV AUTORŮ. Radotín v odboji a revoluci 1939-1945. MNV Radotín, 1946.

Odborná literatura:

BERAN, Lukáš a VALCHÁŘOVÁ, Vladislava (ed.). Pražský industriál: technické stavby a průmyslová architektura Prahy : průvodce. 2., rozš. vyd. V Praze: České vysoké učení technické, c2007. ISBN 978-80-01-03586-3.

KRUMPHANZLOVÁ, Zdeňka, KLÁPŠTĚ, Jan a ŠMOLÍKOVÁ, Miroslava (ed.). *Raně středověké pohřebiště v Praze-Lahovicích*. Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 2013. ISBN 978-80-87828-02-1.

LUTOVSKÝ, Michal a SMEJTEK, Lubor. *Pravěká Praha*. Praha: Libri, 2005. ISBN 80-7277-236-8. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:686cd390-8fa0-11e5-ac67-005056827e51>.

PRIX, Dalibor. *Umělecké památky Prahy*. Praha: Academia, 2017. ISBN 978-80-200-2469-5.

SVOBODA, Bedřich. *Čechy v době stěhování národů*. I. vydání. Monumenta archaeologica. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1965.

URBAN, Otto. *Česká společnost 1848–1918*. Praha: Svoboda, 1982.

VLČEK, Pavel; SOMMER, Petr a FOLTÝN, Dušan. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha: Libri, 1997. ISBN 80-85983-17-6.

Práce a studie

KUBÍN, Petr. Založil břevnovský klášter opravdu sv. Vojtěch? In: *Ora et labora*. Univerzita Karlova, Katolická teologická fakulta. Praha, 2013.

SEDLÁKOVÁ, Eliška. *Vývoj obecné školy v Radotíně*. Bakalářská práce, vedoucí Doc. PhDr. Růžena Váňová, CSc. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2014.

Neodborná literatura

JIRÁSEK, Alois. *Staré pověsti české*. Slunovrat. Ilustrovaná řada. Praha: Československý spisovatel, 1981.

Internetové zdroje

<https://www.letopisciradotin.cz/>

<https://www.praha16.eu/>

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4053_1

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1130615451-ceskoslovensky-filmovy-tydenik/217562262700016/>

https://www.aspi.cz/products/lawText/1/1660/1/2#pa_2

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/2492/1/2/narizeni-c-211-1921-sb-kterym-se-provadi-zakon-o-pametnich-knihach-obecnich/narizeni-c-211-1921-sb-kterym-se-provadi-zakon-o-pametnich-knihach-obecnich>

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-132>

<https://ebadatelna.soapraha.cz/d/10821/25#>

<https://www.obecorech.cz/o%2Dobci/d-44838/p1=203>

<https://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=SvetozorII/4.1870/16/123.png>

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=842259794608673&id=100064739796706&rdid=EciViyw2VNhaLkK3

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=795876315913688&id=100064739796706&rdid=wcVZz3FJQ3AItnxv

https://www.facebook.com/letopisciradotin/?ref=embed_page

<https://www.youtube.com/@letopiseckakomiseradotin/videos>

<https://www.facebook.com/groups/321876618675501/about>

<https://ebadatelna.soapraha.cz/d/11374/50#>

<https://ebadatelna.soapraha.cz/d/10821/25#>

<https://www.ods.cz/profil/4008-irena-farnikova/clanek/23420-predstaveni-kandidata-cislo-8>

Seznam vyobrazení v obrazové příloze

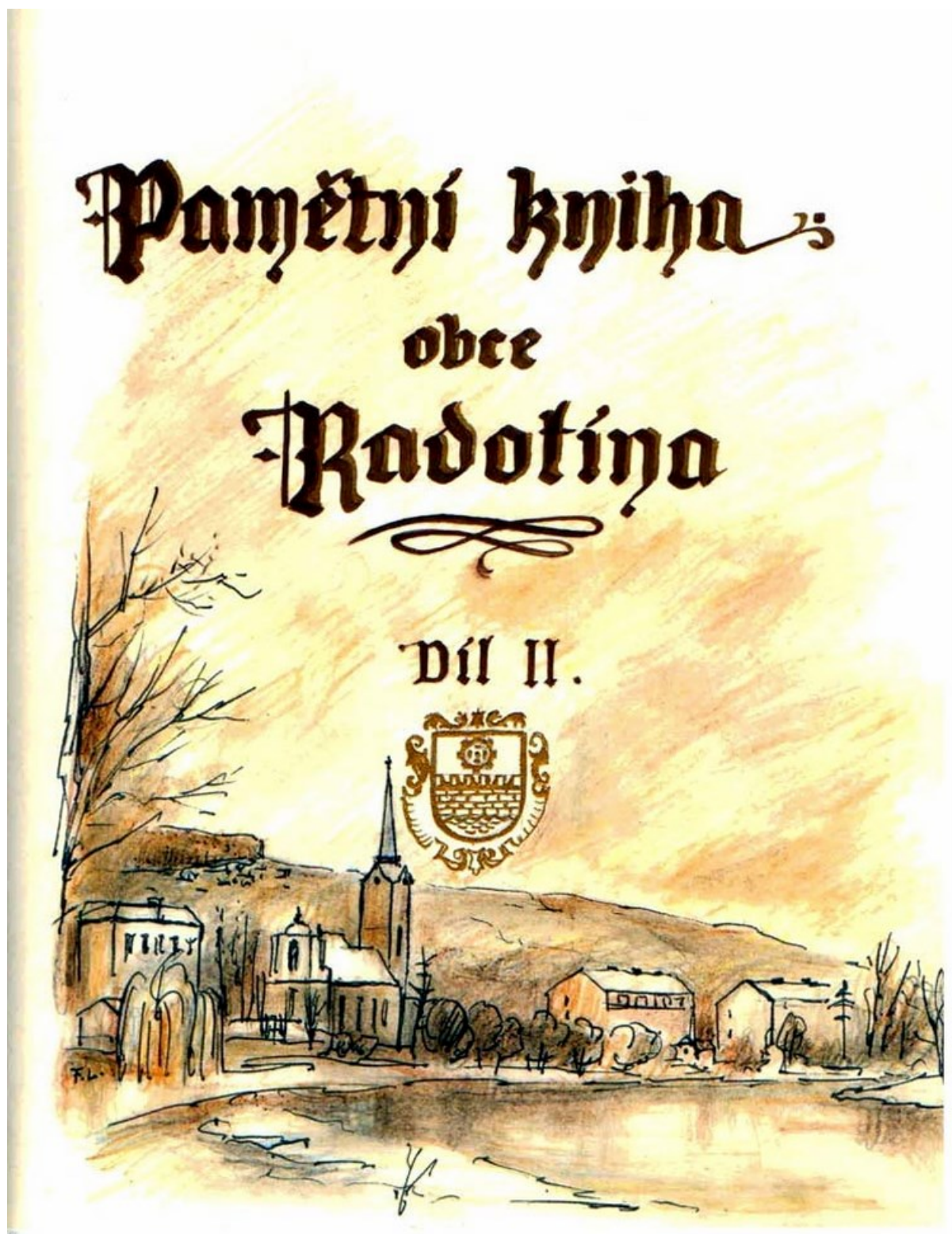
- 1) Pamětní kniha obce z let 1956–1967, archiv LPK Radotín.
- 2) První zápis ze schůze obnovené letopisecké komise, rok 1970, archiv LPK Radotín.
- 3) Zpráva o činnosti za 1. pololetí roku 1970, archiv LPK Radotín.
- 4) Zakládající členové novodobé letopisecké komise v roce 1971, zleva Josef Ježek, Jaroslav Sojka st. s chotí a Bohumil Männchen, archiv LPK Radotín.
- 5) Členové letopiseckého aktivu v roce 1978, archiv LPK Radotín.
- 6) Památník "Rudým letnicím", s podporou letopisecké komise odstraněný počátkem 90. let. Fotografie z roku 1974, Členové letopiseckého aktivu v roce 1978, archiv LPK Radotín.
- 7) Výzva k zasílání návrhů na přejmenování ulic, Šemík 3/1991, fond Místní knihovny Radotín.
- 8) Předseda letopisecké komise Bohumil Männchen se svým zástupcem Františkem Rysem během výroční schůze k 20 letům letopisecké činnosti, rok 1990, archiv LPK Radotín.
- 9) Irena Kozáková (vpravo), dlouholetá členka komise, v 90. letech kronikářka obce a členka redakce Šemíku, rok 1990, archiv LPK.
- 10) Schůze pod vedením předsedy Jaroslava Sojky ml., rok 1998, archiv LPK Radotín.
- 11) Členové letopisecké komise v roce 2021, zleva horní řada: M. Moravec, I. Ševčík, I. Hanová, Š. Rak, J. Příkryl (archivář), J. Bárta, J. Lukavský, dolní řada: J. Šišková, A. Gruberová, J. Šindelka, I. Farníková (předsedkyně), archiv LPK Radotín.
- 12) Promítání sestřihu filmů a videí vzniklých v Radotíně, areál Kulturně komunitního centra Koruna, rok 2023, archiv LPK Radotín.
- 13) Výstava instalovaná během letopisecké přednášky, rok 1972, archiv LPK Radotín.
- 14) Model Radotína počátku 19. století, vystavovaný v rámci přednášek a výstav, archiv LPK Radotín.
- 15) Výstava "Ohlasy vzniku Československa" v Kulturně komunitním centru Koruna, rok 2018, archiv ÚMČ Praha 16.
- 16) Plakát akce ke 101. výročí první zprávy o letopisecké komisi, rok 2022, archiv LPK Radotín.
- 17) Pozvánka na komentovanou vycházku, rok 2008, archiv LPK Radotín.
- 18) Komentovaná vycházka "Zkamenělý Radotín" vedená Štěpánem Rakem (gestikulující v pravé části snímku), rok 2017, archiv ÚMČ Praha 16.
- 19) První letopisecký článek v časopisu Šemík, Šemík 3/1990, fond Místní knihovny Radotín.

- 20) Pravidelná rubrika tvořená ve spolupráci s pamětníky redakcí a letopiseckou komisí, Šemík 5/2008, fond Místní knihovny Radotín.
- 21) Pravidelná rubrika tvořená ve spolupráci s pamětníky redakcí a letopiseckou komisí, Šemík 5/2008, fond Místní knihovny Radotín.
- 22) Článek o stěhování letopisecké komise, Šemík, 1/2008, fond Místní knihovny Radotín.
- 23) Prezentace letopisecké akce "Na pořádný film do pořádného bijáku", na fotografii členové letopisecké komise, Noviny Prahy 16 10/2008, převzato z <https://www.praha16.eu/>.
- 24) Prezentace letopisecké komise v rubrice "Objektiv času", Noviny Prahy 16, 11/2009, převzato z <https://www.praha16.eu/>.
- 25) Prezentace letopisecké komise, Noviny Prahy 16, 9/2019, převzato z <https://www.praha16.eu/>.
- 26) Hlavní stránka webové prezentace letopisecké komise, kopie pořízena 10.4.2025, <https://www.letopisciradotin.cz/>.
- 27) Kniha o Radotínu vydaná roku 2011, archiv autora.
- 28) Úspěšná výzva k pomoci při rozpoznání osob na fotografii, Radotínské noviny, 6/2024, 8/2024, převzato z <https://www.praha16.eu/>.
- 29) Úspěšná výzva k pomoci při rozpoznání osob na fotografii, Radotínské noviny, 6/2024, 8/2024, převzato z <https://www.praha16.eu/>.

Prohlášení o využití nástrojů umělé inteligence

Při tvorbě této práce nebyl využit žádný z nástrojů umělé inteligence.

Obrazová příloha

1) Pamětní kniha obce z let 1956–1967, archiv LPK Radotín.

1. ZÁPIS o schůzi a činnosti LETOPISECKÉ KOMISE

MěNV v Radotíně, ustavené dne 2. března 1970 :

2. března 1970: Přítomni: za MěNV předseda Cibulka Josef,
tajemník B. Procházka,

členové: Fleissig V. ml, Holík Bedřich, Ježek J.
Němec Jar., Mr. Männchen Boh., Růžička Josef, Sojka J.

Účastníci si v diskusi ujasnili nutnost vzkříšení práce letopisecké komise a dohodli se pokračovat ve schůzkách. Zástupci Městského národního výboru přislíbili pomoc.

Mr. Männchen nastínil stručně organizační i hmotné potřeby komise a pracovní úkoly.

16. března 1970: schůze se nekoná (nebyla pozvána), přesto se dostavili: Mr. Männchen, Němec, Růžička, Sojka.

Konala se jen krátká výměna názorů s představiteli MěNV.

Za komisi:

1970 - 1974

Titl.

Městský národní výbor v R a d o t í n ě,
komise kulturní a školská.

Věc: zpráva o činnosti a nást^h plánu práce. (letopisecká komise)

Vážení soudruzi,

na váš dopis ze 7.7.1970. adresovaný LK. sděluji:

Letopisecká komise, která se ustavila 2.3.1970. má 10 členů a zahájila svou činnost s cílem uskutečňovat postupně úkoly, které jsou v silách komise a jež jsou též podmíněny podporou příslušných orgánů MěNV.

Do dnešního dne se konalo 11 schůzek, jež měly seznamovací charakter s materiály a řešily i organizační a materiální potřeby komise.

Dne 22.4. byla radě MěNV. předána zpráva o ustavení LK s plánem úkolů:

- 1) organizační zajištění
- 2) vybavení a hmotné zajištění
- 3) ideový program práce

k tomu bylo třeba se strany MěNV zajistit:

- a) kovovou skříň na archiv (uložení dokumentace)
- b) uvolnění fin. prostředků na drobná vydání (admin., mikrofilmy atd.)
- c) poskytnutí všech dostupných materiálů pro práci LK, jež uchovává MěNV, případně jiné instituce (škola, společ.org. atd.)
- d) propagaci ve veřejnosti (rozšíření výzvy k občanům)
- e) pověření pro přístup do stát. archivů.

Bohužel konstatuji, že zatím z těchto podmínek k dobré existenci byla LK dána k dispozici - k přečtení obecní kronika Radotína, psaná asi do r. 1946.

Vím, jak těžko se podobná komise dobrovolných pracovníků rodí a udržuje při životě. Předpokládá to skutečně vytvoření podmínek k práci. Dosevadních 11 schůzek splnilo svůj účel a další práce se již neobejde bez potřebné podpory.

Byl bych nerad, kdyby proto měla mít i tato LK. jen jepičí život jako předešlé. Věřím, že KS. komise bude, jak se v dopise říká, upřímně nápomocna.

Nějbližší úkoly: (po prázdninách) II. pololetí

- 1) dočíst a konsultovat obec. kroniku
- 2) dopsat kroniku až do r. 1948 a doplnit ji případnými dalšími materiály, poznámkami a odvolávkami na prameny. (ještě)
- 3) soustředit veškerou ostatní dokumentaci historickou do jednotné evidence a bezpečně ji uložit. (kronika)
- 4) dohodnout se s přísluš. činikeli na textaci údobí 1948 - 1968
Novou městskou kroniku píše kronikář města s. Procházka.
- 5) rozdělení další práce LK. do zájmových kroužků a jejich případné rozšíření o další dobrovolné spolupracovníky a mládež.
- 6) pořízení fotokopíí důležit. dokumentů,
- 7) spolupráce na propagační brožůrce o Radotínu.
- 8) soustavná práce na historických materiálech (prameny p. Sojky a archivy)
- 9) průběžné organizační a materiální zajištění LK.
- 10) informování příslušných orgánů MěNV. o činnosti
- 11) případné setkání s veřejností - mládeží ve škole atd.

15.7.1970.

Mr. Mänchen B.
t.č. předseda Letopisecké komise.

3) Zpráva o činnosti za 1. pololetí roku 1970, archiv LPK Radotín.

4) Zakládající členové novodobé letopisecké komise v roce 1971, zleva Josef Ježek, Jaroslav Sojka st. s chotí a Bohumil Männchen, archiv LPK Radotín.

5) Členové letopiseckého aktivu v roce 1978, archiv LPK Radotín.

6) Památník "Rudým letnicím", s podporou letopisecké komise odstraněný počátkem 90. let. Fotografie z roku 1974, Členové letopiseckého aktivu v roce 1978, archiv LPK Radotín.

<p>CHCETE ZMĚNIT NÁZEV VAŠÍ ULICE ?</p>	<p>jiný, vhodný název. Všechny své návrhy však bedlivě zvažujte ! Návrhy, na které se těšíme, posílejte na adresu místního úřadu pro letopiseckou komisi. ik</p>
<p>Vážení občané!</p> <p>Z vašich řad došly místnímu úřadu náměty na přejmenování některých ulic. Než Rada místního zastupitelstva k tomuto kroku, který schválila, přistoupí, ráda by znala názory a návrhy co nejširšího počtu občanů, obzvláště těch, kteří jsou oprávněně nespokojeni se jménem ulice, ve které bydlí.</p> <p>Podotýkáme ovšem, že je nutno vzít v úvahu, že jsme součástí Prahy a že je v jejím rámci nepřijatelné duplicitní pojmenování ulic a náměstí. Rovněž je třeba vzít v úvahu komplikace, které přejmenováním vzniknou obci i občanům (změny v občanském průkazu apod.).</p>	<p>P R Ů Z K U M Z Á J M U O ELEKTRICKÉ VYTÁPĚNÍ</p>
<p>Prosíme tedy: Zavrhnete-li název vaší ulice, navrhněte, pokud možno</p>	<p>V souvislosti s probíhající rekonstrukcí energetické sítě zjišťuje místní úřad ve spolupráci s Pražskými energetickými závody zájem radotínských občanů o elektrické vytápění jejich bytů.</p> <p>Máte-li o tento ekologicky čistý druh vytápění zájem, informujte se na místním úřadě, kde si též můžete vyzvednout tzv. průzkumový lístek. V něm uvedete, zda máte zájem o akumulární nebo přímotopné vytápění rodinného domku či bytu.</p>

7) Výzva k zasílání návrhů na přejmenování ulic, Šemík 3/1991, fond Místní knihovny Radotín.

8) Předseda letopisecké komise Bohumil Männchen se svým zástupcem Františkem Rysem během výroční schůze k 20 letům letopisecké činnosti, rok 1990, archiv LPK Radotín.

9) Irena Kozáková (vpravo), dlouholetá členka komise, v 90. letech kronikářka obce a členka redakce Šemíku, rok 1990, archiv LPK.

10) Schůze pod vedením předsedy Jaroslava Sojky ml., rok 1998, archiv LPK Radotín.

11) Členové letopisecké komise v roce 2021, zleva horní řada: M. Moravec, I. Ševčík, I. Hanová, Š. Rak, J. Příkryl (archivář), J. Bárta, J. Lukavský, dolní řada: J. Šišková, A. Gruberová, J. Šindelka, I. Farníková (předsedkyně), archiv LPK Radotín.

12) Promítání sestřihu filmů a videí vzniklých v Radotíně, areál Kulturně komunitního centra Koruna, rok 2023, archiv LPK Radotín.

13) Výstava instalovaná během letopisecké přednášky, rok 1972, archiv LPK Radotín.

14) Model Radotína počátku 19. století, vystavovaný v rámci přednášek a výstav, archiv LPK Radotín.

15) Výstava "Ohlasy vzniku Československa" v Kulturně komunitním centru Koruna, rok 2018, archiv ÚMČ Praha 16.

101
LET

**kroniky Radotína
a
letopisecké komise**

Vernisáž výstavy

Místní knihovna Radotín, Loučanská 1406

9. listopadu 18:30

vystoupení žáků ZUŠ

16) Plakát akce ke 101. výročí první zprávy o letopisecké komisi, rok 2022, archiv LPK Radotín.

Letopisecká komise (LPK) Rady MČ Praha 16 – Radotín
Vás srdečně zve na vlastivědnou vycházku dne 22. března 2008

17) Pozvánka na komentovanou vycházku, rok 2008, archiv LPK Radotín.

18) Komentovaná vycházka "Zkamenělý Radotín" vedená Štěpánem Rákem (gestikulující v pravé části snímku), rok 2017, archiv ÚMČ Praha 16.

V dubnu loňského roku pořádal letopisecký aktiv v Radotíně tradiční besedu s radotínskými občany, která pro svůj ohlas byla ještě v říjnu opakována, opět při plném obsazení sálu U koruny. V březnu 1990 byla na žádost ochránců přírody z Prahy uskutečněna ještě v klubu školství v Savarinu v Praze.

Pro vás, kteří jste se na ni nedostali, přinášíme výňatky z besedy

O RADOTÍNSKÉM POTOKU A MLÝNECH (1)

Irena Kozáková

Jsou krásy, za nimiž není třeba jít světa kraj, abychom si je zamilovali. Máme je takřka na dosah ruky, mají půvab prostoty, vůni žitného chleba a voní nám domovem. To je i údolí Radotínského potoka, údolí krásných mlýnů. Uživilo se jich tu na 22 kilometrech od pramene k ústí jedenadvacet.

V polích mezi Pticecí a Úhonicemi najdeme několik močálů, z nichž vyvěrají prameny, které pak dohromady dají potůček, zrození Radotínského potoka. Je příjemné se dívat, jak je voda křišťálově čistá, a taková teče Úhonicemi, Drahečicemi, Hořelicemi až do Nučic, které však opouští již zkalená. Přes Tachlovice a Chýnčici se zase pěkně vyčistí a v Chotči je a zůstává taková, jakou ji známe i my, měnící se hlavně vlivy počasí. Střední část potoka, Radotínské údolí, patří k nejzajímavějším pražským krasovým útvarům, nyní je to součást chráněné krajinné oblasti Český kras.

Abyste se všech 21 mlýnů dobře uživilo, museli mlynářští pracovat mnoho a těžce. Do krásné přírody idyllického údolí se technika tak lehce nedostávala. Byla to doba krajanů, dráteníků a prodavačů různého zboží, kteří přicházeli do mlýnů a udržovali styk s tzv. "světem". Posvícení a poutě byly slaveny za účasti četného příbuzenstva, které se sjíždělo kočáry nebo přicházelo pěšky. Mlynáři byli vesměs lidé soudří a písmáci.

Dnes už mlýny v radotínském údolí neklapou svým charakteristickým zvukem. Utichlo vše, jen voda v potoce dál bublá v neztenčené míře. Zůstaly mlýny jako památka na minulé doby. Přesto však život tu nazanikl. O sobotách a nedělích, v létě na celé týdny, přijíždějí noví majitelé nejen za odpočinkem, ale aby dali starým stavbám nový život, zachránili je pro budoucnost. Ony totiž už také neodmyslitelně patří ke krajině, vytvářejí její ráz.

První dva mlýny byly parní, i když stojí na potoce. Ten je však ještě slabý na to, aby dokázal pohánět kol, jeho voda je ale potřebná na chlazení strojního

zařízení. Ten první je již v Úhonicích, asi 1 km od pramene, mlýn Václava Klatovského, založený v r. 1907. Ve mlýně se mlelo 40 let. Budova nyní slouží jako sklady Zdravotnického zásobování.

Číslováme-li mlýny od pramene, je druhým mlýnem, taktéž parním, později elektrickým, mlýn Vainohův v Nučici. Byl postaven za I. republiky, pekl se zde výborný chléb a bílé pečivo, a to ještě nějaký čas po válce. Po smrti majitele přešel mlýn do národní správy. Dnes je zde sklad hraček družstva Směr.

Mlýnem číslo 3 přejímá vládu nad mlýny na horním toku Radotínského potoka slavný a rozvětvený mlynářský rod Kalinů. Je to tzv. Prostřední mlýn Kalinův, když z Horního mlýna, zvaného též Hrázský, se nezachovaly ani jeho zbytky. Již v roce 1850 se uvádí jako zrušený. Prostřední mlýn patří do Tachlovic, ačkoli je již bližší obci Chýnčice. V roce 1593 se v soupise gruntů uvádí, že patřil mlynáři Adamovi. Od r. 1840 byl ve vlastnictví rodu Kalinů. V provozu byl naposledy v roce 1946. Poslední obyvatelkou mlýna byla panáma Kalinová, která žila do posledních let svého života, do roku 1972, ve mlýně sama. Byla osobností, která až do konce držela mlynářskou tradici, kolem ní byla vždy pohoda, čistota, vůně buchet a tikot starých pendlovek. Seem se mnozí chodili svěřovat se svými starostmi a nacházeli vždy pochopení a moudrou radu.

O panáma Kalinové píše dopisovatel Lidové demokracie, Josef Klempera, rodák z Tachlovic, který v dětství se svým otcem, pošťákem, prošel celý kraj, že byla pilnou čtenářkou hodnotných knih, o kterých dovedla hezky vyprávět. Svůj článek nazval slovy "Kniha je chléb", která slyšel právě od ní. Mlýn zdědily její děti, které jej v roce 1984 prodaly manželům Josefu a Jaroslavu Stičkovým z Chýnčice, kteří se rozsáhlými opravami a údržbou starají o jeho zachování a dobrý stav. V Mezouni žije vnučka panámy Kalinové, paní Koldová.

(pokračování v čísle 4)

19) První letopisecký článek v časopisu Šemík, Šemík 3/1990, fond Místní knihovny Radotín.

Vzpomínky na starý Radotín

Nejprve ještě ke staršímu snímku „králíkářů“, viz foto z čísla 1-2/2008 (strana 26, připomenuto bylo v Šemíku 3-4, str. 31). Několik doplnění o další jména, která ostatní členáři nepoznali, jsme dostali od pana Vladimíra Wacheta.

„Stojící 3. zleva (nad řezníkem Volfram) je pan Truneček, první vedoucí restaurace Sokolovna, a na snímku je pravděpodobně i jeho následovník, pan Josef Plott (malá postava uprostřed, pod čívoškem v klobouku). O panu Plottovi se už v Šemíku psalo, přesto bych rád připomněl, že to byl postavou malý, ale jinak úžasný a velmi schopný člověk. Za jeho vedení Restaurace v Sokolovně zkvétala a později už pravděpodobně nikdy neměla takovou úroveň. Jestli ji najdu, ukážu ještě starší fotografii chovatelského spolku, ještě z doby, kdy jej vedl jeho zakladatel pan Drchota (majitel statku, kde je dnes Koruna a kde se chovatelé původně scházeli) a je na ni i můj tatínek.“

Upřesnění příspěvku pana Ladislava Klusáčka z minulého čísla: Z jeho dopisu (viz Šemík č. 3-4, str. 30, 7. řádek příspěvku) vypadla část věty, která má správně znít takto: „...druhým pomezím rozhodl byl pan Michálek, jehož táta byl četníkem, na kterého mám vzpomínku už jako kluk...“ Kluky tedy při jejich lumpárnách nehonili bývalí rozhodčí, ale jeho táta četník, jak jste si jistě sami domysleli. Mimochodem, dlouholetý fotbalový činovník p. Klusáček byl mezi těmi, kdo bez jediné chyby pojmenovali fotbalisty z roku 1956, přesně popsal i sochu a dům zaměstnanců cementárny na dalším snímku.

Fotografie z čísla 3-4/2008

1/ Fotbalisté z roku 1956

Zatímco u snímku „králíkářů“ (chovatelů drobného zvířectva) z čísla 1-2 dali naši členáři dohromady jen některá jména, fotbalisty ze slavného mužstva radotínské historie se podařilo identifikovat všechny. Zásahu na tom mají sami bývalí hráči, funkcionáři, fanoušci, ale i fanynky (!). Bohužel některých i pamětníků první zlaté éry radotínské kopané ubývá, mnozí z nich už nejsou mezi námi. Na snímku stojí: Jiří Provalil (hráči trenér), Josef Vontor, Jan Zelenka, Jaroslav Winkler, Stanislav Dvořák, Josef Rosa, Josef Rada, František Procházka, v předřepu Miroslav Rada, Vlastimil Hvězda, kapitán Václav Macek a Josef Bouška. Několik členů identifikovalo všechny hráče bez jediné chybičky, jeden z nich (jeho jméno bohužel nevíme, telefon vzala dcera a nepoznala ho) i s přezdívkou Stanislava Dvořáka „Bůna“.

2/ Rudoarmějce

Na druhém obrázku je pomník Rudoarmějce, který stával na náměstí, jež se původně jmenovalo Masarykovo (od roku 1928), od roku 1952 náměstí Československé armády a od roku 1977 dšod náměstí Osvoboditelů. V roce 1968, krátce po vpádu sovětských vojsk na naše území, byl pomník zbourán. Sám „Rudoarmějce“ za to nemohl, ale jeho následovníci v ruských uniformách se postarali o to, že větší za osvobození se rázem proměnili v nenávisť. Bylo to v době, kdy se okupaci ještě říkali okupace a ne „bratrská pomoc“ spojeneckých armád, jak jí na dlouhá léta přejmenovali naši normalizátoři.

Lokalizace pomníku je poměrně snadná podle věží radotínského kostela, ale pro další zajímavé, zčásti zapomenuté (a přiznejme, že i pro redakci Šemíka neznámé) podrobnosti dejme slovo pamětníkům, kteří popsal nejen sochu, ale i její okolí.

5/2008

Šemík

31

Co o pohlednici řekl pamětník Vladimír Wachet

„Na fotografii je socha Rudoarmějce, která byla postavena v 50. letech a vydržela do roku 1968, kdy po okupaci sovětských vojsk byl pomník zlikvidován. V budově na snímku sídlili úředníci staré cementárny. Vpravo od budovy, kde je vidět nízká zídka, byla vrata a vchod do cementárny. Kousek té zidky ještě stojí, v místě, kde byla dříve akumulátorka a nyní je tam jedna z budov místního úřadu. Budova na snímku už neexistuje, dnes stojí v těch místech první z paneláků na náměstí Osvoboditelů, které byly postaveny v 80. letech. Na snímku je vidět, že v místě dnešního mostu přes potok bývala kdysi jen lávka, ale na obrázku je už obnovená železná, dlouhá léta před tím byla jen dřevěná. Vlevo od lávky stával kráček pana Lukáše, ale ani ten už dávno neexistuje,“ vzpomíná 91letý radotínský pamětník Vladimír Wachet.

Z dopisu pani Věry Turkové

„V Šemíku 3-4 na snímku na stránce 32 dole je budova, která patřila cementárně, byly tam snad kanceláře a také byl ředitel cementárny p. Maye. Vlevo od budovy (z pohledu na snímku) bývala provozovna klempířská a snad i kovářská, myslím je majitelem byl pan Krotíl (je to tak, fotografie kovárny byla uveřejněna v Šemíku 5-6/2006 – pozn. red.). Lávka je přes Radotínský potok, často jsme tam jako děti chodili na procházku do parku,“ napsala pamětnice Věra Turková.

Osobní vzpomínka pani Věry Pavlikové

„Jde o pomník Rudoarmějce, který se odhaloval na začátku padesátých let. Byla jsem tam se školou a jako pionýrka stála čestnou stráž. Obytný dům naproti je na místě dnešní pošty, před ním stávala knihovna a končily tam průvody 1. máje a jiné. Vedle tohoto domu se prodávaly plynové bomby, dále stálo několik rodinných domů, řeznictví a drogerie. Na druhé straně potoka byl parčík, lávka byla železná a jen pro pěší.“

Z dopisu pani Květy Páté

„Na snímku je dům pro zaměstnance cementárny. Z lidí, které znám, tam bydleli např. Houskovi a Šalamounovi. Stál na nynějším náměstí Osvoboditelů asi v místě dnešní pošty. Na snímku je vidět i pomník Rudoarmějce, kterého někdo po vstupu „bratrských vojsk“ v roce 1968 zboural. Kvůli tomu pak bylo mnoho lidí vyšetřováno na StB v Bartolomějské ulici v Praze.“

Jak se pomník boural, vzpomíná jeden z aktérů Miloslav Bek

Asi nejzajímavější vzpomínka je od pana Miloslava Beka a spadá do doby bourání pomníku v roce 1968. „V roce 1968 po vpádu sovětských vojsk na naše území začali lidé vše, co připomínalo Rusko a Sovětský svaz, nenávidět. Bylo to asi měsíc po 21. srpnu, někdy koncem září 1968, kdy jsme seděli v restauraci Sokolovna, to tam ještě byl vedoucí pan Plott, a svorně nadávali na poměry a hlavně na Rusy. Bylo nás asi sedm,

Sochu Rudoarmějce v Radotíně dnes připomíná už jen tato historická pohlednice

měli jsme už něco upito a rozhodli se nryazit na „trestnou výpravu“. Sehnali jsme ocelové lano, došli jsme na park, lanem ovázali Rudoarmějce a strhli ho do potoka. Pomník byl z pískovce, nedalo velkou práci ho rozbít. Myslím, že většina lidí z toho měla škodolibou radost, moc příležitostí k protestům jsme tehdy neměli. Zato mezi soudruhy na Místním národním výboru nastal poprask, báli se politických nepřijemností. Na náklady MNV nechali ihned udělat kopii a zhruba do půl roku stál Rudoarmějce opět na svém

32

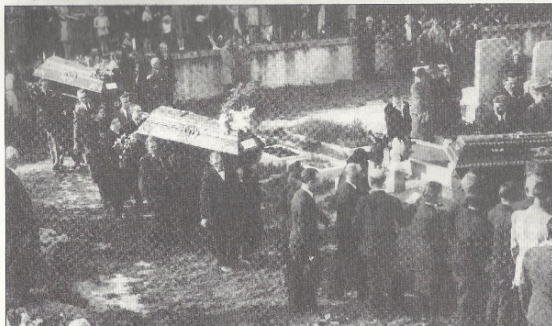
Šemík 5/2008

místě. Pak v době výstavby nového sídliště v 80. letech byl pomník několik let zakrytý, aby neutrpěl stavbou, a v roce 1989 byl definitivně odstraněn. Na všechny aktéry stržení pomníku z roku 1968 si pochopitelně dobře pamatují (byl mezi nimi například i můj táta), nechci však uvádět jména bez jejich souhlasu.“ Tolik pamětník Miloslav Bek.

Za všechny vzpomínky děkujeme, nemáme k nim co dodat. Myslím, že ani v kronikách bychom o pomníku nenalezli podrobnější informace.

Dnešní vzpomínky: Radotín v květnu 1945

Dnešní snímky jsou z května 1945, což je zároveň naše vzpomínka na konec války a na květnovou revoluci. První snímek (památný pohřeb padlých 10.5.1945) nám zapůjčila pani Věra Pavliková, další dva (tanky v květnu 1945 v Radotíně) pan Jiří Bouška.

První dnešní otázka se týká fotografií s tanky. 1/ Poznáte, v kterých místech Radotína byly snímky pořízeny? Zato druhá je obtížná a sami na ni neznáme odpověď. 2/ Kdo je autorem těchto fotografií? Víme jen, že pravděpodobně pocházejí z jednoho zdroje a také to, že jich je v Radotíně mezi lidmi celá řada. Těšíme se na vaše odpovědi. LS

5/2008

Šemík

33

20), 21) Pravidelná rubrika tvořená ve spolupráci s pamětníky redakcí a letopiseckou komisí, Šemík 5/2008, fond Místní knihovny Radotín.

Karel Dušánek – duše radotínských letopisců – se připravuje na další stěhování

Letopisecká komise poosmě jinde

Od 2. března 1970, kdy se datuje její vznik, našla radotínská letopisecká komise azyl na sedmi různých místech. Ani to sedmé se nestalo její definitivou, v nejbližší době ji čeká další stěhování do již osmého působiště. To je poměrně dost na necelých 38 let existence. Tentokrát půjde sice „jen“ o přemístění do jiných prostor téže budovy, to je však pro letopisce malou útečkou. Do budovy U Starého stadionu 1379, kde dosud sídlili společně se zivnostenským odborem a odborem výstavy MČ Praha 16, se totiž budou stěhovat policisté ČR ze Zbraslavi, kteří potřebují mít hlavní vchod do budovy jen pro sebe. Pro letopiseckou komisi zbudou místnosti v druhé části budovy, v místech, kde před svým stěhováním do areálu sběrného dvora V Sudech sídlily Technické služby.

Nekončící anabáze: za 38 let na osmi místech

Obzvlášť těžce nese stěhování archivář letopisců pan Karel Dušánek, jenž má na starost rozsáhlé a pečlivě uspořádané letopisecké sbírky. Členem letopisecké komise je od roku 1974 a na všechna dosavadní stěhování si proto dobře pamatuje. „První naše působiště bylo v budově dnešní radnice, tehdy to byl Místní národní výbor. Chodili jsme tam ještě starým vchodem, který byl z dnešního pohledu z boku budovy proti základní škole, a měli jsme k dispozici malou místnost v přízemí. Tenkrát to bohatě stačilo, všechny naše věci jsme naskládali do jediné skříně. Pak jsme se přemístili do zasedací místnosti v 1. patře téže budovy. Ani tam jsme se dlouho nechtěli a naše sbírky putovaly do jedné třídy ve staré budově základní školy, odtud pak do sborovny školy, protože naše skříně ve třídě (tenkrát už byly čtyři) brzy nesly stopy dobývání zvědavých žáků. Páté naše působiště bylo v někdejší agitačním středisku, v němž byla v těch letech proměněna bývalá restaurace. Začátkem 90. let nás vystřídala prodejna levného textilu a nyní je tam opět hospoda Na Viničkách. Šestou šticí letopisecké komise byla klubovna mezi základní školou a gymnáziem. Z klubovny se posléze stala knihovna, nejprve ve stejných prostorách, nyní tam už přes rok stojí nová knihovna v moderní rekonstruované budově. Pro nás to ale znamenalo další stěhování do budovy Úřadu MČ Praha 16 v ulici U Starého stadionu, kde sídlíme dodnes. Tam nás však v nejbližší době vystřídají zbraslavští policisté. My se tentokrát přemístíme jen o pár metrů, zůstaneme v téže budově, ale s vchodem z druhé strany. Bohužel to na obtížích spojených se stěhováním vůbec nic nemění, bude to stejně náročné jako kdykoli před tím,“ popisuje nekončící anabázi radotínských letopisců Karel Dušánek.

Archiv má cenné fotografie, písemnosti, filmy, ale i prapor baráčníků

Letopisecký archiv převzal pan Dušánek zhruba před 30 lety, přibližně dva roky po příchodu mezi letopisce, od svých předchůdců pana Holika a pana Josifka. Od té doby má sice „své“ sbírky dokonale zmapovány, přesto je jejich přemístění do nových prostor vzhledem k jejich množství vždy problém. Už dávno se nevejdou do jediné skříně jako kdysi na MNV v 70. letech.

Archiv dnes zahrnuje rozsáhlou obrazovou dokumentaci, v níž dominují historické fotografie a v poslední době i materiály zpracované kamerou, dále písemné archiváře, knihy, fototéky s více než 50 hodinami zvukových dokumentů, ale i množství historických věcných předmětů, například nádherný prapor, jenž při svém zániku věnovali letopiscům baráčníci. Mezi písemnostmi jsou kroniky sportovních a kulturních organizací, badatelský odkaz zesnulých členů letopisecké komise, materiály radnice a jejich komisi, ale třeba i výletky časopisu Šemík od roku 1990 až do současnosti. Za nejceněnější exponáty považuje Karel Dušánek staré fotografie a pohlednice s dobovými poštovními známkami, například z doby první světové války, je ale mezi nimi i unikát

z konce 19. století. Za takové se na sběratelských burzách platí v tisícikorunách. „Sám jsem v 70. letech dělal pro letopiseckou komisi diapozitivy Radotína, evidujeme jich okolo dvou tisíc. Jak se Radotín mění, i ony pomalu začínají mít historickou hodnotu. Dnes jsou už uloženy na CD, což je práce nového kolegy Miloslava Pátka, díky němuž mimo jiné rychle přibývají i dokumenty natočené filmovou kamerou,“ říká Karel Dušánek.

Stěhování na stejnou adresu je přesto stěhování

Paradoxní je, že při nadcházejícím stěhování letopisci ani nezmění svou současnou adresu. Přesto neskrývají obavy. „Zatím nejnaróčnější bylo stěhování ze školy do budovy restaurace Na Viničkách. To jsme museli zvládnout ve dvou na špinavém nákladáku společně s tehdejším předsedou letopisců Milou Mánchenem. Podálo se nám to přeložit za minutu dvanáct“ těsně před hrozící bouhou. Pak mi trvalo dva a půl roku, než jsem dal archiv znovu do pořádku. I dnes mám z dalšího stěhování obavy, snad už to ale zvládneme v trochu kratší době,“ doufá archivář. Rozhodně ho i tentokrát čeká spousta práce. Je už sice v důchodu, ale práce v archivu jsou pro pana Dušánka spojené s dojížděním, od roku 1978 totiž bydlí totiž v Praze 4 na Lhotce. Přesto se stále cítí být radotínským patriotem a pokud jde o historii, dobové dokumenty či staré fotografie, málokdo toho ví o zdokumentované minulosti Radotína více než on.

Dosavadní putování Letopisecké komise MČ Praha 16 (Radotín)

od 2.3.1970	1., 2.	Budova MNV – místnost v přízemí, později zasedací místnost s 1.p.
od 18.9.1980	3., 4.	Budova ZŠ Radotín – ve třídě, později ve sborovně
od 16.9.1987	5.	Prostory dnešní restaurace Na Viničkách
od r. 1991	6.	Klubovna ZŠ v místě dnešní knihovny
od 17.3.1992	7.	Budova MČ Praha 16 – U Starého stadionu 1379
od 2008 ???	8.	Stejná budova, vchod z druhé strany

Kdy opět uslyšíme, že „je archiv v pořádku“?

Před nadcházejícím stěhováním archivu Karel Dušánek samozřejmě reptá. Po jeho předchozích zkušenostech se není co divit, zvláště když ani tentokrát nemá jistotu, že nové působiště bude již definitivní. Jakmile ale přijde ten okamžik, pustí se do svého archivu s láskou a mravenčí plí, jako to činil vždy v uplynulých 30 letech a můžete si být jisti, že v krátké době budou dokumenty přeloženy a seřazeny lépe než kdykoli předtím. Kolegové letopisci však přesto říkají, že s tím nebude nikdy hotov. Nevim, zda nepřehánějí, ale tvrdí, že pamätnou větu „Archiv je konečně v pořádku“ slyšeli od pana Dušánka jen jednou, přý rovných sedm let poté, co byl archiv naposled přestěhován.

Budova U Starého stadionu 1379, současné sídlo letopisců. Brzy se k nim nastěhují městští strážníci.

Mnoho starých fotografií jste si v Šemíku mohli prohlédnout díky panu Dušánkovi a jeho pečlivě vedenému archivu. A jistě tomu tak bude i nadále, ať už bude letopisecká komise sídlit kdekoli. Díky, pane archiváři!
LS

22) Článek o stěhování letopisecké komise, Šemík, 1/2008, fond Místní knihovny Radotín.

Pořádný film v pořádném bijáku se líbil!

Tento „podtitul“ mimořádného představení v radotínském biografu přišel k uplatnění 10. září, kdy si početné obecenstvo doslova smlslo na filmové klasice „Ostře sledované vlaky“.

Mistrovství tvůrců, počínaje režisérem Jiřím Menzelem, nejenže nezešlo, ale film, jak řekl s obdivem jeden z návštěvníků, snad ještě „dozrál“. A nebyla to toho večera pochoutka jediná.

Atmosféru před 40 lety si diváci připomněli dobovým týdeníkem mapujícím strahovské události v zimě roku 1967. Ty totiž předznamenaly rok velkých nadějí a tragického zklamání našeho národa. Dalším bombórkem byl krátký stříhový snímek z hraných filmů, kde coby kulisa „hrál“ Radotín. Jestlipak víte, milí čtenáři, že kupříkladu v další filmové klasice „Tři vejce do skla“ s Vlastou Burianem se radotínský železniční přejezd „k Černošicům“ objeví dokonce dvakrát? A pak

před hlavním filmem následovala předstávka přesně tak, jak to bývalo kdysi. I s nanukem. Ten byl od supermarketu Albert; a nádvakem pak byl ještě dárek od Studia Pátek v podobě DVD dle vlastního výběru.

Radotínská letopisecká komise, která ve spolupráci s Jiřím Rydrychem, vedoucím kina, mimořádné představení připravila, měla ještě jeden cíl. Tím bylo oživit zájem radotínských veřejností o místní kino, kde s minimálním časovým odstupem jednoho až dvou měsíců můžete zhlédnout premiérové tituly za výrazně nižší cenu. A takřka v klínu domova!

Za tím účelem mohli diváci vyplnit i malý dotazníček, který mapoval zá-

jem diváků o vznik filmového klubu v Radotíně. Pozor, dotazníková akce ještě běží. Navštívte-li v nejbližších dnech či týdnech radotínské kino,

foto: Jana Černá

Eskymo, dárek pro všechny přítomné

můžete i vy vyjádřit svůj názor. A za ten vám budeme, milí spoluobčané, velice vděční.

Ing. Petr Binhack

23) Prezentace letopisecké akce "Na pořádný film do pořádného bijáku", na fotografii členové letopisecké komise, Noviny Prahy 16 10/2008, převzato z <https://www.praha16.eu/>.

Letopisecká komise Radotín

Letopisecká komise (LPK) v Radotíně zahájila svoji činnost dne 2. března 1970, kdy proběhla ustavující schůze. I když zahájila... Ve skutečnosti se jednalo, jak se i praví v zápisu ze schůze „Účastníci si v diskusi ujasnili nutnost vzkríšení práce letopisecké komise...“, o znovuoživení činnosti. LPK totiž podle dochovaných pramenů existovala v Radotíně již od 3. ledna 1928 a s vysokou pravděpodobností i dříve. V dalších letech je však její činnost doložena zlomkovitě, a proto se datum 2. března 1970 považuje za „datum narození“ LPK. „Znovuzkríšená“ komise byla již od počátku velice aktivní. Studium archivních materiálů, přednášky, vlastivědné vycházky...

Záběr z první přednášky a hned „Z historie Radotína“, konané U koruny dne 16. listopadu 1971. Program řídí PhMr. B. Männchen, přednáší J. Ježek, asistuje J. Sojka.

Mohutná sestava LPK se prezentuje na obrázku z prosince 1978. Snímek byl pořízen v zasedací místnosti tehdejšího MNV.

Přednášky byly mezi radotínskou veřejností nesmírně populární. Doslova „hitem“ byly „Mlýny na Radotínském potoce“. Ta se dočkala v říjnu 1989 reprízy; na obrázku připravují K. Dušánek a ing. F. Chaloupka nezbytnou techniku.

Sestava se během let pochopitelně obměňovala. Na „výročním sezení“ v prosinci 2004 je několik nových tváří, které doplnily osvědčené „borce“.

Radotínský potok a mlýny na něm byly vždy předmětem zájmu LPK. Na snímku z r. 1988 vidíme návštěvu u manželů Galertových (tzv. Malý mlýn, Chýnice)...

...a zde pak účastníci vlastivědné vycházky naslouchají v r. 2009 výkladu pana mlynáře Veselého (mlýn U Veselých, Choteč).

Současný předseda Ing. Petr Binhack má pro vás, milí čtenáři, hádanku: Víte, kde pramení Radotínský potok?

Text: Ing. Andrea Gruberová a Ing. Petr Binhack, foto: archiv MČ Praha 16 - LPK

24) *Prezentace letopisecké komise v rubrice "Objektiv času", Noviny Prahy 16, 11/2009, převzato z <https://www.praha16.eu/>.*

„Jedeme do Prahy,“ zůstalo, říká radotínský archivář

V Letopisecké komisi Radotín má Jaroslav Šindelka (71) na starost archiv fotek, dokumentů a dalších materiálů spojených s městskou částí. Vzděláním elektrotechnický inženýr obývá jeden z nejstarších radotínských domů nedaleko sokolovny, v němž žili už jeho prarodiče. V rozhovoru povídá o letopisecké komisi i o historii Radotína.

Jaroslav Šindelka dříve působil v radotínském zastupitelstvu, dnes se věnuje archivu letopisecké komise.

Co uvítáte, když vám lidé do archivu přinesou?

Především fotky a pokud možno takové, které nezachycují jen členy rodiny, ale mají také nějaké zajímavé pozadí. Například nějakou budovu, o které nemáme moc dokumentace. Fotky je možné také přímo vkládat na naši facebookovou stránku. Někteří nás dárčí překvapí. Moc jsme nevěděli o tom, že v Radotíně za první republiky fungovala komunistická divadelní scéna, která hrála sovětská díla. Nedávno nám jedna bývalá obyvatelka přinesla celou krabici se scénáři těchto her a dalšími dokumenty. V Radotíně přitom fungovalo hodně divadelních spolků. Hrálo se i venku, například ve Slavičím údolí.

Loni jste v Koruně připravili výstavu k Radotínu v roce 1918. Co chystáte letos?

Trochu se zpovídám se zaměřím na rok 1968. Výstava už je k vidění v Kavárně Pelíšek (více o výstavě na str. 12).

Radotín byl za minulého režimu spojován s jinou událostí. Po celé

republiče si komunisté připomínali Rudé letnice.

Mý jsme tady vždycky žili v dělnické čtvrti. Stála tu cementárna a další fabriky. A komunisté si vymysleli historiku o krutém potlačení demonstrace dělníků za první republiky. Pochoď přišel od Kosofe a někde u Kestráňky padlo pár vystřelů z pašek četníků. Šlo o nepovolenou demonstraci. Z několika zraněných udělali komunisté po druhé světové válce pět mrtvých a ideologie roztáhla velkou propagandu. Radotínské Rudé letnice se pak pravidelně připomínaly a u silnice stál pomník. Přívod měl vést pozdější ministr Václav Kopecký, který vlak náhle ještě před střetem někým zrazil (volá ministerstvo informací na přelomu 40. a 50. let minulého století – pozn. red.). Pomník Rudým letnicím už dnes nestojí, ale Julia Fučíka máme kousek od radnice i nadále.

Čím se Radotín dále proslavil?

Výrazně bylo osvobození v roce 1945. Nejdříve tu byli vlasovci, pak se objevila německá armáda. Němci ostřelovali Radotín, na oběti vzpomínají pamětní desky, kterých tu nemáme málo. Z dru-

hé světové války stojí za připomenutí čín manželé Vykoukoviých. Ve svém radotínském domě skrývali kapitána Adolfa Opálku, který patřil do skupiny atentátníků na protektora Heydricha. Padl při bojích v kostele sv. Cyrila a Metoděje v centru Prahy. Vykoukovi byli vyvrženi a umučeni v Mauthausenu. Do zdejší historie se zapisují mimo jiné také Jaroslav Matějovský a Václav Bálý, kteří vedli odbojové skupiny proti nacistům. I oni byli nakonec popraveni. V roce 1968 tu bylo mnohem klidnější. Přijelo sem jen pár asi zbloudilých tanků, které zase rychle zmizely.

Letos v červenci uplynulo 45 let od připojení Radotína k hlavnímu městu. O jak velký zlom se jednalo?

Připojení vstoupilo řadu změn. Nejprve bylo nutné přejmenovat řadu ulic, protože stejné názvy už se používaly v jiných částech Prahy. Z Radotína zmizela Nerudova, Týrsova, Libušina i další jména. Sáhlo se po názvech spojených s různými kamery. Proto tu máme Achátovou, Ametystovou, Solnou, Seřtkovou a další podobné. Když dnes vzniká nová

ulice, podáváme návrhy za letopiseckou komisi. Před časem jsme přišli s Vindýšovou ulicí. Další změnu po připojení k Praze znamenalo spojení s Radotínem hromadnou dopravou. Ta měla trochu zpoždění, autobusy začaly jezdit ze Smíchova, na Barrandov a na Zbraslav až asi od roku 1979. Do té doby se jezdilo jen vlakem, který končil na Smíchově.

Jak se tehdy vlakem do centra Prahy cestovalo?

Jedno se dodnes moc nezměnilo. Pořád říkáme, že jedeme do Prahy, i když jsme její součástí. Vlak za měho mládí jezdil ráno každou půlhodinu, na Smíchovském nádraží byla konečná tramvaj, na které se přestupovalo. Chodil jsem na průmyslovku do Ječné ulice, takže jsem patřil k těm, kteří cestovali do Prahy pravidelně. Druhá skupina Radotíňáků žila a pracovala zde a do města zavítala méně. Když jsem šel s bratrem nebo rodiči po Radotíně, pořád někoho zdravili. Divil jsem se, kolik lidí tu znají. Já jsem tu skoro nikoho neznal, jen lidi z vlaku.

Dráha vůbec asi přispěla ke změně tváře Radotína. Došlo tehdy k velkému rozvoji?

Železnice a cementárna vyrostly v 60. letech 19. století. Pak se na přelomu 20. století stavěly další významné budovy, které zde stojí dodnes – škola nebo později sokolovna. Docházelo k rozvoji celého centra Radotína. Za první republiky přibývalo rodinných domů do všech směrů od centra. Na Viníčky, na Lahovskou i směrem k Černošicím. Radotín se tehdy do konce začal objevovat ve filmech.

Čím byl Radotín pro filmaře atraktivní?

Byl jiný než zbytek Prahy, což se do některých filmů hodilo. Přejezd směrem na Černošice si zahrál snad v desítkách filmů. V kopci směrem na Lahovskou se zase odehrávala významná část filmu Bylo to v máji v hlavní roli s Jaroslavem Marvanem. Těmi úzkými uličkami do-

konce prochází ve filmu prvomájový průvod, než se střihem účastníci přenesou na Václavské náměstí.

Nedílnou součástí života v Radotíně jsou sportovní oddíly. Na které vzpomínáte ze svého mládí?

Především na fotbalisty, když hrávali druhou ligu. Tehdy do stejné soutěže sestoupila Slavia Praha. Zápasy s ní byly velkou událostí. Akorát byl o něj takový zájem, že se musel hrát, pokud se nemýlím, na Letné. Staré radotínské hřiště bývalo při ostatních domácích utkáních hodně plné.

Dnes se chodíme koupat do biotopu. Kam se Radotínští chodili dřív v létě osvěžit?

Říční lázně mívaly pěkné zázemí pro koupání s převlékacími kabinkami. Ale do Berounky se chodilo i jinudy. Voda byla nádherně čistá. Pamatuji ještě na převosníka, který měl domeček u přítoku Radotínského potoka. Když jsme se vraceli ze Zbrašavi, museli jsme volat přes řeku, aby pro nás přijel. Pak převosníka nahradil pontonový most a nakonec i lávka. ■

PAUL BUČKA

Filmaři v Radotíně

Snímky z dávné i méně dávné minulosti se scénami natočenými v Radotíně je několik desítek. Často v nich hrály závory a železniční přejezd směrem k Černošicím, filmaři si oblíbili také okolí cementárny. Ve kterých filmech si mimo jiné Radotín „zahrál“?

Tři vejce do skla (1937)

Ve veselošře s Vlastou Burianem projíždějí vlaky přes přejezd na konci Radotína směrem na Černošice.

Řeka čaruj (1945)

Ve filmu je scéna jedoucího auta, které směřuje od Lochkova na křižovatku pod Homolkou (dnes cementárna). Auto ve filmu musí zastavit před starou drážkou cementárny.

Bylo to v máji (1950)

V budovatelské veselošře je záběr z ulic na Lahovské, kde byly postavy z filmu a kudy prochází prvomájový průvod.

Otlový chléb (1953)

Tendenčně pojaté dílo o dramatických událostech při tak zvaných Rudých letnicích v roce 1930. Scéna zachycuje průvod jdoucí po silnici od Lochkova a střet s četníky v údolí Radotínského potoka poblíž Cikánky.

Já už budu hodný, dědečku (1978)

Na filmovém záběru je zadní projekce kopce Řiháku k Lahovské při jízdě vlaku.

Bony a klid (1987)

Ve filmu o problémech ve skládě si zahrála cementárna a blízké okolí. Upraveno podle textu v Křivce o Radotíně

Letopisecká komise letos slaví 50 let

Letopisecká komise si letos 5. května připomněla 50 let své činnosti. Tvoří ji skupina nadšenců radotínských historie. Má 15 členů, jejím předsedou je Miroslav Moravec, o archiv se stará Jaroslav Šindelka. Členkou komise je také kronikářka, zastupitelka a vedoucí místní knihovny Irena Farníková.

Podle zápisů z Pamětní knihy Radotína existovala letopisecká komise již dříve, ale není o tom příliš informací. Od roku 1920 musí každá obec vést „pamětní knihu obecní“. Z tohoto důvodu se zřizovaly komise a zápisy prováděl kronikář, ustanovený obecním zastupitelstvem.

Letopisecká komise Radotína funguje jako skupina dobrovolníků, kteří se scházejí každé druhé úterý v měsíci v budově u starého hřiště, kde sídlí také městská policie. Za dobu existence jí prošlo okolo padesáti členů a připravila pro radotínskou veřejnost zhruba padesát přednáškových večerů a několik výstav. Loňská výstava se zaměřila na rok 1918, letošní se věnuje roku 1968.

Radotín se může pochlubit rozsáhlým archívem dokumentů a fotografií, který je výsledek padesátileté činnosti komise. Více informací lze vyhledat na internetových stránkách www.letopisciradotin.cz. ■

Pamětní deska Rudým letnicím u letní veselošře u cementárny.

Armáda generála Vlasova před radotínským nádražím

25) Prezentace letopisecké komise, Noviny Prahy 16, 9/2019, převzato z <https://www.praha16.eu/>.

Letopisecká komise Radotín

Poznávejte s námi historii Radotína!

[ÚVOD](#) [O RADOTÍN](#) [STARÉ FOTOGRAFIE](#) [ČLÁNKY](#) [O KOMISI](#) [KONTAKT](#) [FOTOGALERIE](#) [VÍCE](#) ▾

Strípky z radotínského hřbitova 1

01.04.2025

Úvodní článek ze série věnované radotínskému hřbitovu napsali Jan Lukavský a Jan Píkrýl

Zimní radovánky

25.02.2025

Článek o zimním sportování napsala Andrea Gruberová

Zásobování Radotína pitnou vodou

30.01.2025

Článek Jana Píkrýla o pitné vodě v Radotíně

**Dotazy ohledně historie Radotína
Vám zodpoví náš archivář každé
druhé úterý v měsíci od 17:00 do
18:00 hodin na adrese:**

U Starého stadionu 1379/13.

Radotínská e-knihovna

Kroniky Radotína

Významné osobnosti

Mapa vodních mlýnů

Mapa restaurací a hospod

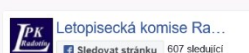
Městská část
Praha 16

Místní knihovna

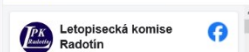

Kulturní středí-
sko

Letopisecká komise Ra...

Sledovat stránku 607 sledující

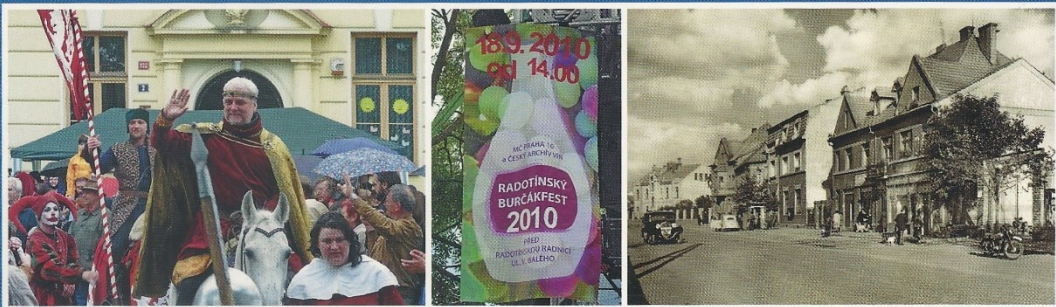
Letopisecká komise
Radotín

11. listopadu

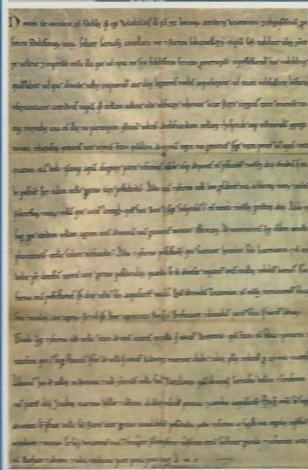
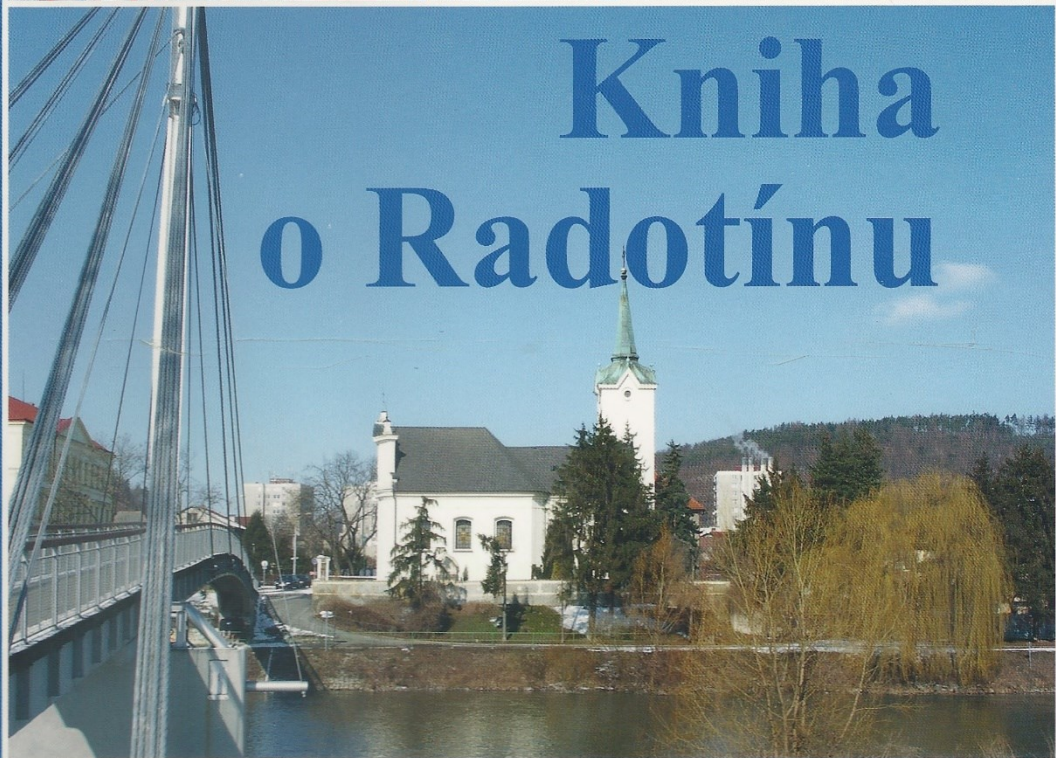

CzechTourism

Kniha o Radotínu

27) Kniha o Radotínu vydaná roku 2011, archiv autora.

Poznáte učitele na staré fotografii?

Letopisecká komise zjišťuje zajímavosti ze života fotografa Viléma Heckela, který v Radotíně žil v půlce minulého století. Nalezla snímek učitelského sboru, který fotograf pořídil. Radotínských pamětníků se touto cestou ptá, zda si nevzpomenou, kteří kantoři na fotce jsou. Letopiseckou komisi lze kontaktovat e-mailem letopisciradotin@seznam.cz. ■

(red)

Čtenáři poznali učitele na staré fotografii

Letopisecká komise požádala čtenáře Radotínských novin, aby pomohli identifikovat členy učitelského sboru na staré fotografii Viléma Heckela, který v Radotíně žil v půlce minulého století. Letopisci děkují za získané informace!

Na snímku jsou: (stojící zleva) Julie Wolschanová, Ema Gasserová, Evženie Vlasáková, Anna Maryšková Fialová a Jaroslav Říha. Zleva sedí: neznámá učitelka, učitelky Pflugová, Hřčková, Jaroslav Fiala (ředitel národní školy dívčí), Voříšek, neznámá učitelka, Josefa Fialová, Rudolf Pešina (ředitel národní školy chlapecké). ■

(red)

28), 29) Úspěšná výzva k pomoci při rozpoznání osob na fotografii, Radotínské noviny, 6/2024, 8/2024, převzato z <https://www.praha16.eu/>.